༄༅། །འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་༧ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་འབུམ་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་བཅུ་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་པ། ༧ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱུ་སྦྱོར་པ། རྗེ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དབང་ཕྱུག་སྟོབས་ལྡན།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། སྒྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་ལྷ་བུ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས།

ཞུས་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། ལོ་ཙཱ་བ་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྐྲུན་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས།

ཤཱ་ཊ་བཛྲ་བིདྱཱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཞུ་དག་ལས་རོགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་རྒྱལ།
མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྲུབ།
རྒན་ཀརྨ་ནོར་རྒྱས། ཨཱ་ཙཱ་རྱ་སངས་རྒྱས་བསྟོད་ཚོགས་སོགས།

ཞུ་དག་པ། བཛྲ་བིདྱཱའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་དང་། སློབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་རྣམས།

པར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ལོར། གསུང་འབུམ་པོད་སོ་གཉིས་ཅན།
༡༠༠༠ པར་སྐྲུན་ཞུས།

༄༅། །༧ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲི་འགུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། **གླེགས་བམ་བཅུ་གསུམ་པ།** ༼པ༽ ནང་།

༡༽ ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་ངེས་མངོན་སུམ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟླུར་བཀོལ་ལ། ཤོག་མ། ༡༠༩ 1–207 བཞུགས། ༡ མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་སོགས། 4 ༢ ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། 10 ༣ མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། 37 ༤ དབང་པོའི་མངོན་སུམ། 39 ༥ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། 89 ༦ རང་རིག་མངོན་སུམ། 96 ༧ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། 129 ༨ མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། 135 ༩ མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས། 143 ༡༠ རིགས་པས་ཐུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས། 162 ༡༡ ཤིན་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་འབྲས། 183 ༡༢ དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ། 189–206 ༡༣ ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཟླུར་མཆན། 207 བཅས་སོ།།

༢༽ ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་ངེས་རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟླུར་བཀོལ་ལ། ཤོག་མ། ༡༣༠ 209–468 བཞུགས། ༡ བརྗེན་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། 210 ༢ རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 231 ༣ མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། 257 ༤ མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས། 263 ༥ རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས། 339 ༦ འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས། 385 ༧ རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། 408

༨ ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རང་དོན་ལེའུའི་ཟུར་མཆན། 466–468 བཅས་སོ།། ཁྲིན་བསྒོམས་ལྡེབ་མ། ༢༣༩ བཞུགས།

༄༅། །དེ་སྐད་དུ། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྨྲ་བའི་སེང་གེ་སླར་ཡང་སྨུར་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་སྨོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚུལ་དགུས་བརྒྱན་ཅིང་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྙད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བློ་གྲོས་རིང་ལུགས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་ཤུད་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བཅུ་དྲུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སློབ་ཁྲ་འགྲུ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་སྲས་བུ་སློབ་ཏུ་ཁྲ་འགྲུའི་སྐུ་ཕྲེང་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྷག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱ་ཕྲེང་དགྲུ་བ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡོངས་འཛིན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྲས་བུ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་འདུལ་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྲ་བའི་དུས་སུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀུན་ཏུ་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྲིན་བསྐྱངས་པས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ༄ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་གླེགས་བམ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་ཐུབ་པ་ནི། བླ་མའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡོངས་ཀྱི་ཕ་ནོར་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བུ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ནོར་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སློབ་ཡོངས་ཀྱི་སྙིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༄༅། །ཇི་ལྟར་བཞེངས་པ་དང་། ཁྲིད་ལུང་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ཝཱ་ཎ་བཛྲ་བིདྱཱའི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཚོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བགྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་བསྡུས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཞེས་པའི་དེབ་ཕྱེང་པར་སྐྲུན་ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ཡས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་པ་༧སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྔོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་ཁྲིད་མཛད་སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བཛྲ་བིདྱཱའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ཊཱི་ཀ་ཀྲུས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེས་ཏེ་ཟུར་བཀོལ་ཁ་སྐོང་བཅས་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འདུལ་ཊཱི་ཀ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཊཱི་ཀ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྭགས་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ཊཱི་ཀ་གྲུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛིན་དང་། རྗེ་དཔལ་བོའི་གསུང་

སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་རྣམས་གཅེས་བཏུས་ཀྱིས་ཟུར་བཀོལ་ཞུས་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་རྣམ་ཐར་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཕྲེང་བའི་ཁ་སྐོང་དང་། རང་རྣམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྡུས། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོ་བཅས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པས་འགན་ཁུར་མཛད་ཅིང་། བཤད་གྲྭའི་མཁན་སློབ་རྣམ་པས་ཞུ་དག་གི་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཛྲ་བིདྱཱའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་འདུན་གྱིས་འགན་ཁུར་མཛད་དེ་ཁྲ་འགྱུ་ཧྣམ་ཀ་ར་རྩོམ་སྒྱུར་ཁང་ནས་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གངྒཱ་མའི་འགྲེལ་པ་བཅས་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་ཏེ་ཁྱོན་བསྡོམས་པོད་༢༠ ཙམ་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཚིག་འགྲེལ་དང་། མངོན་པ་མཛོད་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་དང་། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་སོགས་དགེ་འདུན་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་ཁྲིད་མཛད་དེ་བཤད་རྒྱུན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་གྲུབ་ཀྱང་། གསུང་འབག་ཞིག་ནི་ལྗགས་ལུང་ཙམ་ཡང་གནང་གྲུབ་མེད་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་བ་༥ ནང་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་དུ་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྗགས་ལུང་

༄༅། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། སྐུའི་གསོལ་དཔོན་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་དབང་ཟླུང་ནས་༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཁྲིད་ལུང་བསྐུལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཚམས་སྐྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་༧ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱུའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་གསུང་འཚོལ་བསྡུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱུའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་དཔེ་སྐྲུན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅྭ་པོ་ཏྲའི་བཤད་གྲྭའི་དགེ་སློབ

རྣམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲྭ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་དགེ་སློབ་རྣམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྔར་དཔེ་སྐྲུན་གནང་ཟིན་པའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྒྱུར་དུ་ཞུ་དག་དང་། ཞུས་ཆེན་གཙོ་བོ་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ཞུ་དག་༧སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྙན་འབུལ་ཞུས། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲིད་ལུང་བསྐུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷུགས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༧ ཚེས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་གྲུབ་པ་རྣམས་ཁྲིད་ལུང་གནང་རྒྱུ་དབུ་བཙུགས། དེ་ལྟར་ཁྲིད་ལུང་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་བཛྲ་བིདྱའི་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་༧སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙམས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ཞུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པས་དག་བཅོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཞུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ༧སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་དབང་བརྒྱུད་སྟེན་སེང་ཕུལ་བས་བཀའ་སློབ་

༄༅། །ལམ་སྒྲོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་ཁྲིད་ལུང་བསྩལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་ཕབ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་ཡོད་༡༢ ཙམ་སྲི། ཁྱོན་བསྡོམས་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཁྱོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྷག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྱིན་ཆགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགུང་གྲངས་གྱ་དགུ་དང་དགུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་ཁྲིད་ལུང་བསྩལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྒྲིག་བཞིན་པའི་ཚེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཚད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་པས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་

ཚན་ཁ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱས་ཀྱང་། གདུལ་
བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཚམ་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཏད་ཤོར་བས་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་མ་ནུས། འོན་ཀྱང་ད་རེས་རྗེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བའི་འདུས་
མཆོད་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་གྲོལ་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་རབ་གནས་དང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་དུས་བཟང་དང་བསྟུན་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་དབུ་འབྱེད་གནང་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱུང་
བས་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་རིང་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་ཏེ་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདིའི་ནང་ཡིག་ནོར་དང་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། སྤྱིར་ཚད་ཀྱང་གྱ་ནོམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་མཁྱེན་
ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདིར་ག་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་མིན་སྐོར་ནི། སྔོན་རབས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཚིག་ལྷུག་སྐབས་གའི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་པ་
(འདུག །དང་། གཅིག །དང་། དཀར་ཆག །ལྟ་བུ)ཞེས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཕ་སྐད་བོད་ཡིག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་འཆུང་ཐོབ་མིན་སྐོར་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་དང་བསྟུན་ནས(दोहा ···དོ་ཧཱ། नालन्दा···ནཱ་ལནྡཱ།

༄༅། ।फुलाहारी ···ཕུ་ལཱ་ཧཱ་རི། दिल्ली ···དིལླཱི།)ལྟ་བུ་དང་། ཚིགས་བཅད་ལ་ལེགས་སྦྱར་དང་མཐུན་པར་(श्लोक ···ཤློ་ཀ།)ལྟ་བུ་བྲིས་ཡོད། ཡུལ་གྱི་མིང་གཞན་རྣམས་གཙོ་བོ་སྒྲ་གདངས་དང་མཐུན་པར་(ཐའེ་ཐན་ལྟ་བུ་དང་། མ་ལེ་ཤི་ཡ་ལྟ་བུ་)བྲིས་ཡོད། **ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་ནི།** གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་རྣམས་སྐུའི་རྗེ་དབོན་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་དབང་ཕྱུག་སྟོབས་ལྡན་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་མཛད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་བ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྐྱབས་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་སྒྲིག་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་ནན་པོ་མཛད་དེ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ལ་ལྷུགས་ལུང་བསྐུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཁུམས་པས་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལན་བརྒྱར་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་ཕྲིན་རྒྱས་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ། དེ་བཞིན་སྐུའི་གཅེན་པོ་ཕྱུག་མཛོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། སྐུའི་གསོལ་དཔོན་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་ཟུར་

ནས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་དྲིན་བསྐྱལ་བ་དང་། གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་དད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞུས་ཆེན་གནང་བ་དང་། དེ་སྐབས་སྐུའི་གསོལ་དཔོན་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་དབང་ནས་༧སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་འབུལ་རྒྱུའི་ཐད་ཕྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་གང་ཐུབ་གནང་བ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་གསུང་སྒྱུར་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་རི་བ་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་ལམ་དེ་ཝིཊ་(David)ནས་སྐུ་ན་མཐོ་ཡང་དད་བརྩོན་དང་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཕྱག་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ལག་བསྐུར་མཛད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་མཚུར་ཕུའི་བླ་མ་ཉི་མ་མཆོག་ནས་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པས་ཞུ་དག་གནང་སྐབས་དོགས་སེལ་གྱི་བཀའ་ལན་བསྐྱལ་བ་དང་། ཞུ་དག་གི་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཞུ་སྒྲིག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བཟོ་བིཌྲུའི་བཤད་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་འདུན་གཙོས་མཁན་སློབ་དགེ་རྒན་དང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། བཙུན་དགོན་དྷ་ར་ཨ་རྡྷེའི་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་གཙོས་བཙུན་དགོན་

དཔེ་སྐྲུན་ ངག་ གསལ་བཤད།

༄༅། །བཤད་གྲྭའི་མཁན་སློབ་དགེ་རྒན་དང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་དག་ལ་ཕྱུར་བ་བྲུ་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་ཕབ་ཞུས་པའི་གསུང་རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཛྲ་བི་དྱཱའི་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས། མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྲུབ། སློབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་མགོན་པོ། སློབ་དཔོན་ལྷུན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་འོད་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཚེ་རིང་གཡུང་དྲུང་། སློབ་དཔོན་ཕྲིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་དུ་མཁན་པོ་ཀརྨ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀརྨ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྲུབ། སློབ་དཔོན་ཀརྨ་ནོར་རྒྱས། དྷརྨ་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ཨཱ་ཙཱརྻ་སངས་རྒྱས་བསྟོད་ཚོག །བཤད་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་བུ། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ཞུ་དག་གི་

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀརྨ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དབུ་མཛད་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་གཙོས་པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛད་དེ་རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་བླ་ལྷག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་ཕྲད་ཚད་རང་གྲོལ་སོགས་དང་། དྲུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ཞུས་ཏེ་སྒྲ་ཕབ་གནང་ཟིན་ཀྱང་། ཞུ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་པར་སྐྲུན་ཞུ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཞུས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

༄༅། །ཀ་ཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་མྱུར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགུའི་གསུང་འབུམ་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཛྲ་བིདྱཱའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།

༄༅། །༧ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲི་འགྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྡུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྐོར། པོད། ཀ༽ དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་ཐོར་བུའི་སྐོར། པོད། ཁ༽ རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྟོད་ཆ། པོད། ག༽ རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། པོད། ང༽ རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྨད་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྐོང་། པོད། ཅ༽ བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྲེང་རྣམ་ཐར་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཕྲེང་བའི་ཁ་སྐོང་། པོད། ཆ༽ གར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁྱེན་རྣམ་ཐར། ཁྲ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྤྲུལ། བློ་གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྡུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗོད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐོར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་འདེབས། ཞབས་བརྟན། མྱུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟིངས་བསྟོད་སོགས། རྗེ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་སྐབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སློབ་རྣམས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཐུགས་གསོའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡུས། འདུལ་བའི་སྐོར། པོད། ཇ༽ དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མདོའི་ས་བཅད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀཱ་རི་ཀཱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་རྒྱ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་སྟོད་ཆ། ཡོད། ཉ༽ འདུལ་བ་མདོ་རྒྱ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་བར་ཆ། ཡོད། ཏ༽ འདུལ་བ་མདོ་རྒྱ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་སྨད་ཆ།
མཛོད་ཀྱི་སྐོར། ཡོད། ཐ༽ མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྡུས། རི་མཚོའི་ཟུར་མཆན། ཚད་མའི་སྐོར། ཡོད། ད༽ རྣམ་འགྲེལ་ཚད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མངོན་སུམ་
ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟུར་བཀོལ། ཡོད། ན༽ རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟུར་བཀོལ། ཡོད། པ༽ ཚད་མ་རྣམ་ངེས་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟུར་
བཀོལ། ཡོད། ཕ༽ ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྐོང་བཅས། ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཟུར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་
བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྐོར། ཡོད། བ༽ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས། ཡོད། མ༽ སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྤྱོད་འཇུག་དང་བྱང་སྡོམ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
སྤྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཡོད། ཙ༽ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྡུས་དོན། མི་འཁྲུགས་སྨོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བརྗེད་བྱང་སོགས། ཆགས་མེད་བདེ་སྨོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྡུས་དོན།

༄༅། ། ཕར་ཕྱིན་སྐོར། པོད། ཚ༽ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་ཐུར་བཀོལ་དང་། དོན་བདུན་ཅུའི་བསྡུས་དོན། དབུ་མའི་སྐོར། པོད། ཛ༽ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་དང་། དབུ་མ་དགོངས་བརྒྱུད་གྲུབ་ཤིང་གི་བསྡུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། པོད། ཝ༽ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྩ་བ་ས་བཅད་དང་སྦྲར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས། གྲུབ་མཐའ་སྙིང་བསྡུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྐོར། པོད། ཞ༽ རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། པོད། ཟ༽ རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྗེ་བརྒྱུད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ས་བཅད། བློ་སྦྱོང་གི་སྐོར། པོད། འ༽ བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དགའ་པོ་ཆོས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒོམ་རིམ་གྱི་སྐོར། པོད། ཡ༽ སྒོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྡུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྐོར། པོད། ར༽ དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།

ཧཱ་མི་ལའི་མགུར་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྡུས། ཕྱག་ཆེན་སྐོར། པོད། ལ༽ ཕྱག་ཆེན་སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུང་མའི་འགྲེལ་པ། ཕྱག་ཆེན་དང་ཆོས་དྲུག་གི་བསྡུས་དོན་ས་བཅད། ཕྱག་ཆེན་གཏྲ་

མ་དང་། ཚིག་བསྡུས་ཀྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ས་ར་ཧའི་དོ་ཧ་མཛོད་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། པོད། ཤ༽ ས་ར་ཧའི་དོ་ཧ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། པོད། ས༽ འཇམ་མགོན་ལྷ་

མགུར་གཉུག་མ་རང་ཤར་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། དྲུང་པའི་ཕྱག་ཆེན་ལྷ་མགུར་གྱི་ས་བཅད། རྟོགས་ལྡན་རྒྱན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ངོ་མཛུབ་ཚུགས་གདམས་པའི་འགྲེལ་པ། ཕྱག་ཆེན་སྨོན་ལམ་

གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཐུན་མིན་སྔགས་ཀྱི་སྐོར། པོད། ཧ༽ ཐུན་བཞིའི་དམིགས་རིམ། ཕག་མོའི་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། བསྐྱེད་རྫོགས་གནད་བསྡུས་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ས་

བཅད། འོད་དཔག་དང་། སྨན་བླ་དང་། དཀོན་སྤྱི་དང་། མགོན་པོའི་རྒྱུན་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད། བར་དོ་བཞིའི་བསྡུས་དོན་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ལག་ལེན་ཚོགས་འཁོར་ལས། ཐུན་མོང་མདོའི་སྐོར།

སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཆོག །འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། ཆབ་གཏོར། སྡོམ་གསུམ། གནས་ཆོག །སྨན་ཆོག །སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཆོ་ག་བཅས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ཕྱག་བཞེས་ཟིན་བྲིས།

༄༅། །ལག་ལེན་ཆོ་གའི་སྐོར་ལས། ཐུན་མིན་སྔགས་ཀྱི་སྐོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་རྩ་སོགས། མགོན་པོའི་ཚོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། ཛམྦྷ་ལ་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། བཀའ་བསྒོ་བྱིན་རླབས་བྱ་ཚུལ། དགེ་བསྙེན་ཕྲིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྐྱེམས། ཚོགས་གླུ། དྲིས་ལན་སྐོར་བཅས། བླང་དོར་བསླབ་བྱ་དང་། བཀའ་སློབ་སྐོར། པོད། ཨ༽ བླང་དོར་བསླབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཉམས་མྱོང་རྒན་པོའི་སྙིང་གཏམ། བླང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡུས་གནས་བརྟན་རྒན་པོའི་ཞལ་ལུང་། པོད། ཨཾ༽ བཅའ་ཡིག་སྐོར། ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། ཐོབ་ཡིག་སྐོར། ཐོར་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། སྨུར་བྲོན་གསོལ་འདེབས་སྐོར། པོད། ཨཿ༽ པར་སྐྲུན་སྔོན་བརྗོད་སྐོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྐོར། ཞུ་འཕྲིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྐོར། རྗེ་ཉིད་ལ་ཕུལ་བའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྡུས། རྗེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྐབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སློབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ཞུ་འཕྲིན་སྐོར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྨོན་ཚིག་སྐོར་བཅས་བཞུགས།

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་དོན་དུ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཕྱུང་ཟད་བསྡུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་
ཟུར་བཀོལ་ཁ་སྐོང་བཅས་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དོན་དམ་ཚད་མས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས། །ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་ཡིས། །རྣམ་དཀར་དགེ་ལེགས་འབྲས་བུ་སྟོལ་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་རྟོགས་དཀའི་གནད། །རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་
བར་བསྟན་མཛད་པས། །ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་བྱེད་སྙེ་བདུན་བཀྲལ་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དགེ་ལེགས་སྟོལ། །སྙེ་བདུན་དགོངས་
པ་ཇི་བཞིན་མ་ནོར་བར། །རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་མཛད་ཅིང་། །ཐུན་མིན་ཕྱག་ཆེན་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་བ། །ཆོས་གྲགས་རྒྱ་

༄༅། །མཆོས་ཤིས་པའི་སྣང་བ་སྟོལ། །འབྲིང་པོར་བསྟན་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གཞུང་། །ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་རྣམས། །
བཅོས་སླད་རང་བཟོ་སྤྱངས་སྟེ་བཀོད་པ་ལ། །ནོར་འཁྲུལ་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མ་ག་ལ་མཆིས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཀར་ལྷག་བསམ་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །བློ་གྲོས་
གསར་བུ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཙམ། །རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ལས་བཏུས་ཏེ་བཀོད། །ཚད་མ་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཡོངས་སུ་འདུ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་དོན་དུ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་

ཅུང་ཟད་བསྡུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་ཞལ་སྔོང་བཅས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙྪ་བས་བསྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ། བསྒྱུར་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། འགྱུར་ གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཙྪ་ནྡཿ་ལཀྵ་ཎཾ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཨང་ག་དྷ་དང་མང་ག་དྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པའོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་པས། འདིའི་དོན་གྱིས་རྒྱ། འདིའི་དོན་གྱིས་ གར་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་མེད་དོ། །དུ་ནི་ལ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་དེ། སྒྲ་སྒྲོར། དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གར་སྐད་ལ། བསྟན་བཅོས་རིག་པ་རྣམས་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དང་། ཡུལ་དབུས་པ་རྣམས་པྲ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དང་། རི་ཁྲག་པ་རྣམས་ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ་ཏའི་སྐད་དང་། པི་ཤ་ཙི་ཤ་ཟའི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་ཞེས་པའོ། །བོད་ཡུལ་བའི་མི་རྣམས་ ཀྱི་སྐད་ལ། སྐད་རིགས་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། བོད་ཡུལ་གྱི་མཐིལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བོད་ཡུལ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། པྲ་མ་ཎ་ནི་ཚད་མ།

༄༅། །བི་ནི་ཤྩ་ཡ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །དེ་ཡང་བྲ་ཐ་མ་དང་པོ། མ་ཌ་འཇལ་བྱེད་དེ། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་པོར་ཏེ་གསར་དུ་འཇལ་བར་བྱེད་པས་དང་པོར་འཇལ་བྱེད་དེ། མ་རྟོགས་དོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་དང་བསྟུན་པའི་བཤད་པའོ། །ཡང་ན། བྲ་ནི་པ་ར་མ་ཐ་སྟེ། མཆོག་གམ་རབ། མ་ཌ་འཇལ་བྱེད་དེ། ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་མཆོག་མ་ཡིན་ལ། འདིར་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བས་འཇལ་བྱེད་མཆོག་ཡིན་པས་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའོ། །བི་ཤེར་བསྒྱུར་འདིར་བི་ཤེ་ཥ་བྱེ་བྲག །བི་ཧྣ་རྣམ་པའོ། །ནི་ཤེར་བསྒྱུར་འདིར་ངེས་པའོ། །ཙ་ཡ་བསགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། ཚད་མ་དེའི་དོན་བྱེ་བྲག་གམ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཚད་མ་ནི་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས། ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཟླུག་རྡུའི་རྒྱུབ་

པ་དང་བྲལ་བས་ན་འཇམ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ན་དཔལ། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བགྲེས་རྒྱུད་མེད་པར་བཞུགས་པས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་སྟེ། མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འདུད་པའི་ཚིག །རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྒྱུར་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། མཐའ་མར་དགེ་བ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ལ་འཕགས་པ་ཉིད་བྱོན་རྗེས་གཟུང་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་དྲི་མེད་བློ་མངའ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་བློ་གྲོས་བླུན་པོ་འདིས་ནི་དེ་ཚིག་བསླིང་པ་གསལ་བར་མི་ཤེས་པས། །ཉེར་བསྟེན་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་མཛད་དེ་ལ་སྨོངས་པས་ཅུང་ཟད་སྨད་བྱས་ནའང་། །དོན་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བརྩེ་བས་དེ་ཡི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱ། །ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བརྩམ་མོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་གང་ལ་འཕགས་པ་སྟེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་

རྣམ་ངེས་ བཞི་ མངོན་སུམ།

༧༧། །ཀྱེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་རི་ཕུག་དབེན་པ་ཞིག་ན་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་གནས་པ་ན། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱོན་ནས། བུ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སེམས་སྐྱུར་བའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ནས། མཐར་བུ་ཧྲི་སྲིད་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ང་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དེ་ནི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་ཤེར་ཕྱིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མངའ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཏེ་འགྲོ་བ་བློ་གྲོས་བླུན་ཞིང་དམན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མངའ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དེའི་ཚིག་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་དཀའ་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་ཉུང་བས་བཤད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བས་ཤིན་ཏུ་བསྙིང་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོའི་དོན་

7

གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། ཐུགས་བརྩེ་བས་སྦྱིན་སོགས་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་གོང་དུ་བསྟན་མ་ཐག་པའི་མི་ཤེས་རྨོངས་པས་ཅུང་ཟད་སྨད་པ་བྱས་ནའང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་སྨད་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་
ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །ངན་སེམས་སྐྱེས་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་སློབ་དཔོན་ལ་སྨོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྲུལ་བའི་དོན་དུ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ཚིག་ ༤
བརླིང་པ་ཚད་མ་མདོའི་དོན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དེ་ཡི་ལུགས་ཚད་མ་མདོ་ཡི་དོན་ནི་གསལ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །བླང་བྱ་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་
དོར་བྱ་མི་ཕན་པ་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བླང་

༄༅། །དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་བརྩམ་མོ་ཞེས་པའོ། །མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་རྨོངས་ནས་མ་མཐོང་བའི་ཚད་མིན་ལ་འཇུག་ན་བསླུ་བར་འགྱུར་བས་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་རྨོངས་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་རྨོངས་པ་བཟློག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་འདིས་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་གའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ནི་དེ་དག་གི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པས་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་འཇུག་ཅིང་དོན་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་ལེའུ། རང་དོན་ལེའུ། གཞན་དོན་ལེའུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། གྲངས་གཞན་བཀག་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕན་པ་ཐོབ་
པ་དང་མི་ཕན་པ་སྤོང་བའི་སྔོན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་

༄༅། །གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་དང་ནི། དོན་རང་མཚན་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་བྱ་གོ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཚད་མར་བཞག་ཅེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དགོས་དོན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་ན། འཇུག་ཡུལ་ལམ་དགོས་དོན་ཐོབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་ལས། མི་བསླུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསླུ་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་གྲངས་གཞན་བཀག་སྟེ་སྐབས་བྱེད་དགོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་བར་འདོད་པ་དགག །ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྗོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་ན་རེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། དོན་གོ་བའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་

11

གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བཞག་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་འདི་
གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདི་གཉིས་ཁོ་
ནར་འདུས་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་ནི། གཞན་ལས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །འདྲ་བའི་བདག་ཏུ་རྟོགས་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེའང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འདི་ལྟར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་ངེས་
པས་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་གཞན་རྟགས་ལས་

༄༅། །འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས།
དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་དང་། དོན་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་མིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁྱབ་བོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཐད་ལྡན་ལས། ཡུལ་ལ་བལྟོས་པ་ཁོ་ནས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་នོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་དབྱེ་བའི་
ཆ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབྱེ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དེ། མངོན་སུམ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། ལྐོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པ། ཞར་ལ་སྒྲ་

བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་སྒྲོག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ནི། གང་ཞིག་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མངོན་སུམ་རྣམས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བས་མངོན་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། **འཐད་ལྡན་ལས།** སྣང་བ་སྨོས་པ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུའོ། །སྣང་བ་མ་སྨོས་ན་ནི་ཤེས་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། **།གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་**

༄༅། །ཕྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་ལ་རང་མཚན་མི་སྣང་བར་བསྟན་པ། འབྲེལ་བ་ལས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ནི་བློ་ལ་དངོས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་མཐོང་བ་ན་གཞན་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་གཞན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བློ་ལ་དངོས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣང་ཞིང་འཛོག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་སྣང་ནས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ལ་རང་མཚན་མི་སྣང་བར་སྤྱི་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་མེའི་སྤྱི་སྣང་བའི་ཚེ་མི་སྣང་བའི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་མེའི་སྤྱི་མཐོང་བ་སྟེ་སྣང་བ་ན། གཞན་ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཆོས་གཅིག་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར

བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ལས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོ་ན་དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་རྟོགས་པར་
མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དུ་བ་དེའང་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་མེ་ཡོད་པར་གོ་བའམ་རྟོགས་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་དེ་ནི་བཙོ་
བསྲེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི། མཐུན་དཔེ་ཚང་བང་གི་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡང་དུ་བ་
མཐོང་བ་ལས་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་ལ། དེའང་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་མི་བསླུ་བ་ལས་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེ་ཡོད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་མཚན་སྣང་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་
བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་དཔྱད་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ནི་

༄༅། །རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་སྒྲ་ལས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་མ་བཟོད་དེ། འའི་ཞེས་པ་ནི་ཀ་ཡེ་ཞེས་ཡིད་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཕྲུང་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནས་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེར་མ་ཟད་བསྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ལ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་

ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །སློབ་དཔོན་བཞེད་པའི་སྒྲ་བྱུང་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་དེ་ལ་མཐོང་ན་འོན་དོན་
ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པའམ་འགོག་པར་བྱེད། གང་སྔར་མཐོང་བ་དེ་ལ་དྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་རྟགས་མེད་པར་དེ་རང་ཉིད་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཅི། གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་འགའ་
ཞིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའམ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེར་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
དེ་དག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མཐོང་ན། འོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་པའམ་མི་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གང་ཞིག་སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱིས་སྒྲས་དྲན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་
པ་མེད་པར་ཡང་དོན་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་གཏད་པའི་དྲན་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེ་ན།

༄༅། །ཅི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་གཏད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲན་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙེ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་འདིས་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའམ་མི་འདོད་པ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་དོན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་དག་བརྗོད་དོན་དེ་ར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ན་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་བྱ་ཡོད་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་མེད་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་བཞེད་པའི་སྒྲ་བྱུང་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་འདོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་དེ་གང་། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འདུ་ཞེ་ན། སྨྲ་བ་པོའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གོ་བར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་སྨྲ་བ་པོའི་

རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་སྨྲ་བ་པོའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བུམ་པ་གོ་བར་རུང་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྣམས་སྨྲ་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་མཆོག་གིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་དཔྱད་པ་ན། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་གནོད་པར་འདོད་ནས། འོན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།

༄༅། །ཐུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ན་ཐུམ་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཐུམ་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་ཚད་མ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རྗེས་འགྲོ་ལ་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་ཞིག་དགོས་པས་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་བསྟན་པས་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་རིགས་

པ་མི་དམིགས་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་བར་བསྟན་པས་སྨོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཕ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཕ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ནོ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་
པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་མ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དུ་བ་ཡོད་པའམ་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའམ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་མཐོང་བ་
ན། མེ་ཡོད་པའམ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པས་དུ་བ་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས་མེ་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་པ་ལས་རྗེས་སུ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནི་མཐུན་དཔེ་ཚང་བང་གི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དུ་བ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་དག་ལས་མཐུན་དཔེ་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་དཔེ་ཚང་བང་གི་སྟེང་དུ་མེ་དུའི་རྗེས་སུ་

རྣམ་ངེས་ བཅུ་གཉིས་ མངོན་སུམ།

༄༅། །འགྲོ་ལྡོག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་སྔོན་གནས་
ཁང་ན་སྤྲུལ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་ལས་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དེ། དེ་ནི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུན་དཔེར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདེམ་
པའི་དུས་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འདེམ་པའི་དུས་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ། འདེམ་པའི་དུས་ན་བུམ་པ་མི་དམིགས་ན་
བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འདེམ་པའི་དུས་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པའི་གྲངས་ཅན་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་བ་སྙེད་པར་
བྱེད་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པ་ལ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་སྣང་མི་རུང་མ་དམིགས་པས་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་འགོག་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་

བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཁྲུལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཡིན་པའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གོ་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་བྱ་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཁྲུལ་བ་གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞན་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དག །ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་མི་འཐད་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བསམས་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་མེད་དེ།

༄༅། །ཁྱོད་འདོད་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནས་པར་མཐོང་སྟེ། ཨུཏྤལ་འགའ་ཞིག་བ་ལང་གི་ལྕི་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྒྲུབ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པའོ།[1] །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཚད་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གཞག་དང་། །གཞན་བློ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཚད་མ་གཞན་ནི་སྲིད་པ་ཉིད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚད་མ་དང་ཅིག་ཤོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་བླངས་པས་བྱེ་བྲག་བསྒྲུབས་པས་སྤྱི་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་

པའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྒྲུབ། མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འཇུག་པ་ལ་སླུ་བ་དང་མི་སླུ་བ་དག་དམིགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འགྲུབ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་སྨྲ་བ་ན་ཆོས་མཐོང་བ་ལས་ཅི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བའམ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བསླུ་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བས་ཚད་མ་དག་ཏུ་དམིགས་ཤིང་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མི་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚད་མ་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ནི་

༄༅། །ཁས་བླངས་དང་འགལ་ཏེ། མི་བསླུ་བར་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས་ཇི་ལྟར་མི་བསླུ་བའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པས། མི་བསླུ་བའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མཆོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །བྱེད་ན་ཡང་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རང་གི་ཚིག་གིས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་འདོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་སྤངས་ན་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཁྱོད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་དོན་ཐོབ་པ་དང་གོམས་པའི་

དབང་གིས་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་གསལ་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་
ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཕྱུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། རྒྱང་འཕེན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་མི་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཚད་མ་
དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་འགལ་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་རང་གིས་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་རང་ཚིག་གིས་ཚོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་ལ་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡང་འདོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་སྤོང་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་ཅིག་ཤོས་ སྒྲི་བཞག་དང་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་པོའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཉིད་ནི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བློའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་ཉིད་བློ་ཡིན་པས་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ན་བློ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།
ལུས་ཉིད་ནི་བློ་དང་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལ་བློ་གཞན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་

ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་བློའི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་གནུང་བའི་ཚོའང་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གཞན་བློ་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་མཆོག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱིས་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་དེའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྟོས་ན་ནི་ཚད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་པ་འདི་མ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པས་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་འདོད་ན་ནི་བར་ཚོད་པ་དང་ཐག་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་དངོས་

༄༅། །པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། དངོས་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལས་དགག་པ་རྟོགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །ཡོག་པ་ལས་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉམས་སོ། །དེ་ཡོག་ན་ནི་གང་ལས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ငེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་མི་
འཁྲུལ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟགས་ཉིད་དོ།། ཞེས་སློབ་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ལས་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་
རོལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ལོག་པས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་
རང་ཚིག་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །མངོན་སུམ་དེ་ལོག་ན་ནི་ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་
མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་མི་དམིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མི་འཁྲུལ་བའི་མི་དམིགས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཉིད་ལས་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །འགའ་ཞིག་མི་སྣང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་
བཞིན་མ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ལུས་སྔོ་སངས་བསྒྲུབ་
པ་ལུས་རྟགས་འགའ་ཞིག་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་བསླུ་བ་ཡང་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་
ཐམས་ཅད་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཞུགས་པ་ན་ཐོབ་པའི་མི་བསླུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་གྱི། གནས་ལ་
ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ལུས་སྔོ་སངས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། 32

སྐྱ་ངེས་ བཅུ་བདུན་ མངོན་སུམ།

༄༅། །ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པས་སྤོ་སངས་དེའི་རང་བཞིན་མ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་
བདག་གཅིག་པའམ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་དེ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འབྲེལ་བས་རྟགས་ཅན་དེ་མེད་ན་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བཤད་པའི་
གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད། །འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་དེའི། །རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།
མངོན་སུམ་དང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་འཇུག་

33

ཡུལ་ཐོབ་པར་གནས་པ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ནི་མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཚད་མར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཡང་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སླུ་བ་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་
ལས་བྱུང་བའམ་མ་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ངེས་པར་མི་སླུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་
ལ་མི་བསླུ་བ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལས་གཞན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ནི་གཟུགས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
པའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་ངེས་པར་མི་བསླུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ནི་དོན་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་

༄༅། །ལས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དོན་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ཡིན། དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཞན་ངེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཧྲོད་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་གཞན་ཡོད་ན་དེ་

དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གང་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དང་ཤེས་པ་ཅི་
ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅེས་དེ་ཉིད་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཤེས
པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མངོན་སུམ
དང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའིའོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་

36

༄༅། །དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་དང་དེའི་གོལ་ས་བཤད་པ། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལས་མངོན་སུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཕྲུལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་གཙོ་བོར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་བསལ་ཞིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་མོད་ཀྱི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་རེ་རེས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་གཅོད་པར་ གྲུབ་མོད། གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་
ཤེས་སུ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་བ་འདིར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ནི་མདོའི་གོ་རིམ་མིན་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། མདོའི་གོ་རིམ་མ་
ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་
པ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་དང་། མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པའི་འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་སྨོས་
ཏེ། དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རབ་རིབ་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གྲུར་ཞུགས་ཏེ་འདུག་པ་ན་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས
དབང་པོ་འགྱུར་ཞིང་འཁྲུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྔའི་བཤོན་པ་དང་། རླུང་དང་ཚ་བའི་ནད་དང་། སྐོར་གར་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་གནས་པས་འཁྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་

༄༅། །པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར། ལན་གྱིས་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། བྲལ་བར་བྱ་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཅེས་འདྲི་ན། གཉིས་པ་ལན་གྱིས་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་པར་བརྗོད་ཅན་གྱི། །ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཚིག་དོན་སྐབས་སུ་བཤད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བྲལ་བྱའི་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་དོན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲེར་རུང་བ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་རྟོག

བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་བས་དམ་བཅའ་བ། རྩ་བས་རྟགས་དགོད་པ། འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། དོན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཡང་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུའམ་ནུས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་བའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་དེ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་གཟུང་དོན་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་གིས་དེ་སྣང་བ་ན་དེ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དོན་ལ་སྒྲ་ཡོད་པའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།

༄༅། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་ན་སྒྲ་དོན་མི་འཛིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་དེ་སྣང་བ་ན་སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལས་
མི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ཡོད་པའམ། སྒྲ་དོན་དེ་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་ལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
ནུས་པ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་གྱི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། རིག་པའི་ཆོས་འདི་ནི་དོན་ལ་རེག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཀུང་དོན་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉེ་བར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མདུན་དུ་བྱེད་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་
སྨོས་ཏེ། རིག་པའི་ཆོས་བུམ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་བུམ་པ་ལ་རེག་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དག་ཏུ་

སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་དང་།[2] དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་དོན་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་ནི་སྒྲ་དོན་ལ་མི་བལྟོས་པར་གཟུང་དོན་ལས་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་འདི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་དབང་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ན་གཟུང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དོན་སོ་སོར་སྣང་བ་མེད་ན་དབང་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་ནི་
མདུན་དུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་མདུན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་མདུན་དུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རོ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
རྒྱུ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་
ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེའི་ངང་དུ་གཟུགས་

༄༅། །སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་དབང་ཤེས་གཞན་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིའོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། བསྐྱེད་ན་ནི་དོན་གཅིག་གིས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་སྦྱོར་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་གཟུང་དོན་ལ་མི་བལྟོས་པ། དབང་ཤེས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བལྟོས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལས། དབང་པོའི་དོན་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཅན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལྷན་ཅིག་གམ། སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ནི་མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུའམ་ནུས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་

མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི་དོན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་ལ་རག་མ་ལས་
པས་སྣང་བ་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་གང་ལས་ཤེ་ན། དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འགག་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་
དེ་དང་དེ་ལྟ་ཅིག་གམ་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཕ་སྐད་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དོན་ངེས་པ་མེད་པ་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་
བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། **།གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བལྟོས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །**
དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། དོན་ནི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནའང་། །གཞན་ཡང་སྒྲ་སྦྱོར་དྲན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་ལྟོས་ན། །དོན་དེ་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱོན་ལྷག་པོ་གཞན་ཡང་གཟུང་བའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནའང་རྒྱུ་གཞན་ཡང་བརྡའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དྲན་པའི་རང་བཞིན་ལ་གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་སྐྱེ་བ་བལྟོས་པར་ཁས་ལེན་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་

༄༅། །ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བརྡའི་དུས་ན་གོམས་པའི་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མ་དྲན་པ་ནི་དེ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དེ་སྒྲ་གཞན་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་བྱས་པའི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་སད་པ་མེད་པར་ཡང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དྲན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེས་མ་བྱས་ན་དེའི་མིང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། དབང་ཤེས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་བརྡ་དྲན་ལ་བལྟོས་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྡའི་དུས་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མ་དྲན་པར་ནི་སྒྲ་དེ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་གཞན་སྦྱོར་བ་ན་བརྡའི་དུས་ན་གོམས་པའི་སྤྱི་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་དྲན་པར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་ལ་བལྟོས་ཀྱང་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། གཟུང་དོན་གྱི་དུས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ནང་གི་འདུ་བྱེད་སྒྲ་གྲགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་

མེད་པར་ཡང་དོན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དྲན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་བལྟོས་པ་གང་ལས་ཤེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་དེས་མ་བྱས་ན་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པའི་མིང་མི་འཛིན་པ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཟུང་དོན་གྱི་བར་དུ་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་ཟིན་ནའང་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། གང་སྔོན་བློ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཉེར་སྦྱོར་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འགྱུར། བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཉིད་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་དོན་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་སྔོན་ཏེ་སྔར་དབང་བློའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་གཟུང་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་དབང་བློའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དྲན་ཤེས་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་

༄༅། །པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་དྲན་ཤེས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་གཟུང་དོན་ལ་མི་བལྟོས་ཤིང་། དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་བརྡ་དྲན་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ། གཟུང་དོན་མེད་ནའང་བརྡ་དྲན་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྡ་དྲན་པ་མེད་ཀྱང་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དོན་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་རྣམས་ཚོགས་པ་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །**གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེས་ན། དོན་མེད་ན་ཡང་མིག་བློར་འགྱུར། །དོན་བློ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པས་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། བློ་ནི་ཕན་པ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དོ། །དོན་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བརྗོད་པ་དྲན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་གཟུགས་རེས་འགའ་ཡོད་པའམ། མེད་ན་ཡང་མིག་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་མིག་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་གི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་བརྡ་དྲན་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་

བསྒོས་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་གཟུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་མིག་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བརྗོད་པའི་བརྡ་དྲན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་དགག །སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལུགས་ནི། །གཟུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་བྱས་ན། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལས་གཞན་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་གཞི་འདི་ལ་ཁྱད་པར་འདི་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་འདི་ལ་ལྡན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙུག་ལག་གམ་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ནི་སོ་སོར་གཟུང་སྟེ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པར་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། སྔར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་

༄༅། །ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཤེས་ན་ནི་དེ་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་རྣམས་མི་ཤེས་ན་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱད་པར་རྣ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་རྣ་ཅན་དང་། དེ་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དག་བརྗོད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྲེས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པས། རྣ་ཅན་འགའ་ཞིག་རྣ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དབྱུག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དབྱུག་པ་སྐྱེས་བུ་ཅན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དག་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙུག་ལག་རྣམས་མི་ཤེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྲེས་ཤིང་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་དང་

ཁྱད་གཞི་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྲིད་པ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་འདི་ལ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ནི། རང་
བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་མི་སྣང་བས་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་དང་འོམ་དག་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་
དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྫས་དག་ལ་ནི། བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་འདི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་
དེ་ཚོས་བཞི་སོ་སོ་དག་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་སྣང་བས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་བ་
གཟུང་ན་ནི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཆུ་དང་འོམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་དམ་བཅའ་བ། འགྲེལ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་འཛིན་པ་ནི།

༧༩། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གང་ལ་སྦྱར་བརྡ་དུས་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་དམ་བཅའ་བ་ནི། བརྡ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །མཐོང་བ་སྣང་པའི་བདག་ཅན་དེ། །སྔ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡི། །མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྦྱར་བརྡ་སྦྱར་བའི་དོན་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱིས་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་འདི་ཙམ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་ཤེས་མ་འབྲེལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འབྲེལ་བའི་མིག་ཤེས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དང་ཕྱིས་ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་དོན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་དོན་ཉེ་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པས་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དང་དཔོག་པ་དང་མི་དཔོག་པ་དང་དོན་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་མེད་དེ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉེ་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པས་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནིའི་ཕྱིར། དབང་ཡིད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ལྡོག་པའི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དཔོག་པ་དང་། གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ལྡོག་པའི་ཆོས་མི་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོག་གྱུར

༄༅། །མི་དཔོག་པ་དང་། གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་སྣ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་ནས་མི་འཛིན་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འདུས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། འདས་པ་དང་། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཡུལ་སྣ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་སྣ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདས་པ་དང་།

ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་འགྱུར་གསུང་འབུམ། ཁ

དེས་མཚོན་ནས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྡོམས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དོན་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྟོག་པས་བླངས་ན་ཡང་། །འདོད་པས་ལྡོག་དང་ཉེ་བ་ཡི། །དོན་ལ་བློ་ནི་ལྟོས་མེད་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡོག་ནུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་ཉེ་བའི་དོན་ལ་དབང་པོའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པར་ཐལ་བ། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

༧༩། །གཞན་ཡང་འདི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་བསླང་བ་ཡིན་ན། ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་
བརྟགས་པས་བཟློག་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཚང་བ་ལ་བ་ལང་གི་བློ་བཟློག་ཅིང་རྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཀྱང་བ་ལང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པའི་ཐལ་བ་
གཉིས་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཡུལ་བཏགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རྟོག་
པར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བློའི་
རྒྱུན་ལྡོག་པར་ནུས་པ་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་བློ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་གང་

ཟག་ལ་བ་ལང་གི་བློ་ལྡོག་ཅིང་། འདི་བ་ལང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་རྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཀྱང་བ་ལང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དོན་ཉེ་བ་ལས་མི་ལྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་བའི་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཡུལ་བརྟགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་མིན་ཞེ་ན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་བ་ལང་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཐལ། བ་ལང་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། བ་ལང་འདི་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བ་ལང་འདིའོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དོན་ཉེ་བ་ལས་གཞན་

༄༅། །རིང་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་ཉེ་བ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་བ་ལང་ཉེ་བར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མི་ཉེ་བའི་རིག་བྱ་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དགག །དམིགས་རྐྱེན་རིག་བྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག །དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །མེད་དང་ཐ་དད་མེད་པ་ལའང་། །རིག་པ་ལས་ཀྱང་བློ་དེར་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་དཀར་པོ་སྣམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། དོན་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་ཉེ་བའི་རིག་པར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་དཀར་པོའི་བློ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱ་ནི་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མིག་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་ཉེ་བ་མིན་ཏེ།

དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་དོན་གཞན་དང་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་བྱ་དེ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅི་ཡོད། དེའི་ནུས་པ་ནི་དེ་ལས་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་
ན་ནི་འདས་པ་ལས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རེག་བྱ་དེ་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་
པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དཀར་པོ་དེའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ནུས་པ་ནི་རེག་བྱ་དེ་ལས་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པས་
རྣམ་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་ན་ནི། འདས་པའི་བུམ་པ་ལས་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་འཛིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་ཉེ་བར་ཐལ། བརྒྱུད་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཡང་རིག་པ་ལས་འདི་བུམ་པ་ཞེས་རྟོག་པས་ནི་འདི་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་དོ་ཞེས་འཛིན་པའི་

༄༅། །རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ཉེ་བའི་རེག་པར་བྱ་བ་ལས་འདི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞེས་རྟོག་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། རེག་བྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རེག་བྱ་ཆོས་ཅན། དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བལྟོས་ཏེ་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། **།གཉིས་པ་དམིགས་རྐྱེན་རེག་བྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།** གལ་ཏེ་རེག་དེ་རྫས་ཡིན་ན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མི་ཉེ་བའི་རེག་བྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་རེག་བྱ་ཉེ་བ་ལ་རེག་ནས་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་བྱ་དེ་ཁ་དོག་གི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཞེས་དང་། **གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།** དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ནི་རེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་རེག་ནས་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁ་དོག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཉེ་བའི་རེག་བྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྫས་ནི་རེག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཉེ་བའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་ནས་ཁ་དོག་

འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།** མ་ཡིན་འདི་ནི་བུམ་པ་ཞེས། །ཤེས་ལ་ཁ་དོག་སྣང་ཕྱིར་རོ།། **ཞེས་སྨོས་ཏེ།** འདི་ནི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་རྐྱེན་རེག་བྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།** འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི། རེག་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན་ཁ་དོག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི། དམིགས་རྐྱེན་རེག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆགས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེས་ན་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི། གཟུགས་དང་རེག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི། དྲན་པ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།**

༄༅། །རྒྱ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། གང་ཞིག་ཡོད་ལ་གང་མཐོང་བ། །དེ་མཐོང་བ་ལས་དེ་ཡི་སྒྲ། །དྲན་རིགས་དེ་རྟོགས་མེད་ན་ནི། །སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་དྲན། །དེ་མ་དྲན་ན་དེ་དང་དོན། །བསྲེས་ནས་རིག་པ་དེ་ཇི་ལྟར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཡང་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མིང་མི་དྲན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ངམ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་དྲན་ཏེ་མི་དྲན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་དེ་རྟོགས་པའམ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དོན་དག་པ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲ་གང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་དོན་དང་། རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ཕྱིས་མཐོང་བ་ལས་དོན་དེའི་སྒྲ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྒྲ་དེ་དང་དོན་དེ་བསྲེས་ནས་རིག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བསྲེས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་མ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་

ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དོན་རང་གི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་

དབང་པོའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་། རང་རྒྱུད་འཕང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་བརྗོད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དྲན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་དོན་སྦྲར་

ནས་འཛིན་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དེའི་མིང་དྲན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དག་པ་མ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བ་ལ་མཐོང་བའི་སྒྲ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་དང་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་སྒྲ་མེད་པར་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་མ་མཐོང་ན་ཡང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་

མི་དྲན་ལ་མ་དྲན་ན་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྦྱར་ན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་གང་གི་ཕྱིར་བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་དག་པ་

༄༅། །བ་མཐོང་བ་ཡོད་ན་ནི་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལས་བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་སྒྲ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་འདིས་ཆོས་ཅན། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་བསྲེས་ནས་འཛིན་པས་སྒྲ་མེད་པར་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་དོན་མ་མཐོང་ན་སྒྲའི་ཁྱད་པར་མི་དྲན་ལ། དེ་མ་དྲན་ན་དོན་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་བ་ཙམ་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་མ་སྦྱར་ན་དོན་དག་པ་བ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲ་དང་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་སད་པར་བྱས་པ་དེས་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིང་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་བརྡ་དྲན་པ་ལ་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བརྡ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་པ་དེས་མིང་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། བརྡའི་དུས་སུ་དོན་དག་

པ་བ་མཐོང་བས་ནི་མིང་དྲན་པ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་དང་པོའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་མ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པས་དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་
པས་ནི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་ཉེ་བ་ཆོས་ཅན། བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་མིང་དྲན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་
བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་སྒྲ་དོན་དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་བློ་ལ་བལྟོས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྙམ། བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་དོན་
གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ནི་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་དོན་རྣམས་སྔར་དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྡ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་
པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་བརྡ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་
དོན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི། གཞན་བརྡ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་པ་མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་དོན་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་རྒྱུད་འཕང་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་ན་འདི་སྒྲ་མ་
སྦྱར་བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་སྦྱར་བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་
དོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ། མཚམས་སྦྱོར་བས་དམ་བཅའ། རྩ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། འགྲེལ་བས་ཚུལ་བསྒྲུབ། དེ་
ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དབང་པོའི་བློ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལས་

ཡང་ན་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དབང་པོའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་
ནི། གང་གི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྡུས་ནས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་
རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྡུས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནང་གི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཚེ་ནའང་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱུལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། བརྗོད་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་སྣང་བ་ནི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་
གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་འདྲེར་
རུང་བ་སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་

༄༅། །སྣང་དུ་མི་རུང་བས་རྟོག་མེད་མི་འགྲུབ་པ་སྒྲོང་། བློ་ཕྱོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་མི་དམིགས་པས་རྟོག་མེད་མི་འགྲུབ་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་ནས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རིག་ཅིང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། སླར་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན། །ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་རིག་སྔར་བཤད་རང་བཞིན་གྱིས། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་ལ་མིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་འདི་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སླར་ཡང་ལངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་རང་རིག་པས་རིག་ཅིང་དམིགས་དགོས་

པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་
པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ། རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དེ་བསྡུས་པ་ལས་སེམས་ལངས་ཏེ། ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན། ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་
གྱུར་ཏོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྔོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་མཐོང་བ་ལ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་རྟོག་པ་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་
པ་ལས་སེམས་ལངས་ཏེ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་ལ་འཕྲོས་པ་ལས་སྡོམས་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཡོད་ན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྡུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་
རྟོག་པ་ཡོད་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཁས་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། རྨོངས་པ་

༄༅། །ལ་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་ན་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའམ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་དེས་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྡུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། ཐ་སྙད་ནི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་འམ་ཞེས་པས་སྐྱོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་སྟོད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོངས་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྣང་བས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྣང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བློ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་མ་དམིགས་པས་རྟོག་མེད་མི་འགྲུབ་པ་སྤྲང་བ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་བློ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་པ་གང་གིས་དབང་

པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་བློ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་འགག་རིག་པའི་རྟོག་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ། བདེ་སྡུག་སྨྱོང་བ་ལས་ཕན་གནོད་མེད་པར་ཐལ་བ། རང་ལ་བློ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།** དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དོན་ནམ། བློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ། དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་ཐམས་ཅད་ཕྱོག་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་དོན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་བརྗོད་པ་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་འདི་བློ་དོན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ། ནང་གི་བློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ།

༄༅། །དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་འདི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་བློ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་ནི་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ནས་བློ་ཡིན་ན་ནི་ནང་འཛིན་ཆའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་འདིར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་གནས་ལུགས་བརྗོད་ནས། རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ནང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནང་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་དོན་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་ལས་ཕན་གནོད་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ཡང་བློ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྐོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།

བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། བདེ་སོགས་བློ་ཡིན་ལ་བློ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་བློ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལ་རྟོགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བློ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལ་ཡོད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ། རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དོན་ཤེས་པ་མ་གྲུབ། དབང་པོ་དང་དོན་འབྲུལ་བ། ཡིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ། ཡུལ་གསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་འབྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མ་ཤེས་པར་བློ་མི་འགྲུབ་པས་ན། དེ་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ཤེས་པར་རང་ལ་བློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་ན། དོན་དེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་

༄༅། །པ་ལས་རང་བློ་ལྡན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།** གང་གིས་འདི་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རྣ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་བློན་པོ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་པ་གང་གིས་གཟུགས་སོགས་དོན་ཤེས་པའི་རྟགས་ལས་རང་ལ་བློ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་འགལ་བ་འདི་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རྣ་བ་གཏོད་ཅིང་མཉན་པར་འོས་པར་བྱེད་པས་ནི། རང་གིས་སྨྲས་པ་ཡང་དོན་གོ་བར་མི་ནུས་པའི་བློན་པོ་དཔྱོད་པ་པ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་པས་རྒྱལ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་སྒྲ་གསལ་བར་བསྒྲགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མཁས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་བཟློག་པར་འགྱུར་གྱི། རྣ་བ་གཏོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དཔྱོད་པ་པས་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་མ་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་བསྒྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཅི་ཞིག་སྨྲས་ཤེ་ན། དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བློའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་བློ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བརྟགས་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བློའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བློ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

བའི་དམ་བཅའ་སླ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དཔྱོད་པ་པ་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་དང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཤེས་པ་ནི་བློའི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་དོན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་རང་བློའི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་དོན་དག་རང་བློའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མི་འབྲེལ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་དོན་གཉིས་པོ་བློ་ལ་མི་འབྲེལ་ན་ནི་རང་བློའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལས། རྒྱུ་ཙམ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དབང་དོན་གཉིས་རང་བློའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཡིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་ནུས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་གཞན་ལ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིད་རང་བློའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། ཡིད་དེ་

༄༅། །གཟུགས་ལས་ཡུལ་གཞན་སྔ་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་ཆགས་པས་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན་སྔ་ལས་གཞན་གཟུགས་ལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱ་བར་གྱུར་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་གོ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བློ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡུལ་གསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་འབྲུལ་བ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གསལ་བ་བློའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འཛིན་ཆར་གསལ་བ་མ་གྲུབ། གཟུང་ཆར་གསལ་བ་འབྲུལ་བ། མ་འབྲུལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དེ་ཉིད་བློ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་བློ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པས། འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློའི་གོ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བློ་ཙམ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུང་ཆར་གསལ་བ་འབྲུལ་བ་ལ་གཉིས། རྗོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ནི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གསལ་བ་ནི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་

གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** བློས་མ་བསྐྱེད་ན་ཇི་ལྟར་བློའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་ཆར་གསལ་བའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བློའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་དང་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཅིང་། བློས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གསུམ་པ་མ་འཁྲུལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།** དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བློ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དེས་དེ་གོ་བར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བློ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས་པར་ཐལ། རང་བློ་དང་གཞན་བློ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ནི།** རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ནི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ལས་རང་བློ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བློ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ན་བློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། **།ལྔ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་རིག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་

༄༅། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་འདིའི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་རང་རིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །སྒྲ་ཡིས་དོན་ནི་མཐོང་བ་བཞིན། །བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་བརྗོད་མེད་རྟོགས་བྱེད་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དོན་གཟུགས་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ལོང་བ་ལ་སྒྲ་ཡིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་གཟུགས་བློ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་མངོན་སུམ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི།

སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲས་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། དངོས། དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ། དེ་དོན་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་ཡུལ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་དབང་གི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མེད་ན། གཟུགས་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་ཉིད་ནི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་

༄༅། །མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་
དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་སྣང་བ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་མི་ཉམས་པས་མེད་
པའི་དོན་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལ་རོའི་བློ་བཞིན་དང་། གཟུགས་ལ་མིག་གི་བློ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་རང་མཚན་དེ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་པར་བྱས་པས་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མིག་
གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་
པོ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་མི་ཉམས་པས་ཏེ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དྲི་ལ་རོའི་བློ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། གཟུགས་ལ་མིག་གི་བློ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དོན་དང་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་པ་གཏོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལྷས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡང་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། གང་ལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར

༄༅། །མཐོང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དབང་པོའི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔར་བརྡ་དུས་སུ་སྦྲ་སྦྱར་བ་ཡང་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་བརྡ་དུས་སུ་སྦྲ་དང་དོན་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མ་གྲུབ་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ནུས་པ་དང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་ནས་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དང་། མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་ནས་སྣང་མི་སྣང་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དང་། འགག་མི་འགག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་ཐ་དད་ནི། །ཡོད་མིན་ཐ་དད་བློ་མེད་ཕྱིར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཡོད་ན་གསལ་བར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྒྲ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

༄༅། ।ཞེས་སྨོས་ཏེ། གསལ་བ་གང་ལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཛུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ནི་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལྡོག་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ། མིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་བློ་ཐ་དད་པ་མཐོང་སྟེ། འབྱུང་པོ་དང་མགུལ་ཆིངས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་རུང་གི་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བློས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟའ་དང་མ་མོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་དང་། དེའི་མགུལ་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་འཆིང་བའི་ཐ་གུ་དག་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གཅིག་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པ་མ་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་གྱི་དོན་རྫས་ཐ་དད་པ་རྟོགས་ན་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ

ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱི་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ལྷར་རྣམ་པ་མི་གསལ་བས་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ།[3] །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བས་དམ་བཅའ། རྩ་བས་རྟགས་དགོད། འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་མ་རྟོགས་པས་སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ལ་བློ་དང་ནི། །སྒྲ་འཇུག་ཕྱིར་ན་མི་རྟོགས་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་དེ་ལས་གཞན་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་བློ་དང་

༧༩། ། ཞི་སྒྲ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཚད་མས་ཐ་དད་པར་མི་རྟོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་
པས་རྩོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་དང་སྒྲ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཅི་ལྟར་མི་རྟོགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྨོས་
ཏེ། ཇི་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་མི་རྟོགས་ཤེས་བྱ་སྟེ་རྟོགས་པར་ཐལ། བློ་དང་སྒྲ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་འདི་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་སྤྱི་
མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་བློ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་ལས་གང་ལ་སྒྲ་དང་བློ་འཇུག་པ་དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་གང་ལས་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་གང་ལ་སྒྲ་དང་བློ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་དེ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པར་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་འཇུག་
པ་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱི་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་བློ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་གཟུང་བའི་དོན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཟླས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར། འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ན་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་

༄༅། །བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་འོ་ན་ད་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། དོན་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་རྣམས་ལ། །མྱོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དྲན་པས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུད་ནས་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དེའང་རྒྱུ་གང་ལས་ཤེ་ན། བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་དྲན་པ་ལས་བླང་དོར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིས་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་འཛོག་པའི་

རྒྱུ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྔར་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་སྨིན་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་ན། བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལའོ། །
དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་སྔར་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ཕྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བླང་དོར་གྱི་ཐ་
སྙད་དུ་འཐད་པ། འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་མྱོང་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲན་པ་ལས། དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་བླང་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དོར་བྱར་འདོད་པ་དག་གིས་སོ། །འདོད་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན། དོན་འདི་
ལ་སྔར་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འདུག་གོ་ཞེས་མྱོང་བ་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲན་པ་ལས་བྱུང་ལ། དྲན་པ་དེ་ཡང་སྔར་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐུ་

༄༅། །ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི། བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འཐད་པ་ནི། གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས་འདི་སད་པས་མངོན་པར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ཤེ་ན། བླང་དོར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དྲན་པ་འདི་སད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དྲན་པ་བ་དེ་ཡང་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་སྔར་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས། །བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་ངོ་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ།

སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་གང་། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་ཞིང་། དབང་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཀུང་
གི་སྐབས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །རང་གི་
ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀུང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་གཞན་པ་ཉིད་
ཀུང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བའི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་ལྡན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ

༄༅། །ཅན་གྱི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་བྱུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དབང་མངོན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པར་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་། རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ནི་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ནི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་དབང་པོའི་ཤེས

ཡོངས་འཛིན་ཁ་འགྲེལ་གསུང་འབུམ། ༼ཐ༽

བྱ་དེ་དང་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་དང་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྐྱེན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པས་སྔར་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པའི་དུས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡུལ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་འགལ་ལོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་དང་དུས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྐྱེན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་ན་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགལ་ལོ། །དུས་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་། །ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་

རྣམ་ངེས་ ཞེ་བདུན་ མངོན་སུམ།

༄༅། །ལག་པ་དང་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རུང་སྟེ། གཟུང་བའི་དུས་ན་འཛིན་པ་མེད་ལ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ཡང་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནི། །འཛོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ། །གཟུང་བར་འཐད་པ་ཤེས་པས་རིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གཏོད་ཅིང་འཛོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་འཐད་པའམ་རིགས་པ་ཤེས་པས་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐམ་པ་དང་ལྕགས་སྒྲམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པས་མ་བཟུང་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

མཐོང་བའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ནི་དྲན་པ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་ན་དྲན་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བས་བསྐྱེད་པའི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ནི་དྲན་པ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།** བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དྲན་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་ཤིང་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་

༄༅། །འཐད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྔ་མས་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དེ་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཅན་གྱི་བློ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལྟོས་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ནི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བློ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གཟུང་དོན་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་མི་བལྟོས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་

ན་འགགས་ནས་མེད་པ་ནི་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་

པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་དབང་

ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཡོད་མངོན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་

པ། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད། ངོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་རང་རིག་རྣམས། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་

རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་རིག་གི་ཆར་གནས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མོ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ། དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༄༅། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གསལ་བ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཤེ་ན།
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ཆ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པས་རང་རིག་
གོ་སླ་བའི་དོན་ནམ་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པ་ནི།** ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བསྟན་
པ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཁོ་ན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་གསལ་བའི་ཆ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས།** མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་རིག་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། **འཐད་ལྡན་ལས།** འདི་ལྟར་རང་གི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ནི་དངོས་སུ་སྟེ།

བདག་ཉིད་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་
བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བས་དམ་བཅའ། རྩ་བས་རྟགས་དགོད། འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྲིད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་འོག་མ་དང་སྦྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྩ་བས་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་མིན་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །བདེ་སོགས་རྣམས་ལ་བརྡ་ནུས་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་བརྡ་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་གཞན་ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་
སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་རང་རིག་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྟགས་གཉིས་པ་མ་

༄༅། །ངེས་སོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་གིས་བརྡ་བྱེད་དམ། རིག་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེ་སོགས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་དམ། སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རིག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པས་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རང་རིག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ནི་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྐྱོང་རང་རིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ལ་འདི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རང་བཞིན་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པར་གཟོ་བ་ན་ཡུལ་དང་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ན་རིག་པ་ཡང་འགགས་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་བརྡ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འདི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བརྡ་བྱ་བྱེད་གཉིས་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་དེ་སྐྱོང་བ་རང་རིག་གིས་སྔོན་

མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་གིས་བརྡ་བྱ་བར་མི་នុས་ཏེ། དུས་དང་པོ་ལ་བརྡ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེ་སོགས་མཐོང་། དུས་གཉིས་པ་ལ་བརྡ་བརྗོད་པར་གཟོ་བ་ན། ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་དེ་མྱོང་རང་རིག་པ་ཡང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེ་སོགས་དེ་དང་བརྡ་བྱེད་པ་དེ་མྱོང་རང་རིག་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་བ་བདེ་སོགས་དང་འཛིན་པ་རང་རིག་མེད་པར་བརྡ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རིག་པ་གཞན་གྱིས་བརྡ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདས་པའི་རང་བཞིན་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་བརྡ་དོན་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། བདེ་སོགས་འདས་པའི་རང་བཞིན་སྔང་ནས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བརྡ་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི། །བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་རིག་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔང་ཡུལ་བདེ་སོགས་སྒྲའི་

100

༄༅། །དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། བརྡ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་བརྗོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་བདེ་སོགས་ནི་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་བདེ་སོགས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པ་ནང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག །གྲངས་ཅན་ཕྱིའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་དགག་པ་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཡང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདེ་སོགས་བེམ་པོ་དང་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ནང་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་

བ་ཡིན་པས་རང་རིག་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཞེས་འོག་མ་དང་སྦྲེལ་ལོ། །**གཉིས་པ་རྩ་བས་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།** དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས། །ངེས་ཤེས་ཐ་དད་མེད་རྒྱུས་བསྐྱེད། །བདེ་སོགས་ཅི་ཕྱིར་ཤེས་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དངོས་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ཐ་དད་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྔ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །**གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རྟགས་དགོད། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།** དེ་དག་ཀུན་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཔེར་ན་སཱ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ནི་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའོ།།

༄༅། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འདི་དག་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཅེས་བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་ཏེ་དྲིས་པ་ན། འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་དང་། འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཅེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སཱ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འདྲ་བ་དག་ལས་ནི་མྱུ་གུ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། སཱ་ལུའི་ས་བོན་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་དག་ལས་ནི་མྱུ་གུ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བསམ་པ་ནི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་བས་ཁྱབ་སྟེ། སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ལ་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། མྱུ་གུ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ

པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གློ་བུར་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་རྒྱུ་མེད་པར་གློ་བུར་དུ
བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་
ལས་སྐྱེས་པར་བསྒྲུབ། ངེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི།** དེ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་དེ་ཚོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པར་
ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་གཉིད་ལ་སོགས་པས་བསྣད་པའི་བློ་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་
པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་

༄༅། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཚོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཚོགས་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་
ནི་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བདེ་སོགས་རྣམས་གཟུགས་
དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡུལ་དང་ཡིད་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབང་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་གཉིད་ལ་སོགས་པས་བསླད་པའི་བློ་ཅན་
ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ།། ཞེས་སྨོས་
ཏེ། སྔོ་ལྡའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་རྐྱེན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་དེའི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ན་

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དམིགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་བེམ་པོའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་རང་རིག་པར་བསྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བའི་རང་གི་ངོ་བོས་འདྲ་བ་དེའི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཁྱབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་འཁོར་བདེ་སོགས་གཉིས་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་། བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་ཡོད་མེད་ལས་དབང་ཤེས་རིག་པ་དང་བདེ་སོགས་བེམ་པོར་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དགག །བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཞན་རྒྱུར་བརྟགས་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

༄༅། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་གསུམ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བརྟགས་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ནི། འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་ཏེ། ནང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གོམས་པ་གསེར་བ་དང་ཞན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་བདེ་སོགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་ཏེ། ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མའི་གོམས་པ་གསེར་བ་སྙེ་གསལ་བ་དང་། ཞན་པ་སྙེ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བདེ་སྡུག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་དེའི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དབང་པོ་བསླད་མ་བསླད་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་མ་ཡིན་ལ། སེམས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་གྲངས་

༄༅། །ཅན་པ་དག་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟར་ནང་གི་དོན་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཤེས་རིག་གི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་པོ་བློའི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག །ནང་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། །དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། །གོམས་པས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བདེ་སོགས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གྲངས་ཅན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་འཕང་བ། རང་རྒྱུད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ལ་

སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་བེམ་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ལ་དགའ་གདུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། **།གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་དགོད་པ་ནི།** དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ནི་བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་བལྟོས་པར་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགའ་གདུང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། **།གཉིས་པ་ནང་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་བསྒྲུབ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། འདོད་ན་**

༄༅། །བསལ་བ་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོང་ཕྱིར་སེམས་པ་དེའི་རང་བཞིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་དེ་འདང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐྱོང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་སྐྱོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ།།[4] ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤྱིར་བསྟན་པ། མངོན་པར་གསལ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན། རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ། རིག་ཙམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་གང་ཞིག

ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྔོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྔོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔོང་བྱེད་གང་ཞིག་གིས་ཡུལ་སྔོང་བྱ་གང་གི་རྣམ་པ་སྔོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེའི་སྔོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ཤར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྔོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པ་ནི། འདི་འདིའི་སྔོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྔོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བ་ཁོ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བ་དེ་དབང་པོ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་འདིའི་སྔོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

112

༄༅། །དེས་ན་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཕྱིས་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་སེམས་ལ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་པ་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཡུལ་དང་ཕྲད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དེའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཡུལ་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། འདི་ནི་འདིའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་མེད་པར་ནི་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཐལ་བ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་པ་འདིའི་སེམས་པ་ཅན་དུ་བདེ་སོགས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་སེམས་པ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་སོགས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བས་ཁྱབ་ཅིང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའམ་འདྲ་བ་མེད་པར་ནི་བདེ་སོགས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རིག་ཙམ་ཡུལ་

ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རིག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དེའི་སྐྱོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རིག་ཙམ་ཁོ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིག་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་མེད་དུ་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟོས་ཏེ་རིག་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་འདོད་ན་བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི།** དེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་པ་ཅན་དེ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་ཁས་བླངས་པས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམ་པར་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་

༄༅། །ཡིན་པར་གྲུབ་པོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀུང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བདེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་གྲུབ་ཅིང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདེ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ།** །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐེམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་པ་ཅན་ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་འདྲ་བའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བའམ་སེམས་པ་ཅན་གཉིས་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་དང་སེམས་པ་ཅན་གཉིས་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་ཅན་

གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། མྱོང་ཕྱིར་སེམས་པའང་དེའི་རང་བཞིན། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེ་དོན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གཅིག་ཏུ་ནང་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱིད་ལྟར་ན་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དེ་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་ཤེས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་དོན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་བདག་ཉིད་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། མྱོང་བ་འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་ངེས་ ང་དགུ་ མངོན་སུམ།

༄༅། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་ལས་དགའ་གདུང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ནི་བློ་ཡིན་གྱི་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ནི་བློ་ཡིན་གྱི། མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་ནི་མེད་པས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། བློ་མྱོང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག །ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བློའི་མཚན་ཉིད་དགག །འགལ་བ་དང་འདུ་བ་དགག །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག །སེམས་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་འབྲུལ་བ། ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག །ཞེན་པའོ། །མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག །ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ནི་མྱོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མྱོང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་

བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ཞེན་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བློ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྣང་བའི་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བློ་
དང་སྣང་བ་འདི་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཙམ་ལྷའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅན་གྱི་དོན་འདྲ་བ་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** སྣང་བ་མེད་པའི་འདྲ་བ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྣང་བ་མེད་པའི་
དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདྲ་བ་གཞན་མེ་ལོང་ཡང་བློ་དེར་འགྱུར་རོ། **།གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་མི་འཐད་པ་ནི།** ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་བརྗོད་དགོས་སོ། །ནང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ཡང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའམ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་བློའི་རིགས་
མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཆོས་བཞི་ལྡན་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

༄༅། །ཀྱིས་བསྡུས་པ་སེམས་པ་ཅན་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བེམ་པོ་དང་དོན་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའམ་མཚོན་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བཞི་ཚང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི། ཡུལ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡང་སྦྱོང་བར་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་མེད་པ་དེས་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་པ་མེད་པའི་བློ་དེས་ཆོས་ཅན། དོན་ངེས་པའི་རྣམ་པར་འཛོག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡང་སྦྱོང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅེ་ན། མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་དང་འདུ་བ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བློའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ

ཡང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས། དེས་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། བློའི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་འདི་དག་བློའི་རྫས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་སྐྱོང་རྫས་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དང་བཞི་ལྡན་ཅན་གྱི་བློའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བློ་སྐྱོང་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཚུལ། གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །བློ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་སེམས་པ་ཅན་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བློ་མེད་དེ། སེམས་པ་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་བློ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་

༄༅། །མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར། རྣམ་པ་དུ་མར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་མིང་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དུ་མར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ། བློ་དེ་ལ་བློའམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རག་ལས་ཏེ་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་པས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། སྔོན་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགག །འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་བ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། བློའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་སྔོན་རྫས་གཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སྔོན་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། བློའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་སྤྱད་

བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་གཞན་དོན་མེད་
པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སྤྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་རང་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་སྤྱད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་
ཐལ་བ་ནི། དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཡོངས་

སྡེ་ངེས་ ཕ་ཕྱིན་ མངོན་མཛོད།

༄༅། །སྒྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་གནོད་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ལས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔར་རང་བློ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ན་ཐ་སྙད་རྗོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གཞན་ནི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་

123

དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བློ་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བློ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་
བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བློ་ལས་རྫས་གཞན་བརྟགས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱད་
བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེས་ན་བློ་མྱོང་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། བློ་མྱོང་བ་ལས་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡང་བློ་ལས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒ་བས་
མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྕུགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བློ་དང་མྱོང་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་
རྟོགས་ཏེ། ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་གཉིས་པོ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་འདྲེས་པས་བློ་རྣམ་པར་བསླད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བློ་མྱོང་གཉིས་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རིག་

༄༅། །ཤེ་གཟུགས་བརྙན་དང་བློ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲེས་པས་བློ་རྣམ་པར་བསླད་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་པ་དང་
ནི་ཞེན་པ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་བསླད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྕུགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་བཞིན་ཏེ། དེའི་གཟུགས་དང་རེག་པ་ནི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་པ་དང་ཞེན་པ་དག་རྫས
ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་བློ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲེས་པས་བློ་རྣམ་པར་བསླད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ལྕུགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ལྕུགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཚེ་ནའང་མེ་ལྕུགས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྕུགས་དེའི་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ཚ་བ་ནི་ཕྱིས་ཚད་མས་ཐ་དད་པར་ངེས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས
ཀུན་ལ། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་གཞག་ཉམས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་

125

ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རྫས་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་
འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དོན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲེས་པར་དོགས་པར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨེ་
མའོ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག། ཅེས་སྨོས་ཏེ། རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་དོན་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫས་ཐ་དད་འདྲེས་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཨེ་མ་ཧོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་
ནས་འཇོག་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྫས་ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །འདོད་ན། ཨེ་མ་ཧོ། རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཐ་དད་མེད་རིག་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་གང་ཡིན་དེ་ཐ་དད། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དཀར་སྔུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་སྣང་། །ཐ་དད་མ་ཡིན་བློ་སྒྲོང་ནི། །ཐ་དད་མེད་སྣང་ཐ་དད་ན། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟེན་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྫས་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། ཚད་མས་བློ་དང་སྒྲོང་བ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་ཐ་དད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན། རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་རྫས་གཅིག་ཏུ་རིག་པ་དེ་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མས་དཀར་པོ་དང་སྔུག་བསྔལ་ལ་

སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན། རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །**གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི།** ལུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་དོན་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྫས་དག་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྫས་དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྡོག་ཅིང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྡོས་པ་ཅན་གྱི་གྲུང་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་རྐྱེན་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཁ་དོག་དམར་ལ་རེག་བྱ་ཚ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཚོ་སྣར་གྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་མེ་ལུགས་རྫས་གཅིག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། མེ་ལུགས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྫས་དག་རྣམ་པ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་བློས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་མིག་ཤེས་ལ་རེག་བྱ་སྣང་བར་ཐལ། ལུགས་གོང་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཉིད་རྫས་གཅིག་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་ལུགས་ཀྱི་རེག་བྱ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ལ།

༄༅། །ལུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་ཟེར་བ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཕྱིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡང་ཕྱིས་རྫས་མི་དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུགས་དེའི་རྒྱུན་ལྡོག་ཅིང་། མེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུགས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱུར་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀུང་སྔར་གྱི་དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱུར་རེག་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་ཡིན་ཞིང་མྱོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་ཡིན་ཅིང་མྱོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ། སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་སོགས་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་གྱུར་པའི། །ཤེས་གང་སླུ་བ་ཅན་མིན་པ། །རྟོག་མེད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསླུ་བ་ཅན་མིན་པའི་རྟོག་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་སོགས་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ། དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།** ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ངེས་པའི་དོན་རིགས་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྗོགས་པ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདག་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་རྗོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནི།** འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་

༄༅། །གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འདིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཀོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ང་ཡི་སོགས། །
ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲེད། །ཅེས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དཔེ་བསྒྲུབ། དོན་ལ་སྦྱར། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་འདིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང་། །ཆོམ་རྐུན་རྨི་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས། །ཡང་དག་མིན་པའང་མདུན་ན་ནི། །གནས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་འགྱུར་ཏེ། །བསླད་པ་ཇི་
བཞིན་གྲུབ་པ་ནི། །སླུབ་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཕྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ། །དེ་ལྟའི་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདོད་པ་ཅན་དང་། འཇིགས་པ་ཅན་དང་། མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་པ་ཅན་དང་། ཆོམ་
རྐུན་རྨི་བ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པའང་མདུན་ན་ནི་གསལ་བར་གནས་པའི་ཡུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ལ་སོགས་པས་བསླད་

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གུས་པར་ནི་བསྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ལུས་ངག་གུས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།** དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་གྱུར་པ། །བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་བུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་བསྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་གང་དང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བློ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། **།གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།** ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་བདེན་ཀྱང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གོམས་པ་ལས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་

༄༅། །ལ་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་དཔེ་འདི་ལྟར་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། །དོན་གསལ་སྣང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བློ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་བསླད་པའི་བློ་ཡང་རུང་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དོན་གསལ་བ་ཉིད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་
འདི་ནི་གསལ་བར་སྣང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྣམ་པར་མ་བསླད་པ་དང་རྣམ་པར་བསླད་པའི་བློ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།
བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ལ་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བར་འོས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་སྟེ། །དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མི་དྲན་པར།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྟོག་པ་
ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་འདི་ལྟར། རྨི་
ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། གཉིད་སད་པའི་དུས་ན་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དང་

༄༅། །ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་ལ། དེ་དག་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅན་དུ་ནི་དྲན་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ད་ལྟ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། སད་པའི་དུས་ན་ཡུལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅན་དུ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བསླད་པའམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའམ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་ལན་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད། འགྲེལ་པས་ལན་ཞིབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་བཤད་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། འོན་ནི་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་བས་ལན་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཉེ་བར་བསླད་པ་སླུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྣང་ཞིང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཉེ་བར་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །སྣང་བ་ལྟར་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་ལན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ། ཟླ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་དབང་སྐྱེས་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེའི་སྣང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་དང་། གསལ་བར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རང་གི་སྣང་བའི་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པ་དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་དེའི་སྣང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རང་གི་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེའི་

སྣང་བ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་སྟེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པར་མ་ཟད་རྟེན་ཉེ་བར་བསྒྲུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། དབང་སྐྱེས་ཀྱང་། གཞན་ལས་དེ་ཁྱད་མེད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་གཅིག་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཉེ་བར་བསྒྲུད་པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སླུ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །འདིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲུད་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་

༄༅། །ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཟླ་གཅིག་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བསླུ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པས་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་དབང་སྐྱེས་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག །ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ། དེ་རིགས་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་དང་དུང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལས་

སྐྱེས་པར་བསྒྲུབ། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན། དམིགས་བསལ་དུ་རབ་རིབ་ཅན་སློབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་གྱུར་ན་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློབ་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ནི་དབང་པོ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་འགྱུར་ན་ཡང་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་འདི་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་

༄༅། །མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། བསླད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁྲིད་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བསླད་པ་ལོག་ཀྱང་ཁྲིད་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་རྟོག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འདི་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། **།གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དུ་རབ་རིབ་ཅན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི།** དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བར་གསུངས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་དེ། རབ་རིབ་བཅས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་རྟེན་དབང་པོ་བསླད་པའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ནི། གཞན་དུ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྐྱེས་ན་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་གསུངས་ན། རྩོད་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟ་བུའམ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་བའམ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དེ་དག་ཉིད་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང་། སྔོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཕྲ་རབ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་བརྟུས་པ་ལས་

༄༅། །ཞི་མངོན་སུམ་ལྐར་སྣང་བའི་བཤད་པ་མ་མཛད་དོ། །མངོན་སུམ་ལྐར་སྣང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དགོས། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚད་
འབྲས། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུགས་བཞག །གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དང་ཚད་མ་ངོས་
བཟུང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན། གང་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
འདིའི་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། ཡང་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་དོགས་
ནས་དོན་སྣང་གི་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཅེས་དྲིས་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལ་སྔོན་པོ་མཐོང་བར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་།

དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གང་ལས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་པ་མེད་པར་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་འདིའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** དེ་ལ། འདིའི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཚད་མ་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་བཞག་པ་དེ་ལ་དོན་རྟོགས་འདིའི་ཡུལ་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མིན་པ་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ། སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་**

༄༅། །ཡང་དག་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལས་གང་འགྲུབ་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དགོས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་དགོས་པའི་དོན་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་གང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གང་གིས་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ལས་སོ་སོ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་དུ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་

ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་སོའི་བྱ་བ་སོ་སོར་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་སྤོ་སེར་སོགས་
འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ལས་སོ་སོ་ལ་བྱ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི།** དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་དབང་
པོ་དང་དོན་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤོ་སེར་སོགས་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་དང་། དོན་ཕྲད་པ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་
དེ། སྤོ་སེར་སོགས་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ལ་སྤོ་སེར་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཐ་
དད་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོ་སེར་སོགས་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྤོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་

༄༅། །ཞི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྐམ་དུ་སྒོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དབང་པོས་སྒོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ནི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྒོ་སེར་སོགས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་སེར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེའི་ཡན་ལག་སྒོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པས་སྒོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་

དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་འདིའི་རྟོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིའི་ལས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དབང་པོ་ནི་སྤྱི་སེར་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གང་ལས་སྔོན་པོ་འདིའི་རྟོགས་པ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྔོན་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་ལས་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྤྲེལ་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་འགྱུར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་ལས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྔོན་པོར་ཞེན་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྲེལ་བས་འབྲེལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོན་པོའི་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། ཤེས་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་འདི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དོན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། སྔོན་པོ་འདྲ་བ་ལས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་འདི་ནི་སྔོན་པོ་ཞེས་གཟུང་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འདི་དོན་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་ལ་ནི་སྔོན་པོར་འཛིན་པ་སྲིད་པ་མ་

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལས་དོན་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་ཞེས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དང་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་དེ་ལ་དོན་འདིའི་རྟོགས་པ་འདིའོ་ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཉེ་བར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀས་སོ། །དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དག་

ན་རེ། དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དང་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མི་སྟོན། དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མི་སྟོན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་བདག་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པས་འདི་ནི་འདིའི་ཡིན་གྱི་འདིའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་འདིའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པས་སྔོན་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདིའི་ཡིན་གྱི། གཞན་སེར་པོའི་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆར་དུ་བཅུ་བའི་གནས་ཏེ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བསྙིང་ཚིག་སྟེ་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་འགོག་པའོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དོན་

༄༅། །སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་ན། །དེ་ཡི་ལས་དང་འབྲེལ་མི་འགྲུབ།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་ཞེས་དང་། སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདི་ནི་སེར་པོའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ངེས་

ན། ཚད་མ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་
པར་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་དེ་ནི། །དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །རང་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་གཞག་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དེའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དེ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་
སྙད་དུ་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པས། རང་གི་ལས་ཡུལ་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། རང་ཉིད་རང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེར་ཐ་སྙད་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ཚུལ་བསྟན་པའི་བར་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྔ་ན་མེད་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་བར་མ་དོར་འཕྲོས་པའི་ཚིགས་སུ་

༄༅། །བཅད་པའོ་ཞེས་ཚོས་མཆོག་གིས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་འདི་ཁར་བྱུང་ཡིན་གྱི། དཀྲུས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་ནི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྣང་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་ཚུལ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་གཞན་ངོར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ལྟར་མཛད་ནས། དེ་ཡང་འོག་ནས་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པའོ། **།གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།** འདིས་ནི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པ་དང་། དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལས་དང་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་དཔོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་དབང་པོ་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པས་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་

འདོད་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
སོ་སོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པར་དཔྱད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འདིར་དགོད་པར་མཛད་
ཅེ་ན། སྔར་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དབང་པོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་
གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་ན་ནི། དོན་རྟོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་
དབང་སོགས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟླས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བར་དུ་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ཡང་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄༅། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་རྣམ་པར་འཛིན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བའི་བར་དུ་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་སོགས་ཐ་དད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐ་མར་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་ལས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྔོ་སེར་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་སྔོ་སེར་སོ་སོའི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ན་འདིའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་དང་འདི་ནི་སེར་པོའོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་འདིའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་ལྔ། དབང་པོ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག །དོན་ལ་བལྟ་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག །ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག །

བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཕྲད་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྒོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། དབང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོ་སེར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་དོན་ཐོབ་པའི་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ལྟ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པར་ཤར་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དཔྱོད་པ་པ་དེའི་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་

༄༅། །ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རྫས་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གཉིས་དག་དོན་མེད་དོ། །རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཀག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་ན་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་ལ། བ་ལང་གི་རྫས་འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བ་ལང་གི་རྫས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བ་ལང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དག་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་གཅིག་འཛལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དག་དོན་མེད་དོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་བློ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཀག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས
གཅིག་ཅར་དུ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ལ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་
པར་གྱི་བློ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྭ་གཡས་གཡོན་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །བཞི་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

༄༅། །གཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་ཚ་དག་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཚད་མ་མིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚ་དག་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མིན་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་གཅིག་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གཅིག་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་འདི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐ་དད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ངོར་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་ཤིང་དང་འབྲས་ཆན་འཚོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་འབྲས་ཆན་ཆོས་པའི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོག་པའི་ངོར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལྷ་སྦྱིན་འབྲས་ཆན་འཚོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱུ་བ་འཇུགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་ལྷ་སྦྱིན་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་འཚོད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་སྟ་རེའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་དབང་གིས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལྷ་པ་ཕྲད་པའི་ཚད་མ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི། ཕྲད་པ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྲད་ཀྱང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་ནི་བློའི་སྣང་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཚད་མར་རིགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་སོགས་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དབང་དོན་ཕྲད་པའམ་འབྲེལ་བ་ཡང་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་སྔོན་པོ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ལ། གཞན་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའམ། ཁྱད་པར་ནི་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་བློའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་རིགས་སོ། །འདིས་ནི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལས་གོ་རིམ་བཟློག་ནས་ཕྲད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ཡི་ལྟར་སྐམ་ན། སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་དོན་ཕྲད་པ་བསལ་ནས

རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྔོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པའི་སྐབས་དུ་རིམ་པ་ལ་བཟློག་ནས་ཕྲད་པ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པས་དོན་རིག་པ་དགག །རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲིས་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་གང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་རིག་པ་འདི་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །སྔོང་བ་ཡོད་པ་འདིའི་དོན་དེ་རིག་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་སོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་བ་རྣམས་ལ་དོན་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་ཟིན་པ་དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་བཟློག་པར་བཞེད་ནས་གང་ཕྱིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་དོན་རིག་པ་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེས་དྲི་བ་མཛད་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སྔྲ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་སྔོང་བར་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོན་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

༄༅། །གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་ཡོད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡིས་གཟུགས་སོགས་དོན་དེ་རིག་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ། ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ནི་ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ད་འདིས་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་། ཀོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འོན་ནི་སྔོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དང་ཡུལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་སྔོར་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་སྔོར་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དོན་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ད་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མྱོང་ན་དོན་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེ་ན། ཀོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁྱོད་ལས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དོན་རིག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་

དག་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲི་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་དོན་མྱོང་བར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དོན་མྱོང་བར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་མྱོང་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་བ་ནི། འདི་བལྟས་པའམ་མཉན་ནོ་ཞེས་མཐོང་བའམ་ཐོས་པ་དག་ལས་གང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དེའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་དེའི་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་གི་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལྟ་བ་པོའི་ངེས་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ནི་དེར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་འདྲ་བ་དང་གཟུགས་འདི་བལྟས་པའམ་སྒྲ་འདི་མཉན་ནོ་ཞེས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དག་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གསུམ་ཚོགས་པ་ནི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་དང་ངེས་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་དེའི་མཐོང་བ་པོ་ཡིན་ཅེས་འཇོག་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དོན་གང་གི་ཤེས་པས་དོན་ངེས་པ་དེ་ཡང་དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་ལ་ལྟ་བ་པོའི་ཤེས་པས་

༄༅། །དོན་ངེས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བ་པོ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ངེས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ངེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཁེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་
དོན་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཁས་ལེན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྣང་བའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་སོ་སོ་
བ་རྣམས་ལ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་མང་པོ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག །རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བཀྲམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་སྣང་བའི་ཡུལ་བཀྲམ་པ་ཉིད་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་འགལ་ཅེ་ན།

བཤད་པ། ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ཡང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མང་པོའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།
ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གནས་པ་སྣེ་སྣང་བའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྫས་མང་པོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལས་ཡང་རགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་འདི་སྐམ་དུ་རགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས། དེས་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་རགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྣང་གི་
ཤེས་པ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། གཡོ་མི་གཡོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་

༄༅། །ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་རགས་པ་གཅིག་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་གཡོ་ན་ཡང་གཡོ་བ་དང་མི་
གཡོ་བ་དག་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རས་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡུལ་རགས་པ་གཅིག་རྡུལ་ཕྲ་མོ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གཡོ་བའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་ན་
ཡང་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རས་ཀྱི་ཚགས་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
པ་ནི། གཅིག་བསྒྲིབས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ནི་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། གཞན་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་

གཅིག་བསྒྲིབས་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ནི་ཡན་ལག་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ལུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་བསྒྲིབས་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་ལུས་ནི་བསྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཕྱེད་བསྒྲིབས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཉུང་ཟད་ཅིག་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་བསྒྲིབས་ཀྱང་འདི་མ་བསྒྲིབས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མ་མཐོང་བ་ལ་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་མ་མཐོང་བ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

༄༅། །དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡན་ལག་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་འདི་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་གཅིག་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་གཅིག་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་ཅིག་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཉིད་མཐོང་གི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་མི་ནུས་ཤིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་ཅིག་རྟོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་ཅིག་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཕྲ་རབ་དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

གཅིག་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྒྱུར་བའམ་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡང་ཁ་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བར་ཚད་མ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གཅིག་པུ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རགས་པ་ནི་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་དོན་འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་པུ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་དེ་ཚོགས་

170

༄༅། །པའི་རགས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད། རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན། དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བློ་ཡིས་ཉམས་མྱོང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་མྱོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་བསལ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་བློ་ཡིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བློ་དེ་ཡི་མྱོང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བློ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་རིག་པ་དགག །དེས་བདག་ཉིད་རིག་པར་བསྒྲུབ། དེས་རང་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡང་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།

དོན་སྣང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཡ། ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བ་འདིའི་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་བདག་ཉིད་རིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་བློའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མདོན་སུམ་དུ་
སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དོན་སྣང་གི་བློའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དོན་དུ་སྣྲ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་མྱོང་བྱ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྣང་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་མྱོང་བྱ་ལས་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

༄༅། །སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་སྒྲིབ་བྱ་འདིའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་དེས་རང་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། གསལ་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བློ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྣང་གི་བློ་དེའི་བདག་ཉིད་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་རང་གསལ་དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་མོད། སྔོན་པོ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །

སྒྲ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། །གང་ཚེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཕྱེ་བའི། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསླད་པ་ཅན། །ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་གཞག་བྱས་པ། །དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བརྟད་བྱ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འཁྲུལ་པས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་དང་སྒྲང་མ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་གི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསླད་པ་ཅན་གྱིས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བློ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྟད་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཙམ་ནི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་བར་སྐབས་འདིར་འཁྲུལ་ངོར་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ལ། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཚེ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ།

༄༅། །གང་གི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།** གང་དག་གི་བློ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གང་དག་དོན་སྣང་གི་བློ་ཉིད་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་བསླད་པས་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རིག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་ཞེས་ངེས་ཀྱི། རང་ཉིད་རིག་གོ་ཞེས་མ་གྲགས་ཤིང་། རིག་པ་ཡང་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པས་ཇི་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་རིག་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དེའི་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་རིག་པ་

ཚད་མ་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ། ༼ཇ༽

ལ་དོན་རིག་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་ན། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ།
དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རང་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཅན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་སེམ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམ། དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འདོད་པ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཚེ་འདོད་པ་བདེ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་རྒྱུའམ་ཡུལ་སོ་སོར་འཇོག་ཅིང་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་རྟོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པས། དོན་རིག་
པར་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ནི་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རིག་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་རང་རིག་པར་རིགས་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།

༄༅། །གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་འཇོག་ཅིང་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། འབྲུལ་ངོར་དོན་རིག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་དུ་མར་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་འོང་ལ་གཞན་གྱི་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མ་བརྟགས་གཅིག་པུ་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞལ་
བྱར་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་དུ་མར་རྣམ་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་འོང་ལ། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་འདོད་པ་སྐྱེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
མི་འདོད་པ་སྐྱེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་བློ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་
འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་ཚེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་མཛེས་མི་མཛེས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་བློ་ལ་མི་སྣང་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྔོན་རང་གི་གནས་ཁང་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཡང་། ཕྱིས་འཆི་ལྟས་དང་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་

༄༅། །བའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉིད་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁ་ཅིག་ལ་སྣང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་མུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་སྒྲ་སྙན་པ། གཞན་དག་ལ་མི་སྙན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་དྲི་ཞིམ་པ། འགའ་ཞིག་ལ་མི་ཞིམ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རོ་མངར་བ། གཞན་དག་ལ་ཁ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རེག་བྱ་གྲང་བ། གཞན་དུ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པར་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ནི། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་བསླུ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྲིད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་ལ། ཡང་དག་པར་ནི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས། དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ།

དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ངོར་དོན་རྟོགས་པ་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་རིག་པ་འདི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇོག་པ་ན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་གནས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་བལྟའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དེ་ལས་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་དོན་རིག་པར་གནས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་

རྣམ་ངེས་ ཀོ་གཅིག་ མངོན་སུམ།

༄༅། །ལ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ངོར་དོན་དུ་བཞག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རིག་པ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ནི།** རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི། །དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་
བུར་བཤད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ལ་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་གྱི་རྣམ་
པ་ལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་ན་ནི། དོན་རིག་དེ་ཡང་རང་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ།**
དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །དོན་དངོས་མེད་པར་སྣང་ཅན་དེ། །

ཇི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྣང་གི་བློའི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བའམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་འདྲ་ནའང་རུང་། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ནའོ། །ཡང་སྒྲ་ནི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའོ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་ན་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་ལྟར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པར་ཡང་དོན་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི།** བདེན། །ངས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་བདེན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ངས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་སྣང་གི་བློ་དེ་འདྲ་བ་ཁས་ལེན་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་འདི་ཟུར་ན་གནས་པའི་རྒོལ་བ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ལ་རྩོད་པ་

སྐྱ་ངེས་ ཀ་བཞིས་ མངོན་རྒྱན།

༄༅། །བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་ཞེས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་འགོག་
པར་བཞེད། རྒྱན་ནི། དོན་སྣང་གི་བློའི་རྒྱུ་ནི་དོན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྩོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་
བསྟན། དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། འོ་ན་ཇི་
ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གནས་ཤེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་
དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གནས་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་ལན་དང་། དངོས་ལན་གདབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་

རྩོད་པ་འདི་ལ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་བས་མཐོང་
གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་དང་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་མཚོན་པར་འགྱུར
རོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་བྱ་དང་། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད
པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རང་རིག་པ་མཚོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་།
འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་མཚོན་པར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་
ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །

184

༄༅། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས། །ཐ་དད་བཅས་བཞིན་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྔགས་སོགས་ཀྱིས། །བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཛིམ་དུམ་སོགས། །དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་ན་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་བཞིན། །མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་དག་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ཐག་རིང་མྱུ་ངམ་ན། །ཆུང་ངུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་བློ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱར་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྔགས་དང་སྨན་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཛིམ་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྦྲུལ་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་ནའང་འཛིམ་དུམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྦྲུལ་དུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔགས་དང་སྨན་སོགས་ཀྱི་ནུས་པས་འཛིམ་དུམ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་བསྒྱུར་བས་དེ་དང་དེར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་གྲུབ་ན་མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་དགོས་པ་ལས། འཛིམ་དུམ་དེ་དག་མིག་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་མྱུ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ལྷི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཆུང་ངུ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆེན་པོར་

སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ
བྱས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི་བློ་འཁྲུལ་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་སྣང་
བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཅིག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ། དུ་མ་
དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ། །རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་ཡི། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱིས་གཞན་ཉིད་ཉམས་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མཐོང་མེད་
ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྣང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་བདེན་ན། གཅིག་ཏུ་བདེན་ནམ། དུ་མར་བདེན་ཀྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མར་
སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ན་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ཙམ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་

༄༅། །པ་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཡིན་ན་གཞན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་དོན་འདི་གཞན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། བློ་དངོས་ཐ་དད་མི་མཐོང་བས། །ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་ཚད་མས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཕྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་པ་གང་གིས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དཕྱད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་མེད་པས་འཁྲུལ་བར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཚད་འབྲས་སྣང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ནི་མཐོང་བ་ལས། །དེ་བདག་མེད་ལ་དེ་བདག་ཏུ། །ཞེན་པ་ཡིས་

ཡོངས་འཛིན་ཁ་འབྲུའི་གསུང་འབུམ། ༼ཅ༽

ནི་འཇིག་རྟེན་ན། །འཁྲུལ་སྐྱེ་འདིར་ནི་དེ་མེད་དེ། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་དེའི་བདག་ཉིད། །གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་ན་ནང་གི་ནི། །བསླད་པ་ལས་བྱུང་གང་ཡིན་དེ། །ཉེས་པས་བསྐྱེད་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ། །ལྟོས་མེད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་འཁྲུལ་ངོར་བཞག་པ་འདིར་ནི། བདེན་པར་འཁྲུལ་བ་དེ་མེད་དེ། བདེན་རྫུན་ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཡིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ལ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འདི་ལ་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་བདེན་པར་འཁྲུལ་བ་འདི། བདེན་རྫུན་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་བདེན་པར་འཁྲུལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་ནང་གི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སྣང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

188

༄༅། །འདི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་འདོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་འདོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཚད་མ་འདི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་འབྲས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་འབྲིང་པོའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་མདོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ། ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་

གཞན་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྫས་གཞན་མིན་པའི་འཐད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཁོ་ནར་དམིགས་པར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཞི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ། དེ་ལས་འཛིན་རྣམ་
རང་རིག་གི་འཛོག་བྱེད་དུ་སྒྲུབ། དེ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟགས་དགོད་པ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་བཤད། ཁྱབ་པ་
བསྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྔོན་པོ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིག་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་

སྐྱ་ངེས་ ཀ་ཤུག་

༄༅། །གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཞན་དམིགས་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྟོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་སྟོན་པོ་མ་དམིགས་ན་གཞན་སྒོ་འཛིན་དམིགས་པ་མེད་ལ། འཛིན་
པ་མ་དམིགས་པར་ཡང་གཟུང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོས། དེའི་ཡང་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་
མཚན་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡང་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་དང་སྣང་བ་དག་ལ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ།
དབང་པོ་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་མེད་ན། ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་འཐད་པས་ཁྱབ་སྟེ། བར་ཆད་པ་མེད་པའི་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དག་ལ་ནི་སྣང་བས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་དེའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ། སྣང་བས་གཟུགས་ལ་ 191

ཕན་བཏགས། གཟུགས་ཀྱིས་དབང་པོ་དེ་གཟུགས་འཛིན་བསྐྱེད་པར་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྣང་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གཟུགས་དམིགས་པ་དེ་རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པའི་སྣང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་དེ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གཟུང་དུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་རིག་པ་དག་ངེས་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་ན་སྣང་གཟུགས་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོའི་རྣམ་

སྨ་ངེས་ ཀ་བཅུ་ མངོན་སུམ།

༄༅། །པ་ཤར་བ་དང་སྔོན་པོ་རིག་པ་དག་ནི་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་ལ་ནི་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་ལན་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྣང་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ནི་ཡུལ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ནི་སྣང་དམིགས་ལ་རིག་པ་སྔོ་འཛིན་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྩ་བས་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དེ་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། ཞེས་སློས་ཏེ། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞན་རིག་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གཞན་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བོ། །

དེས་ན་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་ལ། སྔོ་འཛིན་རང་རིག་གིས་དམིགས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱབ་བྱེད་དངོས། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཡོད་པས་ནི་ཡུལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་དང་མི་ལྡན་པས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་དོན་རབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་ན་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱིས་སྔོན་པོ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོ་འཛིན་དེ་ཚད་མས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྔོན་པོ་ཚད་མས་རབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་དམིགས་ཤིང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་

ཨཱ་རྡེའི་ ཀོ་བཀྲ་ འགོན་ཀླུ།

༄༅། །ཀུང་དོན་ལ་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་ན་སྔོན་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་རང་གིས་མ་དམིགས་ཀྱང་རིག་པ་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། རྟོགས་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ། སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ། སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་ན་རྟགས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ཡུལ་དེ་རང་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ནི་སྐྲུབ་པར་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་ལ། གཞན་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཞན་གྱི་ཚེ་ན་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱོན་དུ་མ་གནས་པ་ལས་རེ་ཞིག་འདི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྔར་སྔོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ནི་སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་དུས་གཞན་རིག་པ་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཚེ་ནི་སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རྟོགས་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། ཡུལ་སྔོན་

པོ་འདི་རང་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རིག་པ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པས་སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ། སྔོ་འཛིན་ལས་གཞན་རིག་པ་ཕྱི་མ་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ནི་སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི།** རིག་པ་ཡང་གཞན་གྱིས་དམིགས་ལ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་ནི། རིག་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྟོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདིས་དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལོང་བ་དང་ལྐུགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རིག་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔོ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་སྔོ་འཛིན་ཀྱང་རང་གིས་མ་གྲུབ་པར་རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ལ། རིག་པ་གཞན་དེ་ཡང་རང་གིས་རང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། རེ་ཞིག་དམིགས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་བལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདིས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཡིན་པ་དེའི་

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་དང་ལྐུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགག་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་རིག་པ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་རིག་པ་གཉིས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་པ་གཉིས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་བློ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྔོ་འཛིན་ཡང་རིག་པ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་བློས་གཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་དང་རིག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ལ་རང་རིག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་འགྲུབ་སྟེ། གཅིག་གི་བྱ་བ་ལ་རིམ་པ་མི་རིགས་ 197

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། བློ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་བློ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྔ་ཕྱི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ནི་དོན་གཞན་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[5] ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཡང་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསལ་བའོ། །དེ་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་རིག་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔོ་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སྔོན་པོ་གསལ་བའང་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དེ་དོན་

༄༅། །གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ན་ཡང་རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ན་ཡང་སྒྲོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་སྒྲོ་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསལ་བ་མར་མེ་དེ་རང་གི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལས་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་འཛོག་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདོད་དེ། དེ་ལས་དེའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རང་རིག་

པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཚད་མ་དེ་ལས་མཚན་གཞི་ཤེས་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་རང་རིག་དེའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །**བཞི་པ་དེ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ནི།** དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཚོར་བཞིན། །དེར་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །དེ་ལའང་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་མྱོང་བར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་སྣང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །འཛིན་པ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དང་། །བདག་ལ་སྣང་བར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཚད་མ་རང་བདག་རིག་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། [རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་ཚེ་མྱོང་བྱ་བདེ་བ་དང་། མྱོང་བྱེད་ཚད་མ་དང་། དེའི་རིག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གསལ་རིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ན་ཚད་འབྲས་

རྣམ་ངེས་ བརྒྱ་ གཅིག་ མཛོད་སྲུམ།

༄༅། །གཞལ་གསུམ་དོན་ལ་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྔོ་སེར་སོགས་ལ་ནི་སྣང་བྱ་སྣང་བྱེད་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དེ་ཡང་འཛིན་ལྟ་དབང་བློས་གསུངས་ལ། རྒྱན་གྱིས། དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྔོ་སོགས་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྣང་བྱ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ཉམས་སུ་སྣང་བ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྣང་བར་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་བྱེད་པ་པོར་བྱས་ན། བློ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་སྣང་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་པ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།]⁶ གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་།

འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྣང་དོན་བློ་དེ་དག །ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་བའི་དོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་མིན་ཏེ། རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དང་རིག་པ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་དེ་རིག་པ་དག་ཐ་དད་མེད་པར་གྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱིའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་དེའི་རིག་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་དག་གིས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་བློ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་དང་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དག་གིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དག་གིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༄༅། །འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཐ་མི་དད་ན། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ལས་ཐ་མི་དད་ན་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྡོག་པ་ལས་གྲུབ་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་རེས་འགའ་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ནུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་གཞན་མ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཕྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་གཞན་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་རྐྱེན་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་མི་སྨྲ་ན་ནི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར། དོན་སྣང་བག་ཆགས་འགའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པར་མི་

སྨྲ་ན་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བཟློག་པ་ན་བསླད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཟློག་པ་ནི་བསླད་པ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་བསླད་པའི་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས། མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མི་འཁྲུལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་སླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་རྨོངས་པས་འདེག་རྟེན་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཉེ་བར་བསླད་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་བརྟན་པོས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས། མི་མཁས་པ་བྱིས་

༄༅། །པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་ན་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་ཟླ་བ་གཅིག་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་
སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གང་བཤད་ཅེ་ན། འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་
རྨོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པས་སླུ་བར་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་
ནི། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་དབེན་ཞིང་དྲི་མ་མེད་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་དབེན་ཞིང་ཇི་ལྟ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་དང་།

205

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་མཛེས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པའི་སྤྲངས་རྟོགས་ལ་འགྱུར་བ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཡོངས་སུ་འདུ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལས། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་མདོན་སུམ་ལེའུའི་བྲུར་མཆན།

1. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་འགྲེལ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཡོད་གསལ་ཁ་མེད།
2. རྣམ་ངེས་རྩ་བར། དེ་དོན་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསལ་བས་དཔྱད།
3. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་འགྲེལ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཡོད་གསལ་ཁ་མེད།
4. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
5. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
6. [ ] གུག་རྟགས་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཚིག་ནི་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཀུན་བཏུས་སྐབས་སུ་ཞལ་འཕངས་པའི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་འདིར་ཁ་སྐོང་ཞུས་པ་ཡིན།

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་ངེས་རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཐུར་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གཉིས་པ་རང་དོན་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་
གི་དབྱེ་བ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཏེ།
རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་

210

༄༅། །དཔག་པའོ། །གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཞེས་བརྗོད་མ་ངེས་པའི་རྟོད་པ། སྣྲ་ལོགས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་རང་དོན་དང་། བརྗོད་པ་
གཞན་དོན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གཞན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་ངེས་པ། ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་པར་བྱེད་ཅིང་།

ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་ནི་རང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་གཞན་ནོ། །སྦྱོར་བ་སྐྱོར་ཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྔ་རྒོལ་བ་ནི་རང་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒོལ་བ་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་ངེས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པ་ནི་རང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒོལ་བ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་
པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒོལ་བས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་
པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་ན་རྒོལ་བས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་ཕྱི་རྒོལ་མ་ཡིན་པའི་རྒོལ་
བས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ན་

༄༅། །གྲོལ་བ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་གཙོ་ཆེ་བས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་འཐད་ལྡན་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་ལོགས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྩོད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྩོད་པ། རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ། རྟགས་དང་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་རྟགས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྟགས་འདི་སྒྲས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་རྟགས་ཀྱིས་ནི་རྟགས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཅན་དེའི་རྟགས་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཐ་དད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྩོད་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གཞན་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་

དེ་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་པ་ལ་དེ་དེས་དེ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ངག་གི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་བརྗོད་ན་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚིག་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ངག་རྟགས་
ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་ཅིང་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲུབ་
པའི་ངག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གང་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོས་ཅན་དེ་རྟགས་དེས་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
པར་གྲུབ་བོ། །ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་

༄༅། །བས་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ངག་གི་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལེའུ་གཉིས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་རྟགས་ཚིག་ཤུགས་ལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངག་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཆེད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཞན་ལེའུ་གསུམ་པས་སྒྲུབ་པའི་ངག་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བྱིས་པས་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་མཁས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ངག་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལེའུ་གསུམ་པ་འདི་ནི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་ངག་གི་བརྗོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལན་དུ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་དག་གིས་སླུ་བ་མཐོང་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་།

དེ་ཟློས་པའི་ཚིག་དག་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ཚུལ་མ་ཁྱབ་པ་སྐྱེ་ཆད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ཡན་ལག་ལྔ་པར་སྦྱར་ནས་སྨྲ་བ་མཐོང་སྟེ། ཆོས་མེད་ན་རྟགས་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་། བུམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཟློས་པའི་ཚིག་དག་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ནི། འདིའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདིའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྔོན་པོ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཚད་མ། ཚོགས་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་

ལ་མི་བསླུ་བར་བསྒྲུབ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་ཕྱིར། །འཁྲུལ་ཀྱང་འབྲེལ་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་རང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་། དོན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྟེ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས། རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུ་ནི་ངོ་བོ་རྒྱུ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་མེད་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའམ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྟོགས་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལྟར། རང་བཞིན་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱུ་མེ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བའི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་མེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་དུ་བ་དེ་དག་མེད་ན་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་རྟགས་འཛིན་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་ཅིང་། བྱས་པ་དང་དུ་བ་འཛིན་པ་མེད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱུ་མེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པས་རྗེས་དཔག་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་

སྣང་དུ་རུང་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དུས་ན་མཐོང་བ་ལྡོག་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་བ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བཟློག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། འཁྲུལ་ཀྱང་མི་བསླུ་བར་དཔེས་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཐལ། ཡུལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལས་གཞན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་བསླུ་བར་ཐལ། དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར

༄༅། །དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལས་ངེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་བློ། །དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བློ། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་དང་། །འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྣང་བ་ཡིས་
ནི། །སྟོང་ཡང་སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། [དེ་ཡི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་ཞལ་འཕངས་པ་འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བའི་རྒྱུ་དང་། བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུར་
གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་རང་གི་ཁྱབ་བྱར་གྱུར་པའི་རྟགས་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་
ལས་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་བསྐྱེད་ལ། བློ་དེས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་འདྲའོ། །རྒྱུན་
ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱུད་ནས་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དང་རྟགས་
ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་

དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི་སྟོང་ཡང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།།] གསུམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་
ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དངོས་སླུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་ལ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། [དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་ཞལ་འཕངས་པ་
འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། རང་གི་སྣང་བ་རང་མཚན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་རང་མཚན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་
འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཀྱང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་
མཚན་དུ་འཁྲུལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།] བཞི་པ་འཁྲུལ་ཀྱང་མི་བསླུ་བར་དཔེས་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འཁྲུལ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །ནོར་བུ་བློ་ཡིས་མངོན་རྒྱུག་པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །དེ་བཞིན་རྗེས་

༄༅། །དཔག་དེར་སྣང་དག །ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། །དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་བས། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། [དེ་ཡི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ་ཞལ་འཕངས་པ་འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་བ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་བའི་བློ་གཉིས་ནོར་འོད་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་བརྒྱུག་པ་ན། དེ་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དང་ནི་རྗེས་དཔག་མིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དེར་སྣང་བ་དག་རང་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་མེད་པའི་འཁྲུལ་བར་འདྲ་ནའང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཐོབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་སོ།།] རྩོད་སྤྲང་གི་གཞུང་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་འདིའི་ཚིག་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་མི་བལྟོས་པ། དོན་བསྡུ་བ།

རྗོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ག་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་དངོས་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔྱོད་པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་འཇུག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྟོག་པ་གཏོང་ཞིང་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཚད་མས་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་བླང་བར་འོས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་སྒྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཇི་ལྟར་སྤོང་བར་འོས་པ་ལྟར་སྤོང་བས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་སྡུག་གི་དངོས་པོ་ཚད་མས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ནི་

༄༅། །མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་མི་བལྟོས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འགགས་ཀྱང་དེ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འགགས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དེ་ནི་མི་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་ནི་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སླུ་བ་ཉིད་ནི་འདིའི་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྗེས་དཔག་འདིའི་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཅིང་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་

མ་གྲུབ་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་། རྟོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་གཉིས་པོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་པར། ཡུལ་དང་གཞན་ནི་འདྲ་བ་ཡིན། །རང་དང་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི། སྣང་བ་ཐ་དད་པས། གཅིག་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཚད་མའི་གཞུང་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པར་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཚད་མའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞུང་ཡུལ་གཅིག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བཤད་ཀྱི། ཚད་མའི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་དགག་པ་ནི།** ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཉིད་དུ་བལྟའི། ཡུལ་དུ་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་དེའི་སྣང་བ་རང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཡང་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་ཡི། གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་དུ་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དོན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྣང་བ་ཡང་རྗེས་དཔག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་ཡང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་

དངོས་པོ་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ད་
ནི་ཇི་ལྟར་རྟགས་ལས་སྤྱི་རྟོགས་ལ། གཞན་ལས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ད་ནི་ཇི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལས། གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་རྟོགས་ལ། གཞན་མངོན་སུམ་ལས་ནི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་
ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ། མངོན་སུམ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ། ཚད་མ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་པ། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། །ཁྱད་པར་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

༄༅། །པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་པོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དགོས་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཙམ་རྟགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་
གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་བསྐལ་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་རྗེས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་
ཅན་དུ་བཤད་དེ། བསྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་མེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། མེ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་མེ་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་མེའི་དོན་ཙམ་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གི་བློ་ཡུལ་
དུ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་དེ་ལས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་མེའི་འཇལ་བྱེད་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མེའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྐལ་བའི་སྤྱི་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་སྤྱི་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཏེ། རྟགས་ 229

ཀྱིས་རྟོགས་པའི་མེ་དེ་ཡང་སྒྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཅིག་ཤོས་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་འཛིན་
པས་དབེན་པས་ན་སོ་སོར་གནས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། གཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་གནས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་
བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་གཞན་འཛིན་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་རང་ལས་དོན་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་
ལོ་སྙམ་ན། ཡན་ལག་གཞན་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་སྣང་ནས་འཇལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཞི་རྟགས་དེ་ལ་རང་མཚན་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ནི་གཉི་ག་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ཆོས་ཅན།

༄༅། །ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི་ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མེད་པ་ལ་

སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལྡོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། ཚུལ་གསུམ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཆོས་བཤད། རྗེས་འགྲོ་བཤད། ལྡོག་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ངེས་ནི་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་
ངོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་མི་གནོད་པ། ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་གཟུང་སྦྱར་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ལ་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

༄༅། །ཚིག་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཞན་ན་ཡོད་པར་འགལ་ལོ། ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཡོད་པར་འགལ་ལོ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་ན་འང་། རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་སྐྱོན་མེད་པ། གཞན་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ།[1] །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་འགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དེས་ན་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྡན་པ་ཞེས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ངེས་གཟུང་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད། དེ་མ་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པས། །བྱེད་པས་མི་ལྡན་པ་དང་ནི། །གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཏན་མི་ལྡན་ཉིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་ 233

པར་ཅན་དག་དང་། །བྱ་བ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས་སོ། **།གཉིས་པ་དེ་མ་སྨྲར་བའི་རྣམ་གཅོད་ནི།** དེ་སྨྲར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་ཡི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ངག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པའམ། །ཕྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་འམ། །སྔོན་པོ་མཆོག་སྐྱེས་འགྱུར་ཉིད་བཞིན། །དེར་ཡང་ནླ་པོ་རྣམ་གཅོད་པའི། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་གྲགས་དང་ནུས་པ་དང་། །སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས་སོ། **།གསུམ་པ་དེས་ན་སྔོན་ལས་གྲོལ་བ་ནི།** དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པ། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས། །རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཏེན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གསུམ་པོ་འདིའི་ཚིག་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དོན་ལེའུར་འཆད་དོ།། [གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་ལེའུར་ཞལ་འཕངས་པ་འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་མཁས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གཅོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་སྨྲར་ས་ཐ་དད་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་མི་ལྡན་དང་། གཞན་ལྡན་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་

༄༅། །གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁྱད་པར་དང་རིས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་རིས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་ལས་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། བྱ་བ་རང་ནི་རིས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ་ཞེས་དེ་དག་ལ་རིས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུར་བ་མེད་ཀྱང་། བརྗོད་འདོད་ལས་རྣམ་གཙོད་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གཙོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེར་ཡང་ཚོས་ཅན། འཕོངས་མི་སྐྱེན་པའི་ཟླ་བོ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་རྟོགས་པར་ནུས་པ་དང་། སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་ཡོ། །ལྷ་དབང་བློ་ནི། སྒྲས་ནི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་ཟླ་བོ་ཉིད་གཙོད་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟློག་ཟླ་དེ་ཉིད་གཙོད་པར་ནུས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་གཙོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ནི་ཉན་པ་པོའི་

བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དྲིས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་བཅད་པ་མ་དྲིས་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྡན་དང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ་ཞེས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།] གཉིས་པ་གཞན་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལ། དོན་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ། སྒྲའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་གཅིག་དེར་འགྱུར་ན། གཞན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཅིག་ཆོས་ཅན་རྟགས་དང་ལྡན་པ་དེར་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་དཔེ་ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲའི་སྐྱོན་ནི། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཕྲད་དང་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་

༄༅། །ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའམ། རྟགས་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་ཕྲད་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ངེས་པར་བྱའོ། །ངེས་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཕྲད་དང་། སྒྲ་ཁོ་ན་མི་རྟག་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཕྲད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ངེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་

པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ལ་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་གཟུང་སྦྱར་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ལ་མི་གནོད་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཡོད་ཅེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དགག་

༄༅། །པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་བཟུང་གིས་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་མི་འགོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟགས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྨྲ་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་པོ་རང་ལ་བུ་གཉིས་སྐྱེས་འགྱུར་ཏེ། ན་ར་དང་ནི་སྲེད་མེད་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི་དང་ཞེས་པས་སྨྲ་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པས་བསྡུས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ངེས་གཟུང་གིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། དྲང་སྲོང་ནོར་ལྷ་རང་ལས་དང་པོ་བུ་གཉིས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། ན་ར་སྟོབས་བཟང་དང་ནི་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ཁྱབ་འཇུག་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དྲང་སྲོང་ནོར་ལྷའི་བུ་ཡིན་པ་འགོག་ལ། ན་ར་དེའི་བུ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལྡོག་པའི་ངོ་བོ། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ལོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། ལྡོག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་པ་ངེས་པ་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐ་མར་སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བལྟའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི། དགག་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་དང་རང་བཞིན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བ་དང་རང་བཞིན་བྱས་པ་དག །མེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། ལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མི་དམིགས་པས། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་ལྡོག་པ་ངེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་དགག་

རྣམ་ངེས་ བཅུ་བདུན་ རང་དོན།

༄༅། །རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ཡང་བཟློག་པ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མེད་པ་ལས་བཟློག་པ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལྡོག་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྡོག་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་ལན། རང་གི་ལན། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལྡོག་པ་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། མེད་པ་ལ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་ལྡོག་པ་ལ་ལོགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ལས། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། མེད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་
ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པར་དགོས་པ་ནི་མེད་དོ། །འགལ་བ་ལ་
འགོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་ན་ནི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་དགོས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། གཞན་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་གིས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པ་དེ་ཡང་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་
པ་འགོག་ན་ནི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་བདེན་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་གཞན་ཡང་། གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མེས་དྲོ་བ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་
འགལ་བ་ཁོ་ན་དེ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པ་འདི་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དྲོ་བའི་རེག་བྱ་སྒྲུབ་པའི་

༄༅། །རྟགས་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དྲོ་བའི་རེག་བྱ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་གྲང་རེག་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་
ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྟགས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ངེས་གཟུང་མེད་པའི་སྒྲར་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ལས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་པ་དང་། ཚུལ་གཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་བས་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་དོན་གྱི་གོ་

བས་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཁྱབ་པ་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གང་རུང་ཞིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྦྱོར་བར་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ངག་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལྡོག་པ་ཚང་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བརྗོད་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐུན་བྱ་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ། མཐུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་ཚང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྟགས་དགོད། ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྗེས་འགྲོ་ལ་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་འགའ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་

༄༅། །པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོའི་ཆོས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མཐུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་འགའ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ལྡོག་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ནི་འགལ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་ཐལ་ལོ། །མཐུན་དཔེ་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ན་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །**གཉིས་པ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི།** རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་བྱ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་
གོ་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཅེ་ན། ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟག་པ་ལས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་
ལྟ་བུ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྗེས་འགྲོ་ལ་བལྟོས་
པ་ནི། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་
བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་མཐོང་བ་དེ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ངག་
གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ངག་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་ནུས་

246

༄༅། །པ་འོ་ན་ རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ངག་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི། ཚུལ་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེས་རྟགས་སོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ངག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་ལ་ཚང་བར་བསྟན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ངག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དེ་སྐད་དུ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ནས། ཡང་ན་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལྡོག་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལྡོག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་དགོད། དེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གཞན་དག་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེད་པ་ནི་གཞི་ལ་སོགས་པར་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེའོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་གསལ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་པ་
མི་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་དང་སྒྲའི་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་
མ་གྲུབ་པ་དགག །དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པ་དགག །ཞར་ལ་རྗེས་དཔག་གི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རྩོལ་བ་རང་གི་སྐྱོན་ནས་སྨད་པ། དངོས་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་
པ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་གྲུབ་པ། དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བླུན་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་རིགས་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རེ་ཞིག་ཕྱུགས་དག་ཀྱང་གང་མི་རིགས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་ན་འདི་ནི་ཕྱུགས་པས་ཀྱང་ཕྱུགས་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྨོད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་སྨོས་ཏེ། གསལ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་
ཅན། ཕྱུགས་པས་ཀྱང་བླུན་པའི་ཕྱུགས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར་མི་རིགས་པར་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དགག་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་འགོག་

༄༅། །པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དག་ཀུང་ཡུལ་གང་ལ་འཇུག་པར་མི་རིགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཞན་ཡང་གསལ་བྱེད་པ་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་ལ་སྨོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། **།གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།** འདི་ལྡོག་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་སྟོན་ཅིང་གཞན་དག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གསལ་བར་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གསལ་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་ཞེས་པ་ཆོས། དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་འགོག་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་སྟོན་ཅིང་། གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་ལྡོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནི།** བདག་ཉིད་མི་སླ་ན་ནི་གཞན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ལ། སླ་ན་ཡང་སྐྱོན་འདི་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སླའམ་མི་སླ། མི་སླ་ན་གཞན་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། གསལ་

བྱེད་པ་བདག་ཉིད་དངོས་མེད་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པར་མི་སྨྲ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་ན་ཡང་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འདི་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་མེད་ལ་རྟགས་གྲུབ་པ་ནི། མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མི་འགོག་ན་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་མི་འགོག་པ་སྟེ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འདོད། ཅེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ། ལྡོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསལ་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པས་ཁྲེལ་བའི་གནས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཡོད་མེད་ལའང་ཡོད་ཡིན་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །བླུན་པོ་ཡི་ནི་སྨྲ་ལ་ལྟོས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་

༄༅། །མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བའི་བླུན་པོ་ཡི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་ཁྲེལ་བའི་གནས་སུ་དཔྱད་པའོ། །ལྔ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་མེད་ན། །གཏན་ཚིགས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། །དེ་ཡང་མིན་ན་འདི་ཉིད་ནི། །དགག་ཡིན་ལྡོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག། ཅེས་སྨོས་ཏེ། [གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྒྲོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཀག་པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ།།] གཉིས་པ་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ཤེས་བྱ་ལ་དགག་པའི་དོན་ཆེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ། །མེད་ཕྱིར་འདི་ལ་མི་སྨྲ་འཐོབ།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། [སྒྲོག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དྲིས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མི་སྨྲ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་

པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།] གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། །དེ་ནི་མེད་ལའང་ཡོད་པ་མིན། །རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ། །
དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། [རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ལ་ཡང་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་
པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།] གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅེ་ན། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་དེ་ལྟར་ནི། །མི་འགོག་ཇི་ལྟར་དེ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། [གལ་
ཏེ་བུམ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགོག་ལ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དེ་མེད་པའི་དུས་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།] གསུམ་པ་ཞར་ལ་རྗེས་དཔག་གི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟེན་བསམ་པ་ལ་བཞི། རང་མཚན་རྟེན་མ་ཡིན་པ། སེལ་བ་རྟེན་དུ་གྲུབ་པ། རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ། དེདག་ལ་
མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་བརྟེན་པ། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་སེལ་བ་རྟེན་དུ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །དེ་

༄༅། །འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང་། །དེ་ཡང་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ཕྱིར། །ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། [དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ནུས་ཞེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བ་མེད་ནའང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རང་མཚན་དེ་དག་ལ་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡོད་ཅེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། ཡོད་པར་ཞེན་ནས་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་སྐྲག་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ།།] གསུམ་པ་རྟེན་

རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་གཅིག་སྒྲུབ་དང་འགོག་པ་ན། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་། །བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། །ཐ་དད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན། །བཀག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། །བསྒྲུབས་པ་དང་ནི་བཀག་པ་དག །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། [བློའི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་ཚང་བའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་སམ་བཀག་པ་ན། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་དེ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་རྫས་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།] བཞི་པ་དེ་དག་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་འཐད། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གནོད་པ་མེད་པ། འཁྲུལ་བ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཆོས་ཅན་གཅིག་གིས་དབང་བྱས་ཏེ། །གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་རྟེན་དང་། །གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། །འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུར།། ཞེས་སྨོས་

༄༅། །ཏེ། [ཧོ་ན་ཕྱིད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་པ་ན་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་པ་འགོག་པ་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།] གཉིས་པ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ནི། མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི། །ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བློས་བསྟན་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར། །ཐ་དད་དོན་བརྟེན་ཁས་ལེན་པས། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། [དེས་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བློས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་མ་བརྟགས་པར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།] གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་མི་རྟོགས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་འབྲས་མེད། །དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག །ཐ་དད་རྟེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང་། །འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི། །བསླད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི། །འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྡན་ཉིད། །མིན་ཡང་མཐོང་བར་སྦྱོར་དེས་ན། །དེ་དག་བསླད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། [དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཁྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཐོབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་མིག་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་ཉན་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིག་ཤེས་འཕེལ་བ་དང་ཉན་ཤེས་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བསླད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་དག་བསླད་པ་ཡིན་ཀྱང་བསླད་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་བའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཀྱང་། སྐྱེས་དུས་རང་མཚན་མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེས་ནའོ།།] གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ནི། ཚད་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩ་བའི་དོན་རྣམས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཞལ་འཕངས་པ་ནི་གོང་དུ་ཁ་སྐོང་ཞུས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན།

༄༅། །ཚུལ་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་པའི། །གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་མི་དམིགས་དང་། །བདག་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་གསུམ། །ཁོ་ནའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་། བདག་ཅེས་པ་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དངོས། དེའི་དཔེར་བརྗོད། ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དཔེར་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤིང་ངོ་། །དུ་བ་ལས་ནི་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི། དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་བའི་

གཞི་འགའ་ཞིག་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་ཁོ་ན་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་རང་མ་དམིགས་པས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་གྱི། དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་རང་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་ལ། གཅིག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་སྒྲུབ་པས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་གསུམ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་སྒྲུབ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

༄༅། །འབྲས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་དོན་གྱི་འགྲུབ་པ་མེད་དེ།
དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པའི་དོན་ལ་འགྲུབ་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་དེའི་
ཞེས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ཐ་དད་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ། དོན་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་
པ། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་གྱིས་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པ་

ཡོངས་འཛིན་ཁ་འབྱེའི་གསུང་འབུམ། (ཏ)

ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྟགས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་བློས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བློའི་བྱེ་བྲག་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྗེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོ་ན་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དོན་ཀྱང་ནི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ཏེ། བློའི་བྱེ་བྲག་དོན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རང་དགའ་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྗེན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གོ་ན་ནི་མི་འཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་ན་ནི་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པའི་དོན་མི་

260

༄༅། །ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། གོ་བྱ་དང་གོ་བྱེད་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ། སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་ནང་ཚན་གྱི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ། ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི།** དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །ལྡོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །རིགས་དབྱེ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། །རྟོགས་ཟུར་པ་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་ཡིན་དང་མ་བྱས་པ་གང་དང་རྟག་པ་གང་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོག་པ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་ཤར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་

རིགས་སམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་བྱེད་ལ། དེའི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་གྱུར་པ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་དེས་ན་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་རང་རང་གི་མིང་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་རང་རང་གི་མིང་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ། མེ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལས་ཞེས་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས

༄༅། །སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེར་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་
གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དངོས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་ཡུལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་
ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་སྟེ་བསླུ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མ་དམིགས་པ། རང་བཞིན། འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན།
འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན། །མ་དམིགས། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་འབྲུལ་ཏེ།

གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉུས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་པ། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག །ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། མཚན་ཉིད་དང་རྟགས་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མཚུངས་པས་ཐུག་པ་ཡོད་པ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མཚུངས་པས་དོན་མེད་པ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ཡང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་

༄༅། །ཀྱིས་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཐུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐུམ་པ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཐུམ་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུམ་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཐུམ་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཐུམ་པ་དམིགས་པའི་ཐུམ་འཛིན་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མཚུངས་པས་དོན་མེད་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། ཐུམ་འཛིན་མེད་པའི་རྟགས་དེ་རང་གིས་རང་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བས་མི་དམིགས་པ་དོན་མེད་དོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཐུམ་པ་དམིགས་པའི་ཐུམ་འཛིན་མེད་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་རང་གིས་རང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་རང་གིས་རང་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་རུང་གི་ཐུམ་པ་ཡོད་པ་མེད་པར་ཡང་རང་གིས་རང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུམ་འཛིན་མེད་པར་རང་གིས་རང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཐུམ་པ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐུམ་པ་མི་དམིགས་པ་དོན་མེད་

པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ཡང་མཚུངས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གཞན་དམིགས་པས་མི་དམིགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ས་ཕྱོགས་དག་འཛིན་གྱི་ཚད་མས་གཞན་གཞི་དག་པ་བ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡོད་པས་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ། ཅེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཞི་དག་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་མེད་པར་གཞི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེས་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དག་རྟོགས་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་བརྡ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ནི་བ་ལང་ཡིན་ཏེ། ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

༄༅། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་གང་གི་ཚེ་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ན། ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དང་། བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། ཐ་སྙད་དག་མཁས་པས་རྟོགས་པར་ནུས་ལ། རྨོངས་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡུལ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཞེས་སོ། **།གཉིས་པ་ངེས་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི།** དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་རྒོལ་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མ་རྟོགས་པ་དག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མཁས་རྨོངས་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་རྒོལ་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡུལ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་རྨོངས་པ་དག་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་
པ་མཚན་ཉིད་དང་རྟགས་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྔ། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དགག །བཀག་པ་ལ་འཕྲུལ་པ་སྤང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ། དེས་གྲོལ་བ་གཞན་གྱི་ལན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་དངོས་པོ་ལོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན། དམིགས་པ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པ་ལོག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ནི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་དམིགས་པ་ལོག་པའི་བུམ་འཛིན་མེད་པས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་
པར་ཡང་བསྒྲུབ་ནུས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེར་འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པ།

རྣམ་ངེས་ སོ་གཅིག་ རང་དོན།

༄༅། །རྟགས་སུ་འཕད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བརྗོད་དེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྟགས་སུ་འཕད་པ་ནི། རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བུམ་པ་ཡོད་པ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་དེ་དེའི་རྟགས་སུ་འཕད་དོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་འཁྲུལ་བ་སྤང་། མཐུ་ལྡན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འཁྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

269

ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། བུམ་པ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ནས་མུན་ཁང་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་བུམ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་པ་གྲངས་ཚང་བར་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པས་བུམ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་དུས་ན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དམིགས་པ་ན་དེ་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་དུས་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གཞི་དག་པ་བ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ན་བུམ་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེའི་ཚེ་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་དུས་ཏེ་དུས་གཉིས་པ་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་མཐུ་ལྡན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།** མཐུ་དང་ལྡན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་བུམ་

༄༅། །པ་དམིགས་པ་དེ་ཐུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ཐུམ་པ་མི་སྣང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུམ་པ་མི་
དམིགས་པ་ཡང་ཐུམ་པ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གམ། གཉི་ག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཉིད་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲས་བྱས་ན་ནི་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་
བར་བྱས་སམ་མ་བྱས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐུམ་པ་མི་སྣང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐུམ་པ་དང་ཡུལ་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གམ། ཡུལ་
དབང་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བར་གྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་དབང་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་འདྲས་བྱས་ན་ནི་ཐུམ་པ་
ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱར་རུང་བའི་ཐུམ་པ་ནི་མེད་ཅིང་། སྣང་དུ་མི་རུང་

བའི་བུམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྣང་མི་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའོ། །བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་འབྲེར་རུང་བ་ཉིད་ནི་འདིའི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པའི་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དེར་སྣང་དུ་རུང་བའི་བུམ་པ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་འདིའི་ཡོད་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་བཟློག་པའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་ལ། བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འཐད་དོ། །ལྔ་པ་དེས་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ལན་བསྟན་པ་ནི། འདིས་ནི་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེའི་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གཞན་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པས་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་འཛོག་གི་

༄༅། ། ।རྒྱུ་དང་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་སོ། །འོན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཔེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ལ་ཡང་དཔེ་ལ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བུམ་འཛིན་མེད་པའི་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རྨོངས་པ་ལ་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གཞན་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བཞིན་ནོ། **།གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི།** རེ་ཞིག་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རེ་ཞིག་ཅེས་སོགས་དྲི་བའོ། །ལན་ནི། མི་དམིགས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ནི། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། **།གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་། འདུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་བཞི།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་བ་མི་དམིགས་

པའི་རྟགས་དེ་ཡང་རྟགས་འཇུག་པའི་གཞིའི་ཁྱེ་བྲག་གིས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ། དབྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགལ་ཟློ་འགོག་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྡུབ། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་པོ་འགོག་པའི་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྡུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པས་སམ་འགོག་པས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་དེ། ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་འགོག་པ་དང་། ཆོས་འགའ་ཞིག་བཀག་པས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་འགལ་བ་བསྒྲུབས་པས་འགོག་མི་ནུས་པ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ན་ཡང་འགལ་བའམ་མི་འགལ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་གྲང་ན། མི་འགལ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགལ་བ་མེད་པས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་ན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པའམ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་གྲང་ན་ཞེས་འདྲིའོ། །མི་འགལ་བ་སྒྲུབ་ཅེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འགལ་བ་ཡང་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འགལ་བ་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འགལ་བ་སྒྲུབ་ཅེ་ན། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་འགལ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འགལ་བར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་ཏེ། འགལ་བ་གཉིས

ཀ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་གྲང་རེག་རྒྱུའི་ཐ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ལ། གཞན་ཚ་རེག་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་ཚད་མས་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་གཅིག་དམིགས་པས་གཞན་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འགལ་བ་དེར་མ་ཟད་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བར་གང་གིས་ངེས་ཤེ་ན། རྟག་མི་རྟག་འགལ་བ་དེ་ལ་ཡང་གཅིག་མི་རྟག་པ་དམིགས་པས་གཞན་རྟག་པ་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བལྟོས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དམིགས་པ་ཚད་མས་མ་བཀག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཡང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས

༄༅། །ནས་འགལ་ཟླ་འགོག་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་འགལ་བར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། དེ་ཡང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་ནི་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་དངོས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ནས་མང་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་པོ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་བཀག་པས་གཞན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་གྲུབ་ཉིད་དེ་དགག་པ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་བཀག་པས་ཆོས་གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དགག་བྱ་དགག་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་མེད་བཀག་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་བཀག་པ་དོན་གཞན་བཀག་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་བཀག་པ་ཁོ་ན་དོན་གཞན་བཀག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ། ཞར་ལ་རྟགས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་དགག་པ་བསྒྲུབ་

པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་གྲང་ན། དེ་ལ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་གཞན་མེད་པར་མི་རིགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྣང་བ་
མ་དམིགས་པས་དགག་བྱ་དོན་གཞན་དགག་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་དྲི་བའོ། །དྲི་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་མེད་པས་དགག་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་ལོག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཀག་པ་དོན་གཞན་བཀག་པའི་གོ་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་བཀག་པས་རྒྱུ་ཙམ་འགོག་པ་ལ་འཕྲུལ་བ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དགག་ནུས་ཀྱང་དོན་གཞན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འབྲས་བུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར[2]དེ་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་
ནུས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཙམ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དགག་ནུས་ཀྱང་དོན་གཞན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞི།

༄༅། །ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ། རྟགས་དཔེར་བརྗོད་པ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནུས་པ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་མི་ནུས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ལས་ནི་གེགས་བྱ་བར་ཡང་མི་གནས་ཏེ། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་ནི་གེགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་གྱི། མི་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱ་བར་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མ་སྟེ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། གེགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་དུས་དང་པོ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་དང་པོར་ཕྲོགས་དུས་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་ནས་དུས་གསུམ་པ་ལ་ནུས་པ་ལྡོག་པ་ནི་གེགས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པ་ཡོངས་སུ་ 279

འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་རྟགས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།** དེ་འདྲ་
བའི་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་
དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་པ་གོ་སླའོ། **།གསུམ་པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ་ནི།** འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་
བཞིན་མི་དམིགས་པར་བཤད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དགག་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་
མེད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་བཀག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ།
རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ལྡོག་པ་སྟེ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བོ། **།བཞི་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།** དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི།

༄༅། །དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །དེ་གང་དུ་འདུ་ན་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུ་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདུ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་རེག་ཚད་མས་བཀག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཁེགས་པས་གྲང་རེག་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཤུགས་ལ་ཁེགས་སོ། །དེ་ཁེགས་པས་གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པས་རྟགས་དེ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དེར་འདུས་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱུའི་རྗེས་སྤྱི་ལ་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོན་སྔར་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔར་རྒྱུའི་རྗེས་ཕྱིས་འགོག་པ་ལ་བསམས་ནས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་བཀག་པ་ཁོན་དོན་གཞན་བཀག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དོ་ཞེ་ན། དགག་རྟགས་གཞན་རྣམས་དོན་གཞན་བཀག་

ནས་དོན་གཞན་འགོག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ནི་དོན་གཞན་བཀག་ནས་དོན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ཞར་ལ་རྟགས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པས་ནི་མེད་པར་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་མེད་པར་སྒྲུབ་དེའི་ཚེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པས་ནི་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་བསྡུས་སོ། །ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་

༄༅། །དཔེ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་སྒྲུབ་ནི་འདི་ན་མི་རྟག་པའི་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་དུས་གང་གི་ཚེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་སྨྲ་ཞིང་། སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་གིས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཡོད་པ་བསྟྲོའོ། །དོན་སྒྲུབ་ནི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ནི་ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ནི་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགལ་ཟླ་འགོག་པའི་ཚེ་ཁྱབ་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་པོ་འགོག་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆོས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་ན་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དེ་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚོས་དགག་པར་ནུས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྟགས་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་གོ་སླའོ། །གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས།

༄༅། །ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་དེ་དག་དང་དེ་འགལ་བ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཉེ་བ་ལས་མ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་འགལ་བ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། དགག་རྟགས་ལ་མང་དུ་དབྱེར་ཡོད་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས། མེ་མེད་ཀྱིས་དུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྟར་རུང་བའི་དགག་བྱའི་ཆོས་རྩོད་གཞི་ལ་འགོག་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་འདུས་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ནའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དུ་བ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མེ་དག་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བལྟར་རུང་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དུ་བ་རྟགས་ལོག་མེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། རྒྱུ་མེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་

པའི་ལྡོག་པ་དག་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དུ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ལས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགལ་ཟློ་འགོག་པའི་རྟགས་དང་སྦྱར་ན། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བལྟར་སྣང་གི་དགག་གཞིའི་ཆོས་རྩོད་གཞི་ལ་འགོག་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བལྟར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་དགག་བྱའི་ཆོས་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བལྟར་སྣང་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་དང་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེ་དག་ཏུ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ལ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་

༄༅། །ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགལ་ཟློ་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། །དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི། །རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་གྱུར་པ་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ཚད་མས་ཁེགས་ཤིང་འགལ་ཟླ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་རུང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣང་རུང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་པ་སྟེ། སྣང་རུང་ཡོད་ན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།** གལ་ཏེ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུ་དམིགས་པས་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མེའི་རྒྱུ་དམིགས་པས་ནི་གྲང་རེག་མེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གྲང་རེག་དང་འགལ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་ཀྱང་གྲང་རེག་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། འགལ་བའི་རྒྱུ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་ན་གོ་བྱེད་མིན་པ། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།**

རྒྱུ་ཙམ་འཁྲུལ་བ། ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེའི་རྒྱུ་ཙམ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་འགོག་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་རྒྱུ་དེ་ནི་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གང་ལས་དེ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་མ་ངེས་པས་ན་གྲང་བ་བཟློག་པའི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེའི་རྒྱུ་གང་ལས་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དེ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་བ་བཟློག་པའི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཞེས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུའི་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་བཀག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མེའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི། གནོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མེ་སྐྱེ་བ་ན་དུས་གསུམ་
སྔོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་དུ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་
སྲིད་ཀྱི། མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་གེགས་མེད་པས་རྟགས་དེ་མཐོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ན་མཐའི་སྐད་ཅིག་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྔོན་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།
ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དེའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དང་པོ་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དེ་མཐོང་བ་ལས་དུས་གཉིས་པར་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་དུས་གསུམ་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་
བྱ་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་སྔོན་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་
དང་པོ་ནས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་དུ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱི། མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་པ་ནི།

གང་གིས་རྒྱུ་ལས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པ་ལས་མི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་ན་གོ་བྱེད་མིན་པ་ལ་གསུམ། དོན་དངོས། རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ། རྒྱུ་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དག་འགལ་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ན་སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་དག་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །དེ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རྒྱུ་མེ་ནི་གྲང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

༄༅། །གྲང་བ་རྒྱུན་ཆད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། སྐྱ་ལོང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེ་ནི་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱ་ལོང་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། གྲང་བའི་རྒྱུན་ཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ་ནི།** འདིས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ནི་སྐྱ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལས་ཀྱང་མེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཞེས་སོ། **།གསུམ་པ་རྒྱུ་མི་དམིགས་པར་བསྡུ་བ་ནི།** དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་སྔར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་ཞེས་སོ། **།སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་བཞི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་གསུམ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་གཉིས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཅིག་སྟེ།

མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ཁྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་གོ་ཁྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་པར་
འདོད། །གཞན་དུ་འཁྲུལ་འགྱུར་མི་གྲང་བ། །སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། འདིའི་ཚིག་དོན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། [རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཞལ་
འཕངས་པ་འདིར་ཁ་སྐོང་བ་ནི། དུ་བས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དང་ནི་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཁྱབ་
པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་འགར་མི་གྲང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ།།] གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་
དགག་པའི་གོ་ཁྱེད་མ་ཡིན་པ། དགག་པ་གོ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་དམིགས་པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བསྐལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། མེད་པར་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུད་འཕེན་པ་ན་རེ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། བདག་གིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་སྣང་

༄༅། །བ་མ་དམིགས་པ་དགག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། མཇེས་མ་མ་ཤིའི་བར་དུ་དགའ་མགུར་སྤྱོད། །ཤི་ན་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཐུར་ཚེ་བ་དག་ག་ལ་ཡིད། །མེ་ཤི་ཐལ་བ་རླུང་ཕྱིར་འདྲ། །ཞེས་དང་། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ། །དེ་དག་སྤྱང་ཀིའི་རྗེས་དང་མཚུངས། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྐལ་བའི་དོན་ལ་རང་གི་ཚད་མ་མ་ལུས་པ་འཇུག་པ་ལྡོག་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་བའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་མེད་པར་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པས་ན་བསྐལ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མི་དམིགས་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བསྐལ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་བསྐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་བསྐལ་བས་ན་བསྐལ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དམིགས་པ་ཙམ་ལོག་པས་དང་། རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དང་། ཤེས་བྱེད་མེད་པས་བསྐལ་དོན་དགག་

མི་ནུས་པ། ཞར་ལ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ལོག་མ་གྲུབ། རང་གིས་དམིགས་ལོག་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའམ། འདས་པའམ་མ་འོངས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐལ་དོན་དེ་ཉིད་
ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
དམིགས་པའམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་འདིར་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྐལ་དོན་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་རྟགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱི་དམིགས་
ལོག་བདག་དང་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་བདག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་དམིགས་ལོག་མ་ངེས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་པ་ན་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །དེ་ནི་བསྐལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ལོག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལོག་པ་
རྟགས་དང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ན། དེས་བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ནི་གོ་བྱར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་བའི་དོན་ཡོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ན་སྲིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་བསྐལ་དོན་དགག་མི་ནུས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཡང་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལུང་རྣམས་ལས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། བསྐལ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྐལ་དོན་དེར་
ཡང་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། ལུང་། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་
ཏེ། འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཚད་མར་

མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་ལ་རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། བསྐལ་དོན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་
འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཆོས་
ཅན། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དེར་ཡང་དོན་མང་པོ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
བདག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཅན་འགའ་ཞིག་གམ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པ་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་པའི་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་མང་པོ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་

༄༅། །པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་དགོས་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པར་ཚང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་གམ། དགོས་པ་མེད་པར་དཔེར་ན་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐབས་སུ་ཞེས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་། དགོས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་དག་ལ་ནི་རང་གི་མཐུས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ལ་ལུང་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་བསྐལ་བའི་དོན་དག་ལ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་སྟེ། བསྐལ་དོན་རང་གི་མཐུས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གཞན་འཇུག་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཁེགས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་སྟེ།

བསྒྲུབ་དོན་འབྲས་བུའི་རྟགས་གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དག་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་དོན་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་མི་དམིགས་པར་རྟགས་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་ཀུང་དོན་གྱིས་ཁེགས་སོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་དག་ནི་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀུང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །བསྒྲུབ་དོན་ཡོད་པ་ལ་རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་མེད་པས་བསྒྲུབ་དོན་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནམ། རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དག་སྟོང་བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། ལྷའི་ཁྱད་པར་དག་མེད་པའམ། སྦྱིན་པ་དང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བའི་སེམས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་འདས་པའི་དོན་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དག་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །རྟགས་གང་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་དང་།

༄༅། །ཡོངས་སྤྱོད་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། འཚོ་བ་སྤྱོང་བ་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་མ་ངེས་པ། ཤེས་བྱེད་མི་སྲིད་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་མ་ངེས། འཇུག་པར་དོགས་པས་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱི་བ་དང་ཁྱི་སྨྱོན་པའི་དུག་གི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་སོགས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ

དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གཏན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་
ལ་འབྲས་བུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ། དེ་ལ་རྒྱུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ། དེ་ལ་རྒྱུ་གཏན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་མཚུངས་པས་ཁྱབ་བོ། །འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
ནུས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོས་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་བ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པས་མ་ངེས་པ་ནི། དེ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ཚད་མ་སྲིད་པས་མི་སྲོང་ངོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འདི་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ཞེས་དྲི་བའོ། །དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་

༄༅། །སྒྲོང་བས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕ་སྐད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྲིད་པས་ཀྱང་རྒྱུ་མི་སྒྲོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་མི་སྲིད་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདི་
ལ་རང་བཞིན་ནམ་དོན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་རིམ་གྱིས་འགའ་ཞིག་
གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། བསྐལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར
རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་འདི་ལ་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དགྲ་
བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ལུང་། མ་བྱས་པའི་ལུང་།

ལུང་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱི་ལུང་ཚད་མར་མ་གྲུབ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན། འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲ་རྣམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་མ་གྲུབ་ན་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱི་ལུང་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྒྲ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་དེ་ལ་འཁྲུལ་

རྣམ་ངེས་ ཞེ་བརྒྱད་ རང་དོན།

༄༅། །བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སླུ་བ་པོའི་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོས་ནི་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་
སྨོས་ཏེ། སླུའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་བརྗོད་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་
མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད། །ཤེས་པར་ནུས་ན་དོན་འདི་འདོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་ནུས་ན་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་ལ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་བསྟན་

པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགག །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེས་བུ་བརྟགས་ནས་འཇུག་ན་ནི་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།[3] ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་ཅེས་
བརྟགས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི་ལུང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ལུང་འཇུག་ཕྱོགས་གི་རྒྱུ་ཡིན་
པ་ཁེགས་པས་སོ། །འོན་དེའི་ལུང་ཚད་མར་གཏན་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལུང་གཏན་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདྲ་བ་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་
སྒྲུབ་པ་ནི། རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ལུང་ངམ་ལུང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་នོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བདེན་རྫུན་གྱི་རྟོག་
པ་དང་དཔྱོད་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནི་བླང་དོར་གྱི་དོན་དུ་ལུང་ཚད་མའམ། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་དེ་ཤེས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི།

༄༅། ། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་རྟགས་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གྲང་ན། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གཞན་དུ་བྱ་བར་ནུས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཤེས་མི་ནུས་པ་འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གསལ་བས་འདིར་མ་བཤད་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས། གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྟགས་གསུམ་ལས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་དགག་མི་དགོས་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་མེད་དེ། སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཟེར་གྲང་ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱོན་མེད་པ་

ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །རྩ་བར་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་འདི་རྟགས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ངེས་
པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་འཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་
ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ནི་ལུང་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ནི་ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱི་ཚིག་ནི་ཉེས་
པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆོད་སྦྱིན། སྙན་ངག །ངེས་བརྗོད། སྲིད་སྲུང་སྟེ་རིག་བྱེད་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དག་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚིག་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་ཀྱང་རྒྱུད་ངག་ཏུ་མ་སྦེབས་པ་དང་། སྦེབས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲས་དོན་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བརྡ་ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་གི་ངོ་བོ། འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། དོན་གཞན་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། མཐའ་བཀག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། རང་རྒྱུད་འཕངས་པས་སྐབས་དོན་བསྒྲུབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་

གཉོང་བ་དག་ནི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་རེས་འགའ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། དུས་རེས་འགའ་དམིགས་ཤིང་ཐོས་པ་དང་། རེས་འགའ་མི་དམིགས་ཤིང་མི་ཐོས་པ་མེད་ནས་རེས་འགའ་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུས་རེས་འགའ་སྒྲ་དམིགས་པར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཉན་ཤེས་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐོས་པ་དག་ནི་སྒྲ་དེ་དམིགས་མི་རུང་གི། རང་བཞིན་ལས་གཞན་དམིགས་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མེད་ཅིང་། དུས་རེས་འགའ་སྒྲ་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཉན་ཤེས་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཉོད་པ་དག་ནི་སྒྲ་དེ་དམིགས་སུ་རུང་བའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དམིགས་མི་རུང་ཉམས་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟློག་ཁྱབ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་མཐའ་བཀག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་འཐད། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འཐད། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཞེས་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཅི་ཞིག་འབྲེལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ།

༄༅། །ཚིག་ངོ་བོ་རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་རྩོལ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཉན་ཤེས་རེས་འགའ་བསྐྱེད་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་རྐྱེན་གྱིས་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེའི་རྐྱེན་ཞེས་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་ནི་སྟེ། སྒྲའི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ཅིང་། ཕན་པ་དོན་གཞན་དེས་སྒྲ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པས་སྒྲ་དང་རྐྱེན་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་དོན་གཞན་རྐྱེན་རྩོལ་བ་དེ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འཐད་པ་ནི།** གལ་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་མེད་ན་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །བདག་ཉིད་གཞན་ཡིན་ན་ནི་

309

བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མཚུངས་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་ཕན་
ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་བྱས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དེས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་། དེས་སྒྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་དེས་སྒྲ་དང་དབྱེར་མེད་དམ། སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཕན་པ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྐྱེན་རྩོལ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕན་པ་དོན་གཞན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་པ་དང་པོ་དེས་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཕན་པ་གཉིས་པ་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ཕན་པ་དོན་གཞན་གསུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལྟོས་ན་ནི་ཐལ་སྔ་མར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་

༄༅། །ཉིད་ཀྱིས་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བལྟོས་ན་ནི་རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གྱིས་བསྒྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་རྐྱེན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཅེས་ཐལ་བ་ སྤྲོ་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་འཕངས་པས་སྐབས་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་དང་དམིགས་སུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་རེས་འགའ་བ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཉན་ཤེས་རེས་འགའ་བསྐྱེད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རེས་འགའ་དམིགས་སུ་རུང་བའི་སྒྲའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་གཞན་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱའི་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད

པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བྱའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བརྡའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྒྲ་དང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། སྒྲ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ངེས་པས། རུང་བ་ངེས་པས། ནུས་པ་ངེས་པས། ངོ་བོ་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲའི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་གཅིག་པོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་པོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་ནི་བརྡ་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རུང་བ་ངེས་པས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགག་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་དང་ཡུལ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་རུང་བ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༄༅། །མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྗོད་བྱ་
རྗོད་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པ། དོན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཅིག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ནི་ངེས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་ཕན་བཏགས་པའི་དབང་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕན་མི་འདོགས་པ་ནི་ལྟོས་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཞན་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། མིག་
གི་དབང་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གཟུགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་གཟུགས་
དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ངེས་ཕན་བཏགས་ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་དབང་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན།
མིག་གི་དབང་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ནས་ཕན་

འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་གང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་ལུའི་ས་བོན་ལས་ནི་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་གི། འོན་ཀྱང་ནས་ས་བོན་ལ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་ཁོ་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་དྲི་བ་དེ་ལ་གང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་གཟུགས་ཁོ་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དཔེ་འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བརྗོད་བྱ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་རྟུང་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་ན་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་དབང་གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བཏྲའི་དབང་གིས་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་རྟུང་བས་སྒྲས་དོན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་བྱེད་ལྡོག་ན། ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པ་ནི། སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་འདིའི་རྗོད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་རྟུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

༄༅། །བརྡ་བྱས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བ་ནི། དོན་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱར་བས་ན་དེས་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱའི་དོན་དང་བཅས་པ་ཆོས་སོ། །བརྡ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་ལས་ནི་དོན་མཐོང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ལ་བརྡ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་བོ། །དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བརྡ་ལས་བསྟན་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ནི་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནུས་པ་ངེས་པས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནི་དོན་རྣམས་ལ་

ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་ནུས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་གྱི་ངེས་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྡ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནི་བསྟན་བྱའི་དོན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲ་འདི་ནི་དོན་

འདི་ཁོ་ནའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བསྟན་བྱའི་དོན་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ནུས་པ་ངེས་པ་སྐྱེས་བུ་ལ་བལྟོས་

པར་སྒྲུབ་པ། ངེས་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་བལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་འབྲེལ་བས་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གིས་དེར་འབྲེལ་བ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་མ་

འདས་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་འདས་ནས་ནི་ངེས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་

མ་འདས་པར་ཐལ་ཏེ། བརྡ་བྱས་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་དོན་དེར་འབྲེལ་ནས་དོན་གཞན་སྟོ་མ་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཨཱ་ཁྲ་ ཀ་ཁྲ་ ཡ་ཀ་ཀོ་ཤ།

༄༅། །གཞན་དག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །སྒྲའི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་དེས་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ནི།** ནུས་པ་ཡང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལས་དོན་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། སྒྲའི་ནུས་པ་དེ་ལས་དོན་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྒྲའི་ནུས་པ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ནི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་དེའི་ནུས་པ་ཞེས་སྒྲ་དང་ནུས་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་འབྲེལ་བས་ཁྱད་པར་གྲུབ་པའི་

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ།། **ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་བྱར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གི་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྡའི་དབང་གིས་རང་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྡའི་དབང་གིས་བསྟན་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་སྒྲའི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་སྒྲའི་ངོ་བོ་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།** གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་མས་གཟུགས་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་འདི་མེད་དོ་ཞེ་ན། **ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་མེད་ན་སྒྲ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་མེའི་ངོ་བོ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་**

༄༅། །ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པ་དེས་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་བརྗོད་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པར་སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། བརྡའི་དབང་གི་རྟོགས་པས་ངོ་བོས་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་བརྗེད་པ་དག་གིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་མང་པོ་དག་ལ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མཐོང་ན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། མེད་པ་ལ་

བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྟགས་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་སར་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲ་དག་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གིས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བརྗེད་པའི་སྒྲ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མང་པོ་དག་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲ་ལ་ནི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དོན་མང་པོ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་མེད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པ་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་

༄༅། །ཟ་བ་སྐྱེ་མ་དྲན་པའི་སྒྲ་དག་གིས་ནི་དོན་ལ་ཟེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ནས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྡའི་དབང་གི་རྟོགས་པས་ངོ་བོས་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་
མཐོང་ན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྱུར་ཡང་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དོན་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་ལི་དང་མ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་འགྲོ་
ལྡིང་བ་དང་། ཡུལ་དབུས་པ་དག་གིས་བསྒོ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། གསོད་པ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པ་ཆོས། སྔར་
བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་པ་པོ་དེས་སྔར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་འཆད་པ་པོ་དེས་སྔར་བརྡ་བྱས་པའི་དོན་
ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་སྒྲ་སྒྱུར་ཡང་འཆད་པ་པོས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལས་ལོག་པར་སྔར་གྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཉན་པ་པོ་དེས་མཐོང་
བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བརྡ་བྱས་པའི་དོན་ལས་གཞན་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་ན། སྔར་བརྡ་བྱས་པའི་དོན་ལས་གཞན་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་

གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན་སྔར་གྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཀ་ལི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དག་ལས་འགྲོ་ལྡིང་བ་དག་གི་མཐོང་བ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན་སྔོ་བ་དག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་དབུས་པ་དག་གི་མཐོང་བ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་སྔོ་བ་དག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། མ་ཧི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དག་ལས་འགྲོ་ལྡིང་བ་དག་གི་མཐོང་བ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཆར་འབབ་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། མཐོང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་དབུས་པ་དག་གིས་མཐོང་བ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན་གསོད་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཆར་འབབ་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ན། རྟགས་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅན་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་ན་ནི་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ངོ་བོས་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དང་། མེད་པར་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་དག་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

༄༅། །དོན་དེའི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་ལ་ཡང་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་བརྡ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གཉིས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་དགག །འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི་སྒྲ་རྣམས་དོན་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་འདི་རྒྱས་པར་ནི་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་འདིར་མི་སྤྲོའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་རང་དབང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་ན་སྒྲ་ལས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི་སྒྲ་རྣམས་དོན་ལ་བཀག་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་བྱེད་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཅེས་

པའི་རྩོད་པ་འདི་ཁོ་བོས་རྒྱས་པར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་ན། །བརྡ་རིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བརྡ་ཡིས་དེ་དག་གསལ་ཡིན་ན། །བརྟགས་པ་གཞན་དག་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ངེས་འདིར་ཡང་མི་སྤྲོའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པའམ། །གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན། །རིག་བྱེད་རིག་པར་བྱེད་མིན་ན། །རིག་བྱེད་དོན་ནི་གང་ལས་རྟོགས། །དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་མེ་ལ། །སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་ན། །ཁྱི་ཤ་ཟོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །དོན་མིན་ཞེས་འདིར་ཚད་མ་གང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །ཞེས་རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིག་བྱེད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་

༄༅། །ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་དང་གཞན་དང་རིག་བྱེད་གསུམ་ཅར་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མེའི་སྐད་དོད་ཨགྣི་ཞེས་པ་ཨའི་སྒྲ་ལ་དྲངས་ན་ཨ་གེ་ག་ཏེ་ཞེས་པ་མེ་དང་ཕྲི་ལ་ཡང་
འཇུག་གོ། །རྟོ་དྲ་ཞེས་པ་སྦྱིན་སྲེག་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྟོའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན། རྟོ་ནི་ཨ་ཏ་ན་བཟའ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཕྲི་ཤ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །རྟོ་རྟོ་ཡ་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པས། དེས་ན་ཨགྣེ་རྟོ་དྲ་
རྟོ་རྟོ་ཡ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཅེས་ཐོས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཕྲི་ཤ་ཟོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་དོན་མིན་ཅིང་། སྔགས་དང་བཅས་པའི་མར་གྱི་
ཁུ་བ་མེའི་ནང་དུ་འདོར་བ་བརྗོད་དོན་ཡིན་ཅེས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་དང་བརྗོད་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱིས་དང་། རང་གིས་དང་། རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གྲགས་པས་མི་རྟོགས་པ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མི་རྟོགས། དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་མི་རྟོགས། མ་གྲགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མི་རྟོགས། སྒྲ་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་མི་

325

རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚིག་གྲགས་ཞེ་ན་འདིར། །དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་གང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་ཏུ་གྲགས་པ་ལས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་དབང་པོ་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་མི་རྟོགས་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་དོན་ཅན་སྒྲ་རྣམས་ལ། །གང་གིས་དོན་འདི་རྣམ་འབྱེད་ནུས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྲིན་སྤྲེག་གི་ཐགས་སྒྲ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་སྤྲིན་སྤྲེག་དང་ཁྱི་ཤ་ཟ་བའི་དོན་འདི་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་ཏེ་མ་ནུས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མི་རྟོགས་པ་ནི། མཐོ་རིས་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་སྒྲ། །གྲགས་པ་མ་ཡིན་དོན་བརྗོད་མཐོང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ལྷ་མོའི་སྒྲ་དེ་ལྷའི་བུ་མོ་དང་། སོགས་པ་ཚད་མའི་སྒྲ་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་། ཤིང་རྐུབ་པ་ལ་ལྷ་མོ་དང་། ཚིག་འགའ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

༄༅། །བཞི་པ་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་མི་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྒྲ་གཞན་དག་ལ་ནི། །དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་འབྲེལ་བས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་བྱེད་རྒྱ་བ་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲ་གཞན་འབྲེལ་བ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ངེས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དོན་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པ། །དེ་རབ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། །རང་དོན་མ་གྲུབ་ནུས་མེད་དེ། །བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པའང་མི་ཡི་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་དང་། །དེ་ལས་དོན་ཡང་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྣང་འདོད་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བ་དེ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་རང་ཉིད་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་པ་ཡང་མི་ཡིས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། གྲགས་པ་དེ་ལས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་

བའི་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ། དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་བཟླས་བར། །རྟོག་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། །རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཨགྣི་ཧོ་ཏྲ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྦྱིན་སྲེག་ལ་གྲགས་པ་ལས་བཟླས་ནས་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་བརྗོད་བྱར་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། །ངེས་ལ་དོགས་སྐྱེད་བྱེད་པ་དེ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །དོན་ལ་སྒྲ་འཇུག་མཐོང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གྲགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མཐོང་ན། ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །

༄༅། །ཕྱོགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་སྐྱེ་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་པ་གང་ལ། །རིགས་པས་གནོད་མེད་དེ་བཟུང་ན། །རིགས་ལས་གནོད་པ་ཡོད་མིན་པའི། །ཁྱུང་གི་བུ་དེ་ཅིས་མི་འཛིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཟུང་སྟེ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱུང་གི་བུ་རྫུན་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་
པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རང་གིས་མི་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། གཞན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** དབང་པོ་
འདས་ལ་ལུང་དོན་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལས་གཞན་རིགས་པ་མེད། །དེ་ཡི་དོན་ཡང་གནས་མེད་ཕྱིར། །འདི་ལ་རིགས་པ་སྲིད་མ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ལ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་
སྟེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས། གཞན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་ཅིང་ལུང་དེའི་དོན་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་

ཡང་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་ནི། རྣམ་གཞན་མི་སྲིད་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ནུས་ཅན་སྒྲས། །ངེས་བྱེད་མཐོང་བ་མེད་པ་རྣམས། །གདོན་མི་ཟ་བར་
ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་བརྗོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གདོན་
མི་ཟ་བར་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ནས་ངེས་པ་མེད་དེ། བརྗོད་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་ལ་བཞི། སྒྲ་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ། རིག་བྱེད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་འདི་
ཡིན་ཞེས། །སྟོམ་དུམ་འདི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་དང་། །གཞན་དག་བདག་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལྟར། །དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དོ་རྗེ་
གདན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དྲིས་པའི་ཚེ་འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་དུམ་འདི་སྨྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་ལམ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྨྲའོ་ཞེས་ཟེར་

༄༅། །བ་གཉིས་པོ་དེ་ལམ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་འདུག་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གི། །གསལ་བྱེད་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་རྗོད་བྱེད་མ་གཏོགས་པས། །གང་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་ཤེས། །བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། །བརྡ་ནི་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ནི་སྐྱེ་མིན་ལ་མེད་ན། །དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དེ་གང་ལས།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚད་མ་གང་གིས་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་དབང་པོ་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལས་

བྱུང་བའི་བརྡ་ནི་བརྗོད་དོན་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།** ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ན་དེས། །གཞན་དུ་སྦྱོར་

བའང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །བརྡ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར་བ་ཡིན། །གསལ་ནའང་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །གང་ལ་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་པ། །དེ་ལས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང་།། **ཞེས་སྨོས་ཏེ།** རིག་བྱེད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་

འདུག་ཅིང་། གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། སྔར་བརྡ་བྱས་པའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་

འདུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བརྡ་བྱས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་

བྱེད་དུ་ངེས་པ་བརྡས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བརྡས་གསལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ངེས་

སུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་དོན་བསྒྱུ་བ་ནི།** དེས་ན་འདི་ལ་མི་འདོད་པའི། །རང་བ་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་

༄༅། །བཅད་པ་དག་གོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་བརྡས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསླུ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཀྱང་ལུང་གི་མཚན་ཉིད་སྨྲའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་ཁ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསླུ་བ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལྷན་ཅིག་མཐོང་བས་ཀྱང་སྦྱིན་སྲེག་སྟོན་པའི་ཚིག་ལུང་ཚད་མ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པ་པ་སྨྲའོ། །དེའང་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཅེས་པའི་རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཁ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རིག་བྱེད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཁྲུལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོར་བའི་ཤུགས་ཉིད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་ན་མི་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་དངོས་སུ་སྒྲོར་བའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་མེད་ན་བརྡ་མི་སྒྲོར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།** དེ་ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་འགྲུབ་ཀྱང་འདོད་པ་བཟློག་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཟློག་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་ལུང་ལོག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལུང་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུང་ལོག་ཀྱང་བསྙལ་བའི་དོན་མེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་གོ་བྱེད་

༄༅། །ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལོག་པའི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡོད་ན་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ནི། ངེས་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དགག་པ་གོ་བྱེད་གང་ཡིན་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་ལོག་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དཔྱད་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པའི་རྟགས་ལ་ཚད་མས་བྱེད་པས་ནི་མངོན་སུམ་ངེས་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ནི་གཟུང་བར་འོས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་འབྲས་བུ། ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་དང་། སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་ནི་མི་འཇུག་འབྲས་ཅན་འདོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ལ་རང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བསྐལ་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། ཐ་སྙད་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྐལ་བའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ཤེས་པ་དང་། བརྡ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ནུས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་

༄༅། །རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ནི་འཇུག་པའི་འབྲས་ཅན་ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཐོང་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་སྣང་རུང་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།** མི་དམིགས་པ་སྔ་མ་ནི་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་སྔ་མ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་སྔར་དཔེ་ལ་རྟགས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ནི།** མི་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི། རང་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དག་གིས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་འདྲ་སྟེ། གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ལ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།

ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་རང་གི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་པ་དག་གི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རང་གི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དག་གི་ཕྱིར། གཞན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ལས་བཟློག་ནས་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི།** དེ་ལ་གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མར་བཤད་ཀྱི། ལྡོག་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ངེས་པ་ལས་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་

༄༅། །ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པ་ལས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་སྣང་རུང་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། གོ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ། ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །བདག་ཉིད་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་

གྱི་རྟགས་གང་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་
བདག་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ནི། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ
ནི། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་
འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩུང་ཟད་རྣམ་པར་བཀྲོལ་ན་འདི་ལྟར་བྱས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བྱས་པ་དེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་
ཡིན་གྱི། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི་གོ་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། བྱས་པ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་ན་ནི་
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་འཇིག་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དྲྭ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ན། ཁྱད་པར་ལྟོས་དང་དག་པ་སྟེ། །འདིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཉེ་བར་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ན་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་བལྟོས་པ་བ་དང་། མ་བལྟོས་པར་དག་པ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་འཇིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟགས་སུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དག་པ་བ་དང་། བལྟོས་པ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མ་ལྟོས་པར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།[4] ཞེས་སྨོས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་དག་པ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་སོ། །ཡོད་པའི་རང་ལྡོག་ངེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ངེས་པ་ལ་མི་བལྟོས་པས་དག་པ་བ་

ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིགས་པ་བ་ལ་གཉིས། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར། ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྒྲིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་དེ་དག་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཞན་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་བློའི་ཡུལ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་བལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། འདིས་ནི་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ལ་བལྟོས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཕྱོགས་འདིས་གཞན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་དག་པ་བ་དང་བལྟོས་པ་བ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱོགས་འདིས་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གཉིས་དང་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གོ་
བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་ངེས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གོ་བྱེད་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་སྒྲུབ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཚད་མ་གཅིག་གི་ངེས་བྱར་
བསྟན། སྒྲ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ནི་དེའི་ཚེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ངེས་ན་དེའི་

རང་བཞིན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བ། གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་རང་གི་དོན་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་

དང་རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཞེས་སོགས་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའམ་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ངེས་ན་ནི་མ་ངེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གོ་

བར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་ནི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་རང་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་

རྟོགས་ན་སྐྱེ་མི་གསལ་ན་རང་གི་དོན་གསལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་

ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །**གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཚད་མ་གཅིག་གི་ངེས་བྱར་བསྟན་པ་ནི།** ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་རང་ལོག་པ་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་མེད་ན་

༄༅། །བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་འདི་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་རང་ལོག་པ་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཞེས་སོ། །ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་ན་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་ངེས་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་འདི་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་འདིའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ངེས་པའི་རིགས་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་དང་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་འགྲོ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ངག་གི་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ། ངག་ཕན་ཚུན་འཕེན་པའི་ཚུལ། དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས། མ་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་གཏན་ཚིགས་ནི་རྣམ་པ་

གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ངག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དངོས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་བརྗོད་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། དེ་མཐོང་བ་ལས་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། འདིར་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒོལ་བས་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་རྩོད་པའི་གྲར་ཞུགས་པ་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་གེའི་རིས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་བའམ་སྦྱོར་བ་གོམས་པ་ལས་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤློག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ན་ཡང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ཞེས་སོ། །གཞུང་འདིས་ནི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ངག་མེད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་འདུག་གོ། །གཉིས་པ་ངག་ཕན་ཚུན་འཕེན་

༄༅། །པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ངེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་ལྡོག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་དྲན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོག་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད། རྗེས་འགྲོའི་འཕེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཀུང་གང་

ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ནོ། །འདིར་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕྱོགས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།** ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱས་པ་དེ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ན་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་བརྗོད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཅན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པས་ཁ་བསྐང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་ཆོས་ཅན།

༄༅། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་དེ། བྱས་པ་དེ་མེད་པས་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ན་སྒྲའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྗེས་འགྲོའི་འཕེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་ནི་དེ་ལོག་པས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ངེས་ན་ངེས་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་ནས་ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མ་ངེས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ལོག་པས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་དེས་ན་རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་ནས་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ། ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་གང་གིས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བྱས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ན། ད་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྩ་བས་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** འདི་ལྟར། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད།[5] ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་འཇིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྩོད་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།** དངོས་པོ་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་ལས་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་

༄༅། །ངང་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བྱུང་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་
པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། ལྟོས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན།
ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་གཏན་མི་འཇིག་པར་མཐོང་བར་ཐལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་
སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་
རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། **གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།** གལ་ཏེ་འཇིག་པ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་པས་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་རྣམས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཚང་བ་དང་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་མ་བུ་པ་དག་ན་རེ། བུམ་པ་ལ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པས། རྒྱུ་འགའ་ཞིག་དང་མ་འཕྲད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དང་འཕྲད་པས་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། འཇིག་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཇིག་རྒྱུ་དེ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེས་ན་འབྲས་བུ་གནས་མེད་ཕྱིར། །འཇིག་པ་རྒྱུ་ལྡན་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་དག །འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

༄༅། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བ་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེར་རྒྱུ་ཙམ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཚང་བ་དང་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྟན་པ། མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐམས་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་ཚོགས་པ་

ཙམ་གྱིས་དང་། གཞན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མས་མ་ངེས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། དེ་དང་མི་མཚུངས་པའོ།[6] །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོར་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་རེས་འགའ་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བལྟོས་མེད་ལ་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་དག་གིས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་རྟགས་མ་ཞུགས་པ། ཚོགས་པ་ཐ་མ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་རྒྱུ[7]ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཙམ་གྱིས་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བལྟོས་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་འགའ་ལ་

༄༅། །ཡང་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་རྩོད་པ་མི་མཚུངས་སོ། **།གཉིས་པ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ནི།** དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ སྔ་མ་དག་ནི་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་དོ། །བལྟོས་མེད་ཇི་ལྟར་ཞུགས་ན། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མྱུ་གུའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་བསྐྱེད་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་སྔ་མ་དེ་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། ཐ་མ་དེ་མྱུ་གུའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་སྐབས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །ཚོགས་པ་ཙམ་

ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་ལ། ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མས་མ་ངེས་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། རྩོད་པ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྣ་ལྕུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དག་ནི་རེས་འགའ་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བལྟོས་མེད་ལ་འཇིག་པར
ངེས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྣ་ལྕུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣ་ལྕུའི་མྱུ་གུ་དེ་བསྐྱེད་པའི
རྐྱེན་དག་ནི་རེས་འགའ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** ཇི་ལྟར་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ནི་སྣ་ལྕུའི་ས་བོན་གྱི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་
པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ནས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་ཁྲོད་དུ་སྣ་ལྕུའི་ས་བོན་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ཡོད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྟགས་ཞུགས་
ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། མེད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་ཞུགས་པར་སྟོན་པ་ནི། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣ་ལྕུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་

༄༅། །ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྣ་ལུའི་ས་བོན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྣ་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་གསུམ། མཚུངས་པའི་རྩོད་པ། དེ་ཉིད་མི་མཚུངས་པར་སྒྲུབ། མ་གྲུབ་པ་སྤྲང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནི་འོན་བྱས་པའམ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པའམ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། འཇིག་པའི་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། མེད་པ་ལ་བལྟོས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོན་འཇིག་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མི་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུའི་རྒྱུའི་ཁྱབ་པ། ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །དོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་

པ་ཡང་གློ་བུར་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྫས་ངེས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྣ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྣ་ལུའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གཉིས་པ་དེ་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་ན་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །ས་བོན་གཉིས་པོ་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣ་ལུའི་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་རང་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་གང་གིས་འདི་དག་འགའ་ཞིག་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ངེས

༄༅། །པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ནས་དང་སྣ་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་མྱུ་གུ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འཇིག་མི་འཇིག་ཐ་དད་པ་འདི་ལ་ཡང་རྒྱུ་གང་གིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་འདི་དག་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་འཇིག་པ་དང་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་འཇིག་མི་འཇིག་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། མ་གྲུབ་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཞེས་སོ། །དེས་བྱས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱིས

བྱས་པའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་འཇིག་ལྡན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** དེའི་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཐུགས་མ་རངས་ནས་དེའི་ཞེས་གསུངས་ནས། སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། **།གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་དང་མི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་

360

༄༅། །གྲུབ་མ་གྲུབ་མི་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་འདི་ཡང་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་དག་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ནི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ། མཐོང་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱས་པ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། 361

དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་བྱེད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།[8] ཞེས་སྨོས་ཏེ།
སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ཅེས་
སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །དོན་ནི་འབྲས་བུ། བྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ།
རིམ་ནི་རྒྱུན་ཆགས། གཅིག་ཅར་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་པའོ། །དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འཇིག་མི་འཇིག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཇིག་པ་ལ་བྱས་པ་
ཁེགས་པས་རྟགས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། བཟློག་ཁྱབ་སྒྲུབ། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་

༄༅། །སྒྲུབ་པ་ནི། ནུས་པ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལ་དངོས་པོར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འོན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་མཐའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པའི་རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཞན་བསྐྱེད་ན་སེམས་ཐ་མ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཕྱིར་སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་སེམས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཐ་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པའི་རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཁམས་གཞན་འདོད་གཟུགས་དག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིམ་པ་མེད་ན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྲིམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཅིག་ཡོངས་
སུ་ཤེས་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཐ་མའི་སེམས་དེས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཟིགས་པའི་སྲིམ་༩པ་མེད་ནའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་གཟིགས་པའི་སྲིམ་པ་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐ་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡུལ་གཟིགས་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་ནས་ཐ་མའི་

༄༅། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེ་མ་ཤེས་ན་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་ཀྱང་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི། མ་བྲལ་ན་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་ཐལ། ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་མའི་སེམས་ལ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི། མ་བྲལ་ན་ནི་དངོས་སུ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རིམ་གྱིས་དང་། གཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་

པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། འཇིག་མེད་དེས་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ན། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་ཡོད་དམ། དེར་མེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན། དུས་གཉིས་པར་སྡོད་ཅིང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་མེད་རང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་སྔ་ཕྱི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། སྤྱར་བྱས་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཕྱིས་ཀྱང་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན། །འགལ་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པར་མེད་དེ། རིམ་དང་རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཏེ་གཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་བལྟོས་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་གཉིས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བལྟོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། གནོད་པ་ཅན་ནི་དངོས་པོ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱས་པ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་ཡང་ན་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱི། ངེད་ལ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ། དེས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཆོས་ངོས་བཟུང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དེས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོས་མ་བསྡུས་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མི་སྒྲུབ། དེས་སྐྱེ་ཁྱབ་ལ་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚད་མ་མེད་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་རིགས་སམ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་

༄༅། །མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་སྒྲུབ་ཁྱབ་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འདུས་བྱས་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བྱས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གིས་དབང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ནི་འཕོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། མངོན་པ་གོང་མ་ལས་ཆོས་བཅོ་ལྔར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཅན། འཕོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྔ་པོ་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན། དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་

དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་སྙམ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྐྱེན་གྱིས་ཕན་གདགས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི།** དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མཚན་མ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་སོ་སོར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ་ཚོར་བ་ལྔ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཚན་མར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་འདུ་ཤེས་དང་། **མཛོད་ལས།** ཚོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕུང་པོར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་སྟེ་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་སོ་སོར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ངེས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་འཇིག་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་བྱས་པ་རང་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོས་འཇིག་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ནི། འདིས་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱང་ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་འདིས་

ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། **ཆོས་མངོན་པ་ལས།** ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་པ་གོང་མ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདུས་བྱས་བརྒྱད་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་བཤད་དོ། །**འདུས་བྱས་བརྒྱད་ནི།** འདུས་པ་ལས་གྱུར་པ། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ། ཀུན་བཏགས་པ། དབང་འབྱོར་བ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །**འདུས་མ་བྱས་པ་བརྒྱད་ནི།** ཆོས་དགེ་བའི། མི་དགེ་བའི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ། མི་གཡོ་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །**མཛོད་ལས།** ཚོར་བ་སྤྱོད་པའོ་འདུ་ཤེས་ནི། །

༄༅། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །
ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་འཛིན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་ཁམས་ཀུན་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དེ་ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་
བསྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་ཡོད་པའང་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ད་ནི་འཇིག་པ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་གདན་ཚིགས་པ་གཞན་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་ད་ནི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་
བསྒྲུབ་པ་ལ། འཇིག་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བལྟོས་མེད་དོན་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་ཆད་པ་

དང་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲི་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ། འཇིག་པ་ཉི་ཚེ་བ་འགོག་པ་ལ་བལྟོས་མེད་དོན་ཡོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་དེས་ཁྱབ་པ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྟགས་གཞན་གྱི་གྲུབ་པས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་མེད་དོན་མེད་ཀྱང་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་དང་འདྲ་བའི་བྱས་པ་ཙམ་དག་ལ་འཇིག་པ་དེས་ཁྱབ་པ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ལས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱས་ཙམ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འཇིག་པ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་ལ་རང་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་ཚང་
བའི་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་བྱས་པ་གཞན་ལ་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་ན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་པ་ཉི་ཚེ་བ་འགོག་པ་ལ་བལྟོས་མེད་

༄༅། །དོན་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་འདིས་ནི་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འགྱུར་བ་འགལ་བས་ན་དེ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་རེས་འགའ་འམ་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ན་ནི་དུས་དང་རྫས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཉི་ཚེ་བ་མེད་པའི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དགག་བྱའི་ཆོས་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དུས་རེས་འགའ་བའམ། རྫས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་ནི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་དུས་དང་རྫས་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བལྟོས་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ། བལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་པ། བལྟོས་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག །བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ནི་འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟོས་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོན་ནི་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཏན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡོད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་འབྱུང་ན་ནི་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཏན་མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་དེ་འདྲ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་ནི་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། བསལ་བ་དགོད། རང་རྒྱུད་འཕང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ནི་ཡོད་པ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོན་ནི་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་རྒྱུ་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།

༄༅། །གང་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའམ་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ལ་ཟུང་ཟད་འབྲེལ་བའམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་གང་ལ་ཟུང་ཟད་འབྲེལ་བའམ་བལྟོས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་གང་ལ་ཟུང་ཟད་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་འདི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི། ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་ན། ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རང་རྒྱུད་འཕང་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འགའ་ཡང་གློ་བུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་རྒྱུ་མེད་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ད་ནི་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོན་ད་ནི་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་རྒྱུ་

ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་དོན། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་པ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་བྱས་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པ་དེ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི། དངོས་པོ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི་སྔར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཡང་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་ཕྱིས་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། མི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་དུག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཅེས་སོ། །འོ་ན་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔར་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པས་ན་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ཕྱིས་དངོས་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚེ་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། སྔར་དངོས་པོ་

༄༅། །ཡོད་དུས་སུ་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་རྣམ་པ་གསལ་བ་མེད་པས་ངེས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། སྔར་མི་རྟག་
པར་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཕྱིས་དངོས་པོ་མི་གནས་པར་མཐོང་བ་དེའི་དབང་གིས་སྔར་གྱི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། ཕྱི་སྨྲོན་གྱིས་སོ་བཏབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་དུག་
ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱིས་ནད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དུག་ཡོད་ངེས་སུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བས་ན་འཇིག་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་འདི་ནི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་བལྟོས་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་
པ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་

རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། བསྡུན། བཤད། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།** དེ་རྒྱུ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་། ཡང་གི་སྒྲས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་པ་དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་བལྟོས་ས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་ནི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། **།གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་པ་དངོས་པོ་དང་། འཇིག་པ་དངོས་མེད་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།** ཇི་ལྟར་ནུས་པ་མེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་རྒྱུས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་པར་བྱེད་པས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། । དེས་ན་འདི་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མི་བྱེད་པས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇིག་པ་དངོས་པོར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དེས་བྱས་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འཇིག་

༄༅། །པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་གྲུབ་ཟིན་ན་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འཇིག་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པ་བྱེད་ན་ཡང་ནི་དེའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པ་
བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འདི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་ས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་དང་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་འཇིག་པ་མི་བྱེད་པས་ནའོ། །རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་པ་དངོས་མེད་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་འགོག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བས་ན་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་དགག་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དེས་ཇི་ལྟར་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་འགོག་

ཅེ་ན། བྱ་བ་འགོག་པ་འདི་ལྟར་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞིག་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སེམས་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། འབྲས་
བུར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱ་བ་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་དགག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་
སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་དངོས་པོ་ཁྱབ་པ་དེ་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་འདི་ལྟོས་པར་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ།། ཞེས་སྨྲོས་
ཏེ། འཇིག་པ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འདི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་སར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་

༄༅། །ཡང་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། ངེས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་འགྲུབ་སྟེ། བལྟོས་ས་རྒྱུ་གཞན་ཁེགས་པ་ངེས་ནའོ། །བཞི་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ལ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར། གང་ལ་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་དེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་དེ་ལས། །གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པ་གང་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་འཇིག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་འཇིག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་བྱས་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་སོགས་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་ཚད་མ་དག་གིས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་ཚེ་རྟགས་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤ་པས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དག་ཀྱང་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཚད་མ་དག་གིས་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ངེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་རང་གི་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེས་ཡང་བདག་ཉིད་བོར་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སློས་ཏེ། བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་དངོས་སུ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེའི་ཡང་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་བོར་ནས་བྱས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པས་བོར་

༄༅། །བའི་བྲས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དོན་གཞན་གྱི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ། གོ་བྱེད་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ། མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དོན་གཞན་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཞན་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། དོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་རྣམས་ནི་དོན་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གོ་བྱེད་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགལ་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་

གཞན་གདན་ཚིགས་ཡིན་ན་འོན་དེ་དེའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་དོན་གཞན་
གདན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལས་ཀྱང་དོན་གཞན་གདན་ཚིགས་ཡིན་པ་འོན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི།** ཇི་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་བའི་རྟེན་ནི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་
ནི་མེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དུ་བའམ། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་དོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞི་རྟགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གཞི་དེས་དུ་བ་མི་འདོར་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་ཕྱོགས་དེ་དུ་བའི་གཞི་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། དུ་བའི་རྟེན་ནི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ནི་མེ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་ཕྱོགས་དེའང་ཆོས་ཅན།

386

རྣམ་ངེས་ དགུ་བཅུ་ རང་དོན།

༄༅། །དུ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུ་བའམ་དུ་བ་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཐམས་ཅད་པར་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཆ་ཤས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་དང་དངོས་པོ་ཙམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དོན་གཞན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་གྱི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཙནྡན་གྱི་མེ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་དུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་ཙནྡན་གྱི་མེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྔར་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་དང་དངོས་པོ་ཙམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་

མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་པོ་མེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་པོ་མེ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་
ཇི་སྙེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །དེ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་དོན་གཞན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ལ་མེ་ཡོད་དེ་དག་གི་ཅེས་པ་ཆོས་
ཅན། མེ་དེ་དག་ཅེས་པ་རྟགས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། དུ་བ་གང་དག་མེ་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་དུ་བ་དེ་དག་ཁོ་ནས་མེ་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཆ་ཤས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་དང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་བསྐྱེད་བྱ་

388

༄༅། །ཡིན་མ་ཡིན་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མ་ཡིན་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་བཟུང་ན་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྩོད་པ་གཉིས་པོའི་ལན་ནི་གོ་སླའོ། །དང་པོའི་ལན་ནི། རིགས་སམ་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་ལ་རྫས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། དུ་བ་དང་དངོས་པོའི་རྫས་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་མེ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དངོས་པོ་མེའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མེ་ངེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དུ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ཞིང་ཕྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྱི་རྣམས་རྟགས་སུ་གཟུང་ན་མེ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་དེ་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི་མེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མེ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དོ། །འོན་ནི་དུ་བའི་དངོས་པོ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། མེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདོད་ལ། དངོས་པོ་ཙམ་མེ་དེའི་གོ་

བྱེད་དུ་ཐལ། མེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེར་བ་མ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་
ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་པ་དག་གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབ། མི་འཁྲུལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། མི་འཁྲུལ་བའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་བར་
འདོད་པ་དགག །རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། འདོད་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁྲུལ་ན་འདི། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་འདི་ཆོས་
ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་ནས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ།

༄༅། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་དམིགས་པ་ལས་གང་ཞིག་གང་དག་དམིགས་ན་དམིགས་ལ། དེ་ལས་གཅིག་མ་ཚང་ན་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དུ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དེའི་འབྲས་བུར་འགྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་པོར་མི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་གང་ཞིག་སྔར་དམིགས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་གང་དག་དམིགས་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྔར་གཅིག་རྒྱུ་མ་ཚང་ན་ཡང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཕྲུགས་ལྔ་ཚང་བ་དེ་ཡང་དུ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །ཕྲུགས་ལྔ་ནི། སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱུ་མེ་དམིགས། དེའི་རྗེས་ལ་འབྲས་བུ་དུ་བ་དམིགས། དེའི་རྗེས་ལ་མེ་སྔར་ཡོད་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་ལ་དུ་བ་སྔར་ཡོད་མ་དམིགས་ཏེ། ཚད་མ་ཕྲུགས་ལྔས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཕྲུགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཞར་བྱུང་དུ་ཟད་དོ། །ལན་གཅིག་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་ཀྱང་དུ་བ་དེ་མེ་དེའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ

ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་མེ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བུད་ཤིང་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དྲོ་བའི་རེག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙུབ་ཤིང་ཞེས་པ་རྟགས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ནི་དེའི་ཚེ་མེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་ཤིང་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད།
ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་ན་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེ་
མེད་པར་དུ་བ་འབྱུང་ན་ནིའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་བས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། གཉིས་ཀ་ལྡོག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ། དེས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་མེ་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། དེས་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྫ་བར་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེ་ན། དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་པ་ཐལ་བ།

༄༅། །མི་མེད་ཅེས་རྟགས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་དེ་ལ་ཡང་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྲི་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལྡོག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི།** ཡང་ན་དེའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་ན་མེ་དེའམ་གཞན་མེ་མེད་པར་ཡང་རུང་སྟེ། མེ་ཡོད་མེད་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལས་དུ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི།** རང་གིས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་ཡོད་མེད་གཉིས་པོ་རང་གིས་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནའི་ཕྱིར་

རོ། །འདོད་ན། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་ཐལ་བ། མི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་བ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མེ་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་དུ་བར་འདྲ་བར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཙམ་མེ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་དུ་བར་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དང་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་
དུ་བ་དེ་དང་དུ་བ་ཉིད་དུ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། རང་རྒྱུད་

༄༅། །འཕང་བཞོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ། རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་ན་ནི་དེ་དག་གི་ནུས་པ་མ་ངེས་པས་རྒྱུའི་ཐ་
དད་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་དེ་དག་ནི་ནུས་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་དང་
མི་འདྲ་བ་མེ་མེད་ལས་ཀྱང་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་འདྲ་བའི་དུ་བ་འབྱུང་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་
འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་མཐའ་དག་གི་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལའང་། འོན་ནི་ཡོད་པ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པར་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་འཚོལ་བར་སྐྱེ་ 395

བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ནུས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་འཕང་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་རྒྱུ་ལྡན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་ནི་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་བ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཡང་མི་བལྟོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་

༄༅། །ནས་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་ན་ནི། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའི་དུས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ནམ་ཡང་ཞེས་པ་ཐལ་བའོ། །དུ་བ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་རྒྱུ་ཚང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཞེས་པ་ཐལ་བ། རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་དང་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དག་ན་དེ་འབྱུང་བ་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དང་དུས་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ཉིད་འདྲ་བ་ཅན་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་ཡང་ཅིག་ཤོས་དག་ཏུ་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ནམ་ཅི། ཞེས་སྨོས་ཏེ།

397

ཁྱབ་པ་མེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རེས་འགའ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དག་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཆོས་ཅན་སྔར་བཞིན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བའི་ཡུལ་དང་དུས་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཚང་བའི་ཡུལ་དུས་ན་ཅིག་ཤོས་མི་ལྡན་པ་དག་ཏུ་ངེས་པར་མི་རུང་བ་སྟེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བའི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་མ་ཚང་བའི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་འབྱུང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་ཅན་དག་གི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ནམ་ཅི་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དག་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་དག་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་དེར་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་འགའ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚང་བ་གཞན་དག་ན་ཡོད་

༄༅། །པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཞེས་ཆོས་སོ། །ཡུལ་དུས་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་འདི་ལྟར་ཡུལ་དུས་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་མེ་མེད་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ། མེ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་མེའི་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དེར་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།[10] ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་མེ་ཡོད་ལས་གཞན་མེ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་འབྲས་བུ་དེར་ངེས་པ་ཡིན་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བས་ན་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པའི་ཕྱིར་གང་ན་དུ་བ་དེ་ལན་ཅིག་མཐོང་ལ། མཚང་ན་མ་མཐོང་བ་ནི་འདིའི་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་ལས་གཞན་དུ་ན་དུ་བ་ལན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ལས་

སྐྱེ་བ་ཡུལ་ལྟ་དང་དུས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་བས་ནའོ། །མ་གྲུབ་ན། མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་གང་ན་དུ་བ་ལན་གཅིག་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། མེ་མ་ཚང་ན་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་
སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་འབྲས་མིན་དུ་ཐལ་བ། རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་ན་ནི་དུ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་ནི་ངེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱབ་
པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྩ་བར་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་ནིའི་ཕྱིར
རོ། །མ་ཁྱབ་ན། དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ་མེ་ངེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དུ་བ་ལ་མེ་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའི་རྒྱུ་
ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་དུ་ཐལ་བ་ནི། དེ་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ན་ནི་དེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་
ལན་འགའ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མེ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དུ་བ་དེ་མེ་ཡོད་ལས་གཞན་མེ་མེད་

༄༅། །ལས་འབྱུང་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་ལན་འགའ་འམ་ལན་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མེ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་མེའི་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི། ཡང་ན་དེ་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་ན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དུ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་ཡང་མེ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་མེའི། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། །དུ་བའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་མེ། །དེ་ཡི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན། །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱི་བོ་དེ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དུ་ཐལ། མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནས་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དུ་བའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དུ་

བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤྱི་བོ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནས་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྔ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་འདྲ་བ་མི་དགོས་པ། འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྐྱེ་བ། དཔག་བྱ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ངོས་གཟུང་། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ད་ནི་ཇི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོ་ན་ད་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཐ་དད་ཅིང་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་དག་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཁ་ཡར་བ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ། ཚོགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༄༅། །གཅིག་པུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའམ། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྐྱེན་གཅིག་པུ་ཁ་ཡར་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་བས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་འདྲ་བ་དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པས་རྐྱེན་གསུམ་ནང་ཚན་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་འབྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི། ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དེ་ཁེགས་པས་རྐྱེན་གསུམ་མི་འདྲ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། གང་ཡང་ཙུང་ཟད་ལྕི་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ལ། དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་དང་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ས་བོན་དང་ལྕི་བ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཨུཏྤལ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་གང་ཡང་ས་བོན་དང་ཙུང་ཟད་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལྕི་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཨུཏྤལ་དང་ལ་སོགས་པ་རྩ་དུར་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཨུཏྤལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་མཚུངས་པ་ཞིག་གིས་བརྗོད་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་ཞེས་སོ། །འོན་དཔེ་ཆུ་ཤིང་གཉིས་པོ་དེ་ཐ་དད་དུ་གང་དུ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཆུ་ཤིང་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཞེས་སོ། །**གསུམ་པ་དཔག་བྱའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ངེས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔོག་པ། བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་དཔོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།** འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་

༄༅། །པའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྫས་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆུ་ཤིང་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་དང་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་ཏེ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་འདྲ་བས་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དཔོག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྫས་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་དངོས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་སོ། །ལྡོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་གང་ལ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་གང་ལ་ཅི་འདྲ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལས་ནི་དེ་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་འདྲ་བ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་

པ་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་དགོག་པ་ནི།** བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་དག་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུའི་རྟགས་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། **།བཞི་པ་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་འཇོག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི།** རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་នོ། །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཙོས་མ་དང་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་དང་བྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མེ་ཏོག་ཐ་དད་པ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤུར་བ་ཀ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཀར་གོ་ཏ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་ལས་ཏེ། ནགས་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་སྟེ། རིག་པ་དང་སྔགས་པས་འབྲུ་བའི་ཨ་རུ་ར་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འོན་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དེ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཐ་དད་པར་འཇོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཞན་མི་འདྲ་བ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། བཙོས་མ་དང་ཞེས་པ་སྟེ།

༄༅། །ཕྱི་ཡང་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའོ། །མེ་ཏོག་གི་སྒོ་ནས་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མེ་ཏོག་ཅེས་སོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། །རོའི་སྒོ་ནས་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་ལས་ཤེས་སོ། །ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ནུས་པས་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ། །རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྨྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས། །གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་འགྲོར་མཐོང་། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱུ་ཅན། །དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེ་མེད་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་གང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་གཏན་

ཚོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་བསྒྲུབ། དགག་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་
བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། འབྲེལ་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་དགག །འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མི་འཁྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའི་དངོས་པོ་འམ། །རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་སྟེ། །མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དུ་བ་ལ་མེས་ཁྱབ་པར་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་
བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མི་
འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༄༅། །གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་པོ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་
གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་བཟློས་བཅས་ལ་ཁྱབ་པ་དགག །འབྲེལ་མེད་
མ་མཐོང་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟློས་པ་མེད་པའི་ཐལ་བས་དགག །རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཡིན་ན་གོས་ལ་
ཆོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ན་རེ། བུམ་པ་དང་འཇིག་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་
བུམ་པ་འཇིག་པ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་འཇིག་པ་དེ་བུམ་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མཚན་
ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དཔེར་ན་གོས་དམར་པོ་ཆོན་ཅན་དེ་འགྱུར་བ་ཆོན་ལ་བལྟོས་པས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་

པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །དེ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། བྱས་པའི་ཆོས་འཇིག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱས་པ་དེ་གྲུབ་ན་འཇིག་པ་མ་གྲུབ་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།** དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའམ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འགལ་བར་གནས་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའོ། །དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་ན་ནི་འགའ་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་དང་གང་

༄༅། །ཡོན་ཚུན་འགལ་བར་གནས་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་ན་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་པ་དེས་ནའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། ཡང་དེད་ལྟར་ན་ཐ་དད་པ་དང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་གཅིག་ཅེས་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་གཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་དུས་ན་མི་རྟག་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་སློས་ཏེ། བྱས་པའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུའི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་པ་བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་མཚུངས་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཕྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་རྟགས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ན། གོང་དུ་དངོས་པོ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། སྒྲ་ལ་རྣམ་དབྱེ་འཐད་པ། མི་རྟག་པ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ། རྟོགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བར་བརྗོད་པའི་

༄༅། །ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤྱོང་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནི། འདིའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་བློ་ཞན་པ་ཡོད་པ་དམིགས་པས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསླུས་པའམ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་བསླུས་པས་མི་རྟོགས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་པོ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་མི་རྟོགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་ཡང་མི་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་བློ་གཞན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་དུ་དམིགས་པས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསླུས་པའམ། ཡང་ན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་ཏེ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེས་བསླུས་པས་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་འདི་མི་དམིགས་པས་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ངེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ།

མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྔར་གྱི་
དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་སྔར་གྱི་དངོས
པོ་འདི་མི་དམིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་པ་ནི་ཕྱིས་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་ཞེས། གཉིས་པ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་
བརྗོད་པ་ལ་ལྔ། ཕྱིས་འབྱུང་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བ། འབྲེལ་མེད་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱུ་རུ་ཐལ་བ། རྒྱུ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་
ནམ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་ན་ནི་དེ་ཉིད་འདིའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག
པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་ན་ནི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྟེ་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མི་
རྟག་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
མི་ལྡན་ཡང་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པས་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་
ལྡན་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་གཙོད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་དགོས་ན་ནི། དངོས་པོ་ལས་
དོན་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་འདིའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་བར་གནས་
ན་ནི་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། **།གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི།** མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་ཆོས་གཞན་དེ་ཡང་དོན་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ན་རྒྱུ

ཡིན་པའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་དངོས་པོ་ལས་ཆོས་གཞན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའམ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་ན། རེ་ཞིག་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱུ་རུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཉིད་མིན།། ཞེས་སློས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་དངོས་པོ་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་ཇི་ལྟར་དེའི་རྒྱུ་ཡིན།[11] ཞེས་སློས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་རྟགས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས།། ཞེས་སློས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དངོས་

༄༅། །པོའི་འབྲས་བུ་འོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཕན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལས་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་མི་དགོས་པས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ སྔ་མ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཕན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་མི་རྟག་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཙམ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། རང་འཇིག་པ་དང་། རང་འཇིག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་སྟེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དོན་གཞན་དེ་ལས་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་དུ་ཆུག་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཉམས་པ་མེད་པ་སྟེ་རྟག་པར

ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཅེས་པའི་ཐལ་བ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ལྔ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པ་དེས་ན་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག །འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ལ། མ་མཐོང་བ་ལས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དེས་ན་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་

༄༅། །པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འབྲུལ་བར་བསྒྲུབ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་བསྒྲུབ། ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་ལྷག་ལྡན་ཡིན་པ། ལྷག་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད། མི་འབྲུལ་བའི་ལྡོག་པ་
འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་མིན། །འབྲུལ་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ཉིད་ཕྱིར། །ཕྲུ་བའི་འབྲས་
ནི་ཆོས་པ་བཞིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཆོས་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མང་པོ་ཞིག་ཆོས་པར་མཐོང་ཡང་ཕྲུ་བའི་ནང་དུ་
ཚུད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་འདི་དང་ཆོས་པའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་དག་ཆོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་

འགྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔེ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་པར་མཐོང་ཡང་མ་ཆོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྲས་ལྷག་མ་ཆོས་པ་ལ་འགྲུབ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཆོས་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་དམ་སྙམ་ན། སྲིད་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་པར་མཐོང་བ་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐོས་པ་འདི་དང་ཆོས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྷག་མ་ཆོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་བསྒྲུབ་នུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན་ཕྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེའི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་མ་ངེས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་མ་མཐོང་ཙམ། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། །མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག

༄༅། །པ་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
ཙམ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པའི་ཞེས་ཆོས་སོ། །དེའི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་
ཚད་མས་མ་ངེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་མི་འབྲུལ་བའི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་
བ་ལ་བལྟོས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འབའ་ཞིག་ཀུང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།
འབྲེལ་བ་མེད་ན་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པ་མི་འཁྲུལ་བར་འདོད་པས་ནི་རྟགས་ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་མི་འཁྲུལ་བའི་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བས་མཚམས་སྦྱར། མདོའི་ལུང་དགོད། ལུང་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་མི་མཐུན་ 421

སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་ལྡོག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ཅེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག །གང་ལ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ངོ་། །གང་གིས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་
པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལས་བཟློག་པ་མི་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་འགལ་བ་དང་། འཁྲུལ་བ་ཅན་མ་ངེས་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོའི་ཚིག་དགོད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་
པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་ཁྱབ་བྱ་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། མེད་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་མི་མཐུན་

༄༅། ། སེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །རབ་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི། འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་བསལ་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱི་
ཆོལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་རྟགས་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལ་རྟགས་མེད་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ནི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དག་བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་མི་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་

ལ་གཉིས། རང་སྡེ་ལ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་བསྟན། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྡེ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཅན་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱོན་དུ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ་བ། མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་གཅོད་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དགག་པ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། བསལ་བ་བརྗོད། ཁྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན་ནི། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ངག་གིས་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ན་ནིའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉི་ག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞིག་པ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་སྨོས་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདོད་ན། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་སྨྲས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་

༄༅། །རྟགས་རྣམས་ལ་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་ཟིན་པ། མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དངོས། མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་མེད་པ། མ་མཐོང་ཙམ་དྲན་བྱེད་ལ་མི་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ནི། དེ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སྨོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྲར་བརྗོད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལྡོག་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྔར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པས། དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་དགོས་པ་དེ་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ལྡོག་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྔར་ལྡོག་

པ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་གེགས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་མ་མཐོང་ཙམ་དྲན་བྱེད་ལ་མི་བལྟོས་པ་ནི།** གལ་ཏེ་ཚིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ལ་དྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་དྲན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་ན། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མཐོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རྗེས་འགྲོ་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་དེ་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་དྲན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་དྲན་པ་དེ་ལ་ནི་དྲན་པའི་དོན་དུ་རྗེས་འགྲོ་བརྗོད་པ་རིགས་སོ། །འོན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་མ་དྲན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་དེ་དྲན་པའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་ནི་དྲན་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༄༅། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དེ་མེད་ན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་བློ་ཡུལ་
དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་དྲུག །མ་མཐོང་ཙམ་བརྗོད་པས་དང་།
ཆོས་མ་དམིགས་པས་དང་། རྟགས་མ་དམིགས་པས་དང་། རྫོལ་བའི་ཚིག་གིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ། མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་དེའི་དོན་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ན་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྗོད་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་
བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ན། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་

བརྗོད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། གཅིག་མི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཆོས་མི་དམིགས་པས་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ཆོས་མི་དམིགས་པས་ནི་གཞན་རྟགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་བུམ་པ་མ་དམིགས་པས་སྣམ་བུ་མེད་ངེས་སུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དེས་
སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་མ་དམིགས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་མ་མཐོང་ན་ནི་མེད་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལ་ལར་འདོད་རྒྱལ་དུ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་སྨོས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དེས་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྟགས་རང་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པས་ནི་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་

སྣ་ཚོགས། བཞི། བཅུ་གཅིག དང་པོ།

༄༅། །པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་ན་ནི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་རིགས་ཀྱི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་
པ་དེ་མེད་ན་ནི་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ལ་ལར་འདོད་རྒྱལ་དུ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་མེད་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཆོས་དེ་དག་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །བཞི་པ་རྒོལ་བའི་ཚིག་གིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དེས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་
པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒོལ་བའི་ཚིག་གིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་དེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་
ཀྱང་རྟགས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཞེས་རྟགས་སོ། །ལྔ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བས་ན་ལྡོག་པར་འདོད་པས་དེ་
ལ་གང་གིས་ན་འདི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་སོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རྟགས་འདི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་སོ། །དྲུག་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་། །དེ་མེད་ཁོ་ན་མིན་གལ་ཏེ། །ཇི་ལྟར་མེད་རིགས་དེ་བརྗོད་ན། །དེ་ཚེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་མེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་བྱིན་ཏོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་ན་དེའི་ཚེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་སོ། །རྟགས་དེ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པས་མི་འབྲེལ་བའི་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ལ་སྣང་བ་མ་མཐོང་ན་ནི་ཞེས་ལན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་བྱིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་སྒྲུང་། བསལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་ཅན་ཡིན།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པ་

༄༅། །ལ་གནོད་པ་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ན། ལྷག་ལྡན་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།** དཔེར་ན་འབྲས་བུ་འདི་དག་ནི་སྨིན་པའམ་རོ་འདི་བྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པ་ཡིན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྨིན་པ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །གཟུགས་ཤེས་སོགས་དང་། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་ཞེས་རྟགས་སོ། །ཐོས་པ་དཔེའོ། །སྨིན་པའི་སྐྲུབ་བྱེད་ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཚང་བར་ཐལ། རྟགས་ནི་ཐོས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །གཞན་ནི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མའོ། ། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་ལྡོག་པ་འབྲེལ་མེད་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་

འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཚང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མེད་ལ། ཚུལ་དྲུག་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པ། འཇུག་པར་དོགས་པས་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པ། ལྡོག་པ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་དངོས་སུ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པས་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་དོགས་མེད་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་

༄༅། །ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ཞུགས་པས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཞུགས་པར་གནོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ན་གནོད་པ་འཇུག་པའམ་དོགས་
པའམ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུར་དོགས་པས་གནོད་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། གཞན་རྟགས་ཡང་དག་པ་
ལའང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ
ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་སུ་ཞུགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནོད་པ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པར་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པས་གནོད་ན་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་ལྡོག་པ་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི།** ལྡོག་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་སོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་ཡང་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་

མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་གྱི་བར་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་བསལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། མི་དམིགས་པས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་ཞེས་སོགས་ཆོས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པས་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་དོ། །འོན་ཏེ་མ་དམིགས་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པས་སྣང་རུང་གི་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་རྟགས་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་ལ་

༄༅། །གཞོན་པ་གཞན་ཡང་། ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཏྲ་མཛད་པའི་སྒྲོག་ལྡན་ཀུང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསོན་པོའི་ལུས་འདི་ནི་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པས། བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། གསོན་པོའི་ལུས་འདི་ནི་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཐལ་བའོ། །བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་ཐལ་བའོ། །ཐལ་བ་བཀོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་བདག་མེད་པ་དག་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་སྲོག་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་ལྡན་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་བྱེད་སྲོག་མེད་དེ་ལོག་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བལྟར་མི་རུང་བ་མི་དམིགས་པས་མེད་པ་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྡོག་ལ་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་འགྲུབ་གཞན་བདག་མེད་པ་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཁས་བླངས་པས་བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་དེ་ལ་མེད་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ནི། བདག་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་བླང་བར་འགྱུར་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ལ་སྡོག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པའི་བུམ་པ་བདག་མེད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་བདག་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་བུམ་པ་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ད་ནི་སྡོག་ལྡན་ལས་ཇི་ལྟར་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་གསོན་ལུས་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་པས་

༄༅། །གསོན་ལུས་ལས་གཞན་བུམ་པ་བདག་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་གྱི། རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་གི་ལུང་ཁས་བླངས་པས་གསོན་ལུས་བདག་དང་བཅས་པ་དང་། བུམ་པ་བདག་མེད་པ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་དེ་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ནི་སྟེ་བཟློག་ཁྱབ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱོན་དུ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། བསལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཚང་བར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་

ཆོས་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་། གང་རུང་ལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཏན་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགུ་ལ་ཡང་། འགལ་བ་གཉིས་མ་ངེས་པ་ལྔ་སྟེ་བདུན་པོ་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ། རྗེས་འགྲོ་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་། གང་རུང་ལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་འགྲོའི་སྐྱོན་ཡིན་ཅིང་། ལྡོག་པ་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་། གང་རུང་ལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པར་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པའི་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཚང་བའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།** མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཚང་བར་ཐལ།

༄༅། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་ལྡོག་པ་ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་དེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀླག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཚང་བ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་བཤལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པའི་ལན། བཤལ་བ་བརྗོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར་མ་བཀླག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཅི་རིགས་པར་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨོས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་མ་བཀླག་པ་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་བཤལ་བ་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ལྡོག་པ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། དེ་དགག་པར་བཤད་

པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་ལ་བཟློག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་གང་ཞིག་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་
བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པས་རྗེས་འགྲོ་སྟུད་པའོ། །ལྡོག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་འབྲེལ་བའི་ལྡོག་པ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་
པ་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་གཙོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་བཞི། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ། ཁྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྤང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་
པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཟློག་པས་དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་
ཐལ། རྟག་པ་དང་ཞེས་རྟགས་སོ། །འདོད་ན། རྟག་མི་རྟག་ཅེས་ཐལ་བའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ཟློག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་

༄༅། །པར་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད། ཅེས་སྨོས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཉན་བྱ་
ནི་དེ་གཉིས་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འཁྲུལ་བ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།** གལ་ཏེ་གཉི་ག་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་དེས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་གནོད་ཅེ་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་གཞན་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་གྱི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་
ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ན་
དེའི་མཚན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ཀྱང་མཉན་བྱ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།
མཉན་བྱའི་སྟེང་དུ་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་དེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་

རྣམ་ངེས་ བརྒྱ་ བཅོ་བརྒྱད་ རང་དོན།

༄༅། །ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སྲུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་དང་མཉན་བྱ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། **བཞི་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྲང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།** རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་མཐོང་བས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་སྡོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་རོ་སྐྱུར་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་མཐོང་བས་སོ། །ཁྱབ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ན་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། **གཉིས་པ་ལན་ནི།** མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་ལ་འགལ་བ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་
ཡོད་པར་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་
འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་གང་ལ་སྲིད་ཅེ་ན། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་འདི་སྲིད་པའི་ཡུལ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ལ་ཡིན་
ཅེས་བསྒྲུབ་པའི་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དགག་པ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལོག་པ་སྐྱོན་

༄༅། །མེད་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་ལས། ཁྱེ་བྲག་པས། བར་སྣང་ཆོས་ཅན། རླུང་གི་རྫུལ་ཕྲན་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ས་སོགས་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་ལ་རྟགས་དེ་གང་གིས་ཁེགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ཚེ། ཆུ་ནི་རེག་བྱ་གྲང་བ་ཡིན་ཅིང་། མེ་ནི་རེག་བྱ་ཚ་བ་ཡིན་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་དོ། །ས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་སྟེ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ས་དག་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེག་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགག་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མ་དམིགས་པས་ས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དགག་པ་པོ་ན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཞེས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྣང་རུང་གི་གཞི་མ་དམིགས་པས་དང་།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་བྱེ་བྲག་པའི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་སྣང་དུ་རུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཏེ། དགག་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་སྣང་རུང་གི་དགག་གཞིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་བསྙུས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཤིང་བལ་དང་རྡོ་བ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རེག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པའི་དགག་གཞི་གང་ཡིན་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་སྤྱིར་བྱུར་པ་དགག་གཞིར་གཟུང་ནས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དགག་པ་བསྙུས་སོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤིང་བལ་དང་རྡོ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫས་དེ་ཡོད་ཀྱང་འཇམ་

༄༅། །པོ་དང་རྒྱུ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་པ་སྟེ། རེག་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི། ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྲིད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་སྲིད་པར་ཞེས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཅི་ཞིག་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡང་དེ་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་དགག་པ་ལས་གཞན་རིགས་པས་དགག་པ་ཡང་འདི་ལྟར། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བ་ཁ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཅི་ཞིག་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེར་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་བསྟན་པ། དཔེ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་རྡུས་ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་གཞན་ན་གཞན་དུ་ཡང་སྣང་ངོ་༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དེ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་སྨན་གྱི་རྫས་ཁ་ཅིག་
ཇི་ཞིག་ལྟར་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ན་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་དུ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་ལ་སྦྱར་བ་
ནི། དཔེར་ན་སྨན་ཁ་ཅིག་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནི་རོ་དང་ནུས་པ་དང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ལས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་དང་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ༎ ཞེས་སྨོས་ཏེ། དཔེར་
ན་ཡུལ་འདིར་སྐྱུ་རུ་རའི་སྨན་ཞིག་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནི། རོའི་ཁྱད་པར་མངར་བ་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཐོས་ན་འཇུ་བ་ཅན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཞིང་ས་ངན་པ་ལས་ནི་རོ་ནུས་སྨིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དུས་དང་ལེགས་པར་བྱ་བ་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཟང་ངན་ལས་ཀྱང་
ཞིང་ས་བཟང་ངན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་དེ་དང་འདྲའོ་སྙེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དཔག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དཔག་པར་ནུས་

༄༅། །བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ།
སྐྱུ་རུ་ར་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མཐོང་ལ། ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་མ་མཐོང་ཞེས་ཏེ། ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱུ་རུ་ར་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནི་དཔག་ནུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱུ་རུ་ར་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱུ་རུ་རའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔག་པར་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ། དེ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་བ་ཅན[12]གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་នོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སློས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྲིད་པས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྲིད་ན་འབྲས་བུའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་མེད་ན་ནི་དེས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་དང་ཚིག་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བའི་སྙན་ངག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་དཀའ་ཞིང་གློག་དཀའ་བ་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྟོང་ཞིང་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་ཆགས་ལྡན་གྱི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ། ཚིག་ཙམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ཚིག་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་དེ་སྐྱེས་བུས་

༄༅། །བྱས་པར་མཚུངས་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་དེ་ཆགས་ལྡན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཚིག་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པར་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པས་ཆོས་ཅན། ཆགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་ལྡན་ལ་སོགས་པར་མཚུངས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ། གནོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དག་ནི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྲིད་དེ། ཚིག་གི་རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དག་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དག་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་

ཐ་དད་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་སོགས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་སོགས་ལས་
གཞན་དུ་བདག་མེད་པ་བསྒོམས་ན་ཡང་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྲིད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས་ཡང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ཁེགས་པས་དེ་དེའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་དགག་པར་མི་ནུས་
ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་མི་ནུས་ཤིང་། ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱིས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་པར་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ། མ་མཐོང་བ་དང་ནི་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་མི་བྱེད་[13]འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་

༄༅། །སྲིད་པ་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནོད་བྱ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་རྟགས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། གནོད་བྱ་མ་མཐོང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པས་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འགལ་འབྲས་དམིགས་པས་དེ་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དེས་དེ་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་འགལ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ནི། སྲིད་ཀྱང་ཁྱད་པར་རྣམས་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྣང་བར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དེ་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཆགས་བྲལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་གཞན་གྱིས་ལྟ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚིག་ཙམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད།

ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚིག་ཙམ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཚིག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་དམིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡོད་ན་
བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། བལྟར་མི་རུང་ལ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ། མ་བྱས་པ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགལ་བ། བྱས་ཟིན་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲུབ་པ། སྐྱེས་བུ་དེ་
དང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བལྟར་མི་རུང་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་ཡང་བྱ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་
སྨོས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ནས་
སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་བྱས་པའི་ཚིག་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་རྟགས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་དང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་

༄༅། །གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལས་གཞན་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་བྱ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་མ་བྱས་པ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགལ་བ་ནི།** སྒྲ་མངོན་སུམ་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མངོན་སུམ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་བྱས་ཟིན་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི།** འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་འཁྲུལ་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། བྱས་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་སྟེ། བྱས་པར་འཛིན་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་**སྐྱེས་བུ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི།** སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆགས་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་སྟེ། ཆགས་ལྡན་

ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ནི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཚིག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འབྲེལ་བར་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ[14]མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ནི་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚིག་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱེད་དེ། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལས་གཞན་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཚིག་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ནི་ཚིག་འགའ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཚིག་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མི་འཁྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཡོད་པ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན། འབྲེལ་བ་དཔེས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ལྡོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ།

༄༅། །རྒྱུ་ལྡོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད། །ལྡོག་པར་བྱེད་པའམ། དཔེར་ན་ཤིང་གིས་ཤིང་ཤ་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །འམ་ཞེས་པ་འོག་གི་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་ཞེས་པ་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །ཤིང་ཙམ་དེ་ནི་ཤ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡལ་ག་ཞེས་རྟགས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཙམ་དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་ཙམ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུ་ལྡོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ལོག་པ་ཡིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།** རྒྱུ་ལོག་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་དོན་གཞན་དེ་དོན་གཞན་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ཆོས་སོ། །སྤྱིར་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལོག་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། **གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།** དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལྡོག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། **།གསུམ་པ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་གཉི་གར་ཡང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་ལྡོག་གོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མི་འཁྲུལ་བའི་ལྡོག་པ་དེ་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཞེས་སོ། །མི་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་བོ། **།གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པ་ནི།** དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས། །ཇི་

༄༅། །ལྟར་གཞན་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །ལྡུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ཉེ་བར་འགྱུར། །མི་ལ་ལྡུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་
བདོག་གམ་ཅི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་ལ་ཞེས་སོ། །ལྡོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །རྟགས་ནི་སྔར་དང་འདྲ། ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་
བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་
ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དེ་གང་ཞེ་
ན། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་བ་དཔེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་འདི་ལས[15]གཞི་མི་འདོད།། ཅེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན[16]ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་འགྲོ་དངོས་ངེས་དང་། ལྡོག་པ་ཤུགས་ངེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དང་། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་དངོས་ངེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བས་སྟོན་ཏེ། བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རབ་ཏུ་སྟོན་ཅེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་ལ་ན་དཔེ་ལ་ནིའོ། །གང་གིས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་མི་རྟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་རོ། །

༄༅། །རྟགས་གང་གིས་ན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །གང་གིས་བློ་ཡུལ་དུ་ན་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བློ་ཡུལ་དུ་དཔེས་རབ་ཏུ་
སྟོན་ནོ། །ཚད་མས་དེ་ལྟར་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་དངོས་ངེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ངོ་ཞེས་དོན་གཞན་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ།། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། ཡང་ན་དཔེ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་གིས་ན་དོན་གཞན་དུ་བ་ལ་མེས་ཁྱབ་པའོ། །གང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་སྟོན་ན་ཚད་མ་རྟགས་གསུམ་
གྱིའོ། །གང་གིས་ན་དཔེས་རབ་ཏུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྟོན་ཅིང་དུ་བ་ཡང་མེའི་འབྲས་བུར་སྟོན་ཏེ། དུ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་མེ་དེ་ཡོད། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མེ་
དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྡོག་པ་ཤུགས་ངེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་ལ། མེ་མེད་ན་ཡང་དུ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་
ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས། ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་མཐུན་དཔེ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་

ཉིད་མེད་ལ་ཞེས་དང་། མེ་དུ་བ་དེའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་མེ་མེད་ན་ཡང་དུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་ན་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། མེ་དེ་ནི་དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མེད་པར་དུ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞི་མེད་པར་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་བོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། མེད་དགག་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ། དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །མེད་པ་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་ཡང་། །གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁོ་ན་ལྡོག་པ་ན་རང་དང་འབྲེལ་བ་ལྡོག་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། **རྒྱུ་དང་རང་**

༄༅། །བཞིན་གྱི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་མེད་པ་སྐྱེ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཅེས་པ་ཆོས་སོ། །གཉིས་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལོག་པ་ན་རང་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་ལྡོག་བྱེད་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།** དེའི་ཕྱིར་དོན་འགའ་ཞིག་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རྒྱུའམ་རང་བཞིན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལོག་པས་གཞན་ལོག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུའམ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་འགའ་ཞིག་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། མི་འཁྲུལ་བའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོ། **།གཉིས་པ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི།** དམིགས་པར་ནི་རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་དགག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་པོ་དེར་ཟད་དམ་ཞེ

ན། ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་སྣང་རུང་དེ་ཞེས་སོ། །དེ་དགག་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་པ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྣང་རུང་དེ་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རྟགས་རང་ཉིད་ཅེས་སོ། །དགོས་པ་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་བཏགས་པ་བར་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགག་རྟགས་དངོས་ལ་གནོད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཚ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉི་གའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་བསྡུ་བ། ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་ངེས་པར་མི་དམིགས་པའི། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དགག་བྱའི་

༄༅། །ཆོས་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣང་རུང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། **གཉིས་པ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།** དེ་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་དུ་མར་བཤད་དོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་རྟོགས་པ་སྟེ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དྲུག་པོ་དེ་དང་། སོགས་པས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་དུ་མར་བཤད་དོ། **།གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།** རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚད་མ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཡོངས་སུ་འདུ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རང་དོན་ལེའུའི་ཟུར་མཆན།

1. ས་བཅད་འདི་འོག་ཏུ་གསལ་ཡང་འཕྲོ་གཞི་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་སྣང་བས་འདིར་ཞུ་སྒྲིག་པས་བཀོད།
2. སྒེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་། ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་། སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་ནང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་ཚིག་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བཀོད་ཡོད།
3. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
4. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
5. སྡེ་དགེ་དང་སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བར། རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས། ཞེས་པ་མ་གཏོགས། རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། ཅེས་པའི་ཚིག་མི་སྣང་བས་ཆད་པ་ཡིན་སྙམ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་མ་དཔེར་ཨ་ནུ་བནྡྷི་ཏུ་ཞེས་འབྲེལ་བའི་ཚིག་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྣང་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པར་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད་ཅེས་སྣང་། རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཅེས་གསལ་བས། འདིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་བཀོད་ཡོད།

6. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གསལ་ཡང་། དེ་བསྟན་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མེད་པས་དཔྱད་པར་ཞུ།

7. སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་ནང་། རྒྱུན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་ཡོད། ལིགས་སྒྱུར་མ་དཔེར། སཏྣན་ཞེས་གསལ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་དོན་དུ་གོ་སྙམ་དཔྱད།

8. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

9. ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ནོར་ཡིན་སྙམ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བཅོས་ཡོད།

10. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

11. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྣམ་ངེས་རྩ་བ་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

12. ལིགས་སྒྱུར་མ་དཔེར། མ་མཐོང་བ་ཅན་ ་ ་ཞེས་གསལ། འགྲེལ་པ་འདི་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་དུ་ཡང་། མ་མཐོང་བ་ཅན་ཞེས་ཡོད།

13. ལིགས་སྒྱུར་མ་དཔེར། གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྣར་ཐང་པར་མར། བྱེད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་ལྟར་ན། གནོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ།

14. ལེགས་སྦྱར་དང་རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ།

15. སྣར་ཐང་དང་ལེགས་སྦྱར་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། འདི་ལ་ ་ ་ཞེས་ཡོད།

16. རྟགས་ཆོས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་དཔྱད།